

doc. Ing. arch. Ivan VOREL, CSc.

ATELIER V

projektová a expertní kancelář v oboru urbanismu,
krajinného plánování a ochrany krajiny
atelier.v@volny.cz

FLORENC 21

Praha 1 a 8
k.ú. Nové Město a Karlín

posouzení

vlivů navrhovaného záměru na krajinný
ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny

Objednatel:

Kateřina Šulcová s.r.o.

Plaňanská 404/2, 108 00 Praha 10, IČ 23507578

Zpracovatel:

IVAN VOREL – ATELIER V

Nevanova 1066/52, 163 00 Praha 6, IČ 15896871

Autoři posouzení:

doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc., ČKA

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D.

Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D., ČKA

Ing. Tereza Kubištová

Datum:

březen 2026

Kopie autorizovaného výtisku

OBSAH

1	ÚVOD, CÍLE POSOUZENÍ, POSTUP, SPECIFICKÉ OTÁZKY	3
1.1	Úvod, cíle posouzení	3
1.2	Legislativní rámec	3
1.3	Metodický rámec a specifika posuzování	4
2	NAVRHOVANÝ ZÁMĚR A HODNOCENÉ ÚZEMÍ	8
2.1	Popis navrhovaného záměru (NZ) s ohledem na krajinný ráz	8
2.2	Určení potenciálních hrozeb ve vztahu ke KR	17
3	DOTČENÝ KRAJINNÝ PROSTOR (DKP)	19
3.1	DKP – lokalita NZ a její okolí, širší vztahy v městské krajině	19
4	OCHRANA KR V ODBORNÝCH DOKUMENTECH VZTAHUJÍCÍCH SE K NAVRHOVANÉMU ZÁMĚRU	23
4.1	Prognóza, koncepce a strategie ochrany P a K v Praze	23
4.2	Hodnocení krajinného rázu území	24
4.3	Nástroje územního plánování	26
4.4	Souhrnné vyhodnocení dostupných materiálů	29
5	CHARAKTERISTIKA KR V DKP	30
5.1	Přírodní charakteristika KR	30
5.2	Kulturní a historická charakteristika KR	35
5.3	Prostorová charakteristika KR	41
6	VYHODNOCENÍ VLIVU NZ NA ZNAKY A HODNOTY KR	52
6.1	Vliv NZ na identifikované znaky a hodnoty KR	52
6.2	Vliv na krajinná panoramata	57
6.3	Vliv NZ na zákonem stanovená kritéria ochrany KR	63
6.4	Vyhodnocení souladu s odbornými dokumenty vztahujícími se k NZ	64
7	SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ	67
7.1	Shrnutí	67
7.2	Závěr - shrnutí	68
8	PODKLADY A LITERATURA	70
8.1	Podklady	70
8.2	Výběr referenčních prací zpracovatele	70

1 ÚVOD, CÍLE POSOUZENÍ, POSTUP, SPECIFICKÉ OTÁZKY

1.1 Úvod, cíle posouzení

(1.1.1) (Předmět posouzení) Předmětem předložené odborné studie je posouzení navrhovaného záměru (dále jen „NZ“) „**Florenc 21**“ z hlediska zásahu do krajinného rázu (dále jen „KR“) ve smyslu §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále podle potřeby též „ZOPK“).

(1.1.2) (Hlavní cíl) Cílem posouzení je stanovení vlivu záměru na KR, které vyplývá ze zjištění (dle odst. 1, §12 ZOPK):

- a) zda NZ **změní krajinný ráz** vymezeného území dotčeného krajinného prostoru (dále jen „DKP“), případně jeho dílčích částí, a jak;
- b) zda NZ může **snížit estetickou a přírodní hodnotu** vymezeného území DKP, případně jeho dílčích částí, a jak;
- c) zda je NZ prováděn s **ohledem na zachování**:
 - významných krajinných prvků (VKP),
 - zvláště chráněných území (ZCHÚ),
 - kulturních dominant,
 - harmonického měřítko krajiny,
 - harmonických vztahů v krajině.

(1.1.3) Tento materiál se nebude týkat posouzení dalších aspektů výstavby NZ, které nesouvisí s problematikou KR dle dikce zákona, tj. dopravními, stavebně-technickými, architektonickými či urbanistickými souvislostmi, nakořik nesouvisejí s kulturní a historickou charakteristikou KR. Nebude se vztahovat ani na funkční, kapacitní a provozní posouzení ve vztahu ke stávající zástavbě ani na posouzení souladu s platnou územně plánovací dokumentací hlavního města Prahy, neboť to by vybočovalo z rámce zákona č. 114/1992 Sb.

(1.1.4) Tento materiál není znaleckým posudkem dle §27-29 zák. č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, což je důležité pro formu závěrů tohoto posouzení. Tento materiál může být použit jako samostatná příloha dokumentace dle zák. č. 100/2001 Sb.

1.2 Legislativní rámec

(1.2.1) Ochrana KR je zakotvena v **§12 zák. č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny:

- (1) Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.*
- (2) K umísťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.*
- (3) K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.*

- (4) *Krajinný ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.*
- (1.2.2) Předmět ochrany KR je patrný z §12, odst. (1) ZOPK. Definici KR upřesnil NSS tak, že „**krajinný ráz je souhrnem znaků, vlastností, jevů a hodnot určité krajiny, které vytvářejí její celkový charakter**¹⁴“. Ochrana je poskytována přírodní, kulturní a historické charakteristice místa či oblasti. Jedná se o ochranu **harmonické shody přírodních a kulturních prvků a struktur**. Předmětem je proto také vzhledová harmonie, jejímž narušením může dojít k narušení přirozených, ustálených vztahů v daném území (ZOPK, komentář 2018).
- (1.2.3) **Obecné cíle ochrany KR** jsou zakotveny v §12 ZOPK a je možno je definovat jako:
- zachování a udržení **význačných nebo charakteristických vlastností krajiny** tkvících v přírodní, kulturní a historické charakteristice místa či oblasti. Jedná se o takové charakteristické vlastnosti, které se **vizuálně projevují v krajině** v harmonickém uspořádání prvků a struktur přírodních ve smyslu jejich rozmanitosti a udržitelnosti vývoje a v harmonickém uspořádání prvků a struktur kulturních ve smyslu jejich kulturní a historické hodnoty.
 - zachování vzhledové harmonie** především před snížením přírodních a estetických hodnot a zachování této harmonie před narušením, degradací nebo likvidací hodnot, které představují zákonná kritéria krajinného rázu – významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítko a vztahů v krajině.

Odborná a metodická východiska jsou podrobně popsána v publikaci: VOREL, Ivan – KUPKA, Jiří, *Krajinný ráz. Identifikace a hodnocení*. Praha: ČVUT, 2011, (www.krajinnyras.cz) ve které je uvedena veškerá použitá literatura a prameny. Zde je popsán pouze základní metodický rámec, nakolik souvisí s hodnocením NZ.

1.3 Metodický rámec a specifika posuzování

Použitá metodika VOREL, Ivan – BUKÁČEK, Roman – MATĚJKA, Petr – CULEK, Martin – SKLENIČKA, Petr.: *Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz*. Praha, 2004 je dostupná na <http://www.krajinnyras.cz>. Hodnocení je dále upraveno a upřesněno dle rozpracované Metodiky hodnocení vlivu záměru na KR, zpracované AOPK ČR (BUKÁČEK, VONDRÁČKOVÁ, VOREL, AOPK ČR 2024)

(1.3.1) Metodický rámec

1 Popis NZ a určení potenciálních hrozeb ve vztahu ke KR

Základní informace o NZ, popis NZ z hlediska možného ovlivnění KR navrhovanou stavbou nebo navrhovaným využitím území, možných konfliktů/potenciálních vlivů, definování cílů a klíčových otázek hodnocení na základě obecné charakteristiky území a očekávaného vlivu NZ

2 Vymezení dotčeného krajinného prostoru (DKP) a jeho charakteristika

Vymezení dotčeného krajinného prostoru (místa krajinného rázu) pomocí okruhu potenciální viditelnosti a pomocí vizuálních bariér jakožto území skutečně nebo potenciálně zasaženého vlivem navrhované stavby nebo využití území. Za bariéry očekávané viditelnosti stavby jsou považovány terénní horizonty, okraje lesních porostů, hmoty nelesní zeleně, horizonty a okraje zástavby. Rámcové vyjádření hlavních rysů přírodní, kulturní a historické a prostorové charakteristiky DKP.

3 Identifikace znaků přírodní, kulturní, historické a prostorové

¹ NSS 8 As 2/2016-56 ze dne 1.7.2016

charakteristiky KR v DKP a jejich klasifikace

Identifikace znaků a hodnot KR v DKP a klasifikace identifikovaných znaků z hlediska jejich projevu, z hlediska významu zastoupení jednotlivých znaků v souboru typických znaků KR a z hlediska jejich cennosti.

4 Vyhodnocení vlivu NZ na identifikované a klasifikované znaky základních charakteristik KR

Odstupňování významu jednotlivých rysů a znaků jednotlivých charakteristik na hodnoty doplňující, spoluurčující až zásadní – určující pro ráz krajiny a odstupňování cennosti jednotlivých rysů a znaků na hodnoty běžné, cenné až jedinečné svou cenností v rámci oblasti krajinného rázu, regionu a státu.

5 Určení vlivu NZ na změnu KR, na snížení estetických a přírodních hodnot a na zachování VKP, ZCHÚ, kulturních dominant, harmonického měřítka a vztahů v krajině

Shrnutí výsledků předchozího vyhodnocení, zvážení míry zásahů NZ do jednotlivých hodnot, zvážení významu a cennosti jednotlivých rysů a hodnot (významné, jedinečné), vyslovení závěru ve smyslu míry zásahu záměru do krajinného rázu.

Ve výše uvedeném **Metodickém postupu** (VOREL, BUKÁČEK, MATĚJKA, CULEK, SKLENIČKA, ČVUT 2004) jsou vysvětleny pojmy, se kterými posouzení pracuje. Jedná se o pojmy uvedené v §12 zákona a o pojmy související:

krajina – část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky (§3 zákona)

krajinný ráz (KR) – je dán přírodní, kulturní a historickou charakteristikou určitého místa nebo oblasti (§12 zákona), resp. vnímatelnými znaky a hodnotami těchto charakteristik

oblast krajinného rázu (OKR) – je krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou odrážející se v souboru jejích typických znaků, který se výrazně liší od jiného celku ve všech charakteristikách či v některé z nich a který zahrnuje více míst krajinného rázu. Je vymezena hranicí, kterou mohou být přírodní nebo umělé prvky nebo jiné rozhraní měnících se charakteristik.

místo krajinného rázu (MKR) – část krajiny homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Je nejmenším hodnoceným prostorem. Jedná se zpravidla o vizuálně vymezený krajinný prostor (konkávní nebo konvexní), který je pohledově spojitý z většiny pozorovacích stanovišť nebo o území vnímatelné díky své výrazné charakterové odlišnosti.

estetická hodnota krajiny – je projevem přírodních a kulturních hodnot, harmonického měřítka a vztahů v krajině a je výsledkem trvale udržitelného vývoje krajiny. Předpokladem vzniku estetické hodnoty jsou subjektivní vlastnosti pozorovatele, objektivní okolnosti pozorování a objektivní vlastnosti krajiny (skladba a formy prostorů, konfigurace prvků, struktura složek).

přírodní hodnota – je dána kvalitativními parametry zastoupených ekosystémů ve vztahu k jejich trvalé udržitelnosti, vysokou četností jednotlivých typů ekosystémů, členitou morfologií krajiny, harmonickým charakterem interakcí mezi ekosystémy, výraznými přírodními dominantami krajiny

významný krajinný prvek (VKP) – dle ustanovení §3, odst. 1, písm.b) zákona

zvláště chráněné území (ZCHÚ) – dle ustanovení §3, odst. 1, písm. h) zákona

kulturní dominanty krajiny – je krajinný prvek či složka v krajině nebo dochované stopy kultivace krajiny, jejichž význam je nesporný z historického hlediska, architektury či jiného oboru lidské činnosti a které ve svém projevu převládajícím způsobem ovlivňují souhrn charakteristik daného místa či oblasti

harmonické měřítko krajiny – vyjadřuje takové členění krajiny, které odpovídá harmonickému vztahu činností člověka a přírodního prostředí a způsobům trvale udržitelného využívání dané krajiny. Z hlediska fyzických vlastností krajiny se jedná o soulad měřítka celku a měřítka a jednotlivých prvků.

harmonické vztahy v krajině – vyjadřují soulad činností člověka a přírodního prostředí (absence rušivých jevů), trvalou udržitelnost užívání krajiny, harmonický soulad jednotlivých prvků a prostorů krajinné scény

charakteristika KR – uspořádání krajinných složek, prvků a jevů nebo jejich souborů, které se podílejí na vzniku rázu krajiny. Jedná se o charakteristiky přírodní, kulturní a historické. Vnímáme ji jako soubor typických znaků.

historická charakteristika KR – je specifickou součástí kulturní charakteristiky a spočívá v souvislostech kulturních a přírodních charakteristik oblasti či místa. Historická charakteristika je klíčová pro pochopení logiky vztahů mezi přírodními vlastnostmi krajiny, jejím využíváním a vzhledem a jejich trvalé (dlouhodobé) udržitelnosti.

kulturní charakteristika KR – je dána způsobem využívání přírodních zdrojů člověkem a stopami, které v krajině zanechal

přírodní charakteristika KR – zahrnuje vlastnosti krajiny určené jak trvalými přírodními podmínkami, kterými jsou především geologické, geomorfologické, klimatické a biogeografické poměry, tak aktuálním stavem ekosystémů

činnost snižující estetickou a přírodní hodnotu KR oblasti či místa – taková činnost, která natolik naruší specifické znaky a hodnoty oblasti či místa, že změní význam a obsah jednotlivých charakteristik

Jak je uvedeno v záhlaví této kapitoly (v rámečku), toto hodnocení používá i pojmy z rozpracované Metodiky hodnocení krajinného rázu (BUKÁČEK, VONDRÁČKOVÁ, VOREL, AOPK ČR 2024).

(1.3.2) Specifika posuzování KR v městském a příměstském prostředí

Ochrana KR bere v úvahu skutečnost, zdali jsou v krajině přítomny cenné znaky KR nebo ne. Pokud navrhovaný záměr zasahuje do méně významných a nepřiliš cenných znaků a hodnot, může být brán jako únosný. Někdy nemůže zasahovat do cennějších znaků a hodnot, protože takové nejsou vůbec v krajině přítomny.

V silně urbanizovaném území vyvstává otázka, zdali je záměr umístěn v prostředí, které má znaky krajiny ve smyslu ZOPK, a zdali se tudíž toto prostředí vyznačuje krajinným rázem. *Nelze a priori tvrdit, že v silně urbanizovaném zastavěném území krajina neexistuje. Tvrzení o absenci krajiny musí být odůvodněno nepřítomností institutů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny, od významných krajinných prvků, přes chráněné druhy rostlin a živočichů, a dále neexistencí charakteristického reliéfu nebo funkčního propojení přírodních a kulturních hodnot.*²

*Souhlas orgánu ochrany přírody je nezbytný u každého možného zásahu do krajinného rázu, za podmínky, že se posuzovaný záměr nachází v krajině, jejíž rysy vykazují specifický krajinný ráz a za podmínky, že nejde o plochy vymezené v §12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, kde jsou podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.*³

Aplikace §12 v extrémně urbanizované krajině bez jakýchkoliv přírodních a přírodních blízkých prvků je mimořádně obtížná a zřejmě i nesprávná, neboť neodpovídá cílům

² <https://www.epravo.cz/top/clanky/je-na-miste-ochrana-krajinného-razu-ve-meste-110381.html>

³ podle <https://www.epravo.cz/top/clanky/je-na-miste-ochrana-krajinného-razu-ve-meste-110381.html>

zákona. Ochranu KR je tedy třeba uplatňovat na celém území města v odpovídajících krajinných souvislostech, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat třem situacím:

- a) Pokud se jedná o **území přírodního nebo přírodě blízkého charakteru**, které je významné svojí rozlohou nebo prostorovým významem. V prostorové scéně převládají (nebo hrají významnou úlohu) přírodní prvky (terén, voda, vegetace) oproti stavbám a zařízením. Zpravidla se jedná se o výrazné přírodní celky krajiny města.
- b) Pokud se jedná o území, kde jsou přítomna **chráněná území, významné krajinné prvky** nebo **přírodní parky** chráněné podle ZOPK.
- c) Pokud má stavba nebo záměr využití území takový význam ve struktuře města a v krajinné scéně, že bude ovlivňovat krajinu v **celoměstských souvislostech** (zásah do struktury přírodního a krajinného prostředí města, zásah do panoramat městské krajiny).

Zaměření pozornosti k ochraně dle §12 v městské krajině v případě NZ koresponduje i s mírou užití §12 v zastavěném území, jak ji definuje užívaná Metodika (VOREL ET AL., 2004): *Péče o ráz krajiny musí být věnována rovněž územím v městské struktuře, kde KR představuje zřetelnou hodnotu. ... Jsou to též polohy v urbanizovaných územích, kde rysy krajinné struktury (např. terénní horizonty, rozsáhlé porosty, ozeleňované svahy, terénní dominanty) výrazně spoluurčují charakter prostorové scény.*

V případě posuzovaného záměru Florenc 21 je možno konstatovat, že

- a) podmínky ochrany KR dle odst. 4 §12 ZOPK v dané lokalitě nejsou dohodnuty v rámci platného územního plánu.
- b) lokalita leží v hustě zastavěném území na rozhraní zástavby historických částí Prahy – Nového Města a Karlína a za dopravními bariérami i Žižkova. Lokalita jihovýchodně bezprostředně přiléhá k úpatí ostrohu východního ukončení hřbetu Vítkova – zásadního krajinné předělu a významné součástí struktury městské krajiny Prahy, projevující se v krajinných panoramatech i v dílčích scénériích městského prostředí. V širších vazbách má souvislost i s koridorem Vltavy a se zelenými svahy a terénní hranou Letenské terasy, což jsou v obou případech součástí krajinné struktury celoměstského významu.

Jedná se tudíž o záměr, který může ovlivnit ráz městské krajiny v důsledku prostorové souvislosti s důležitými součástmi krajinné struktury.

)

2.1 Popis navrhovaného záměru (NZ) s ohledem na krajinný ráz

Části popisu navrhovaného záměru (NZ) jsou převzaty z materiálů poskytnutých objednatelem a z materiálů Mezinárodní urbanistické soutěže Florenc 21 z roku 2021 (<https://florenc21.eu/cs/2021-urban-design/>).

- (2.1.1) (Záměr a lokalita)** Předmětem posouzení je navrhovaný záměr (NZ) výstavby urbanistického souboru FLORENC 21. NZ je umístěný na rozhraní Prahy 1, k. ú. Nové Město a Prahy 8, k. ú. Karlín. Z jihu leží v blízkosti hranice Prahy 2, k. ú. Vinohrady a Prahy 3, k. ú. Žižkov.

Území, ve kterém se nachází navrhovaný záměr, je vymezeno na severu stávající zástavbou podél Křížkové ulice, ze západu ulicí Na Florenci a z jihovýchodu západním ramenem Negrelliho viaduktu. Jedná se o segment urbanizovaného území, které má v současné době na větší části podobu brownfield, ve východní části leží ÚAN Florenc.

Z hlediska kulturních a historických hodnot je toto území na jednu stranu chudé na cenné hodnoty, na druhou stranu bohaté prostorovými a funkčními vztahy k historické struktuře města. Kromě přítomnosti části Negrelliho viaduktu spočívá jeho význam především v poloze důležité ve vývoji historické struktury Nového Města včetně hradebního okruhu, Karlína i Žižkova i ve vývoji dopravních staveb, zejména železničních tratí, ve významu v území Pražské památkové rezervace, MPZ Karlín a MPZ Vinohrady, Žižkov, Vršovice.

Z hlediska přírodních hodnot, projevujících se v rázu městské krajiny vizuálně nebo svým významem je území antropogenně ovlivněné, chudé z hlediska biologické rozmanitosti a biologických hodnot.

Z hlediska vztahů k prostorové struktuře zástavby představuje území, ve kterém se nachází navrhovaný záměr velmi významnou uzlovou polohu v městské struktuře, která se vyznačuje návaznostmi na blokovou urbanistickou strukturu historických městských částí, na novou výstavbu v okolí Masarykova nádraží, návazností na krajinný celek hřbetu Vítkova, představujícího významný krajinný předěl ve struktuře městské krajiny a rovněž návazností na množství významných liniových dopravních ploch.

Navrhovaný záměr (NZ) je tvořen skupinou šesti městských bloků B01, B02, B03, B04, částí bloku B05 (B05a) a bloku B6 včetně veřejných prostranství, dopravní a technické infrastruktury v transformačním území severovýchodně od Masarykova nádraží. Zásadní součástí záměru je soustava veřejných prostranství tvořících vnitřní prostředí souboru a napojujících okolní městské čtvrti. Součástí lokality záměru je i část ÚAN Florenc.

Specifické rysy a hodnoty lokality, které se promítly do urbanistického řešení navrhovaného záměru, jsou patrné ve vyjádření principů řešení. Tuto část dokumentace NZ považujeme za zásadní z hlediska souladu NZ se strukturou městské krajiny, s vazbou na přírodní prvky a struktury a s vazbou na strukturu zástavby území. Proto ji dále uvádíme v podobě poskytnuté objednatelem.

URBANISTICKÁ KONCEPCE ÚZEMÍ A PRINCIPY NÁVRHU

Rozpracování navazuje na koncept návrhu Florenc 21, rozvíjeného v podobě Urbanistické studie (03/2022, Unít architekti a A69 architekti) a Principy rozvoje a regulace území (dtto).

Základní prvky zůstávají principiálně platné. Jde zejména o principy formující urbanistickou strukturu Florence vychází z krajinného, morfologického a historického kontextu tohoto místa. Mimo tyto danosti je území Florence ale také utvářeno s vědomím významu, který naopak může mít pro své okolí. Je vrstvou v rámci krajinného systému Prahy, je důležitým centrem a propojujícím článkem přilehlých městských čtvrtí, novou prostupnou lokalitou i při respektování četných bariér v území. Právě díky tomuto vrstvení nároků, limitů, potenciálů a významů vzniká jedinečná živá lokalita zapadající do kontextu pražského centra.

Vzniká lokalita s vlastním charakterem a identitou, splňující nejpřísnější standardy 21. století: kompaktní, polyfunkční, environmentálně i ekonomicky udržitelná. Zároveň však lokalita přirozeně navazuje na okolní pražské historické prostředí: struktura městských bloků, kde domy lidského měřítka vymezují živá veřejná prostranství. Lokalita s nejvyšší ambicí, přitom ale neokázalá a schopná srůst se svým okolím. Kus města respektující danosti místa i obrovskou škálu budoucího využití. Řešení na pohled složité na papíře a přitom intuitivní a přívětivé pro skutečné užívání.

Urbanistická koncepce

Průsečík zelených os

Hradební okruh představuje potenciál významné zelené osy – sekvence městských parkových ploch. Zapojení Vítěkova jako důležitého krajinného prvku a rekreačního cíle do celého systému přináší další

rozměr. Návrh pro tato propojení využívá kultivaci okolí infrastrukturních koridorů v řešeném území, které se tak z bariér stávají zelenými propojkami v městské krajině.

Provázání okolních lokalit

Florenc představuje přirozené spádové centrum pro navazující lokality: východní část Karlína a dolní Žižkov. Zatímco vazba do Karlína sleduje přirozenou historickou trasu v ose Sokolovské ulice, oblast Žižkova je dnes odříznuta množstvím bariér. Vytvoření přirozené a funkční městské vazby do Husitské ulice tvoří klíčový vstupní požadavek na strukturu řešeného území.

Svébytná struktura

Florenc je obklopena velmi různorodými urbanistickými strukturami: vrstevnatý svět Nového Města, pravidelná struktura Karlína, Žižkov, přizpůsobující se terénní konfiguraci. Florenc přirozeně nenáleží ani jednomu z těchto světů. Vytváří svůj vlastní specifický prostor. Tomu odpovídá i navržená urbanistická struktura.

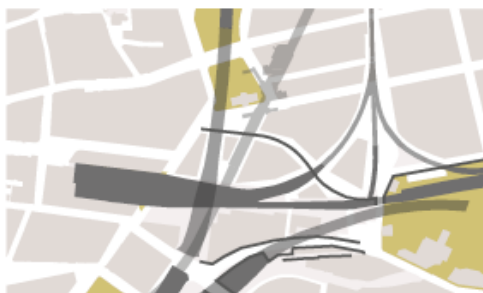
Hustá prostupná síť

Namísto jednoho velkého náměstí je systém veřejných prostranství v návrhu koncipován jako sekvence různorodých míst, které dohromady utváří kontinuální prostor provazující okolní čtvrti. Veřejná prostranství v uzlových bodech pak prostupné území obohacují o důležité pobytové prostory.

Respekt k bariérám

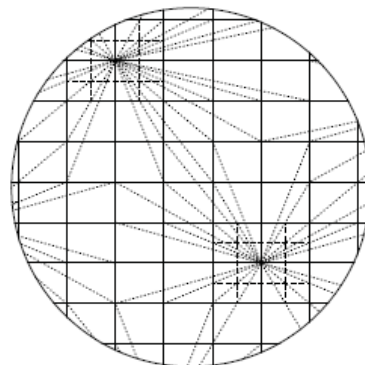
Florenc představuje specifickou antropomorfní krajinu formovanou výškově oddělenými terasami mezi liniovými prvky dopravní infrastruktury. Urbanistická struktura svůj komplikovaný kontext nerozporuje, základní členění se přizpůsobuje bariérám a dokáže propojit navazující lokality. Limity pomáhají dotvářet specifický charakter prostředí.

Principy návrhu

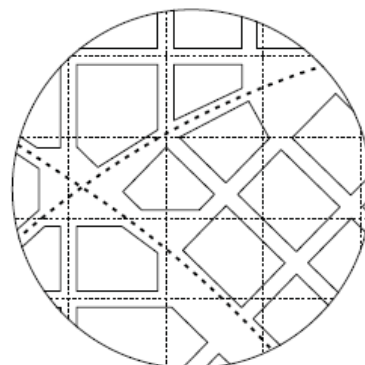
Centralita a členění bloků

Florenc jako jeden z centrálních uzlů Prahy, kde se do budoucna předpokládá vyšší intenzita pěšího pohybu s ohledem na přestupní uzel i nové atraktory v území, přirozeně vyžaduje vyšší míru prostupnosti. Z tohoto důvodu je území členěno na menší bloky a jemnější předívo pěších veřejných prostranství.

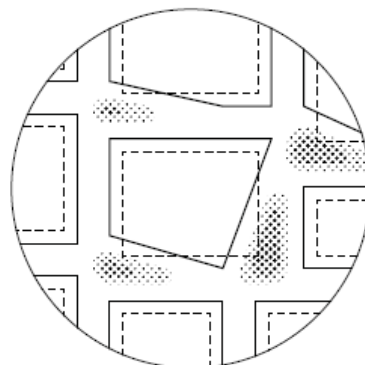
Respekt k morfologii místa

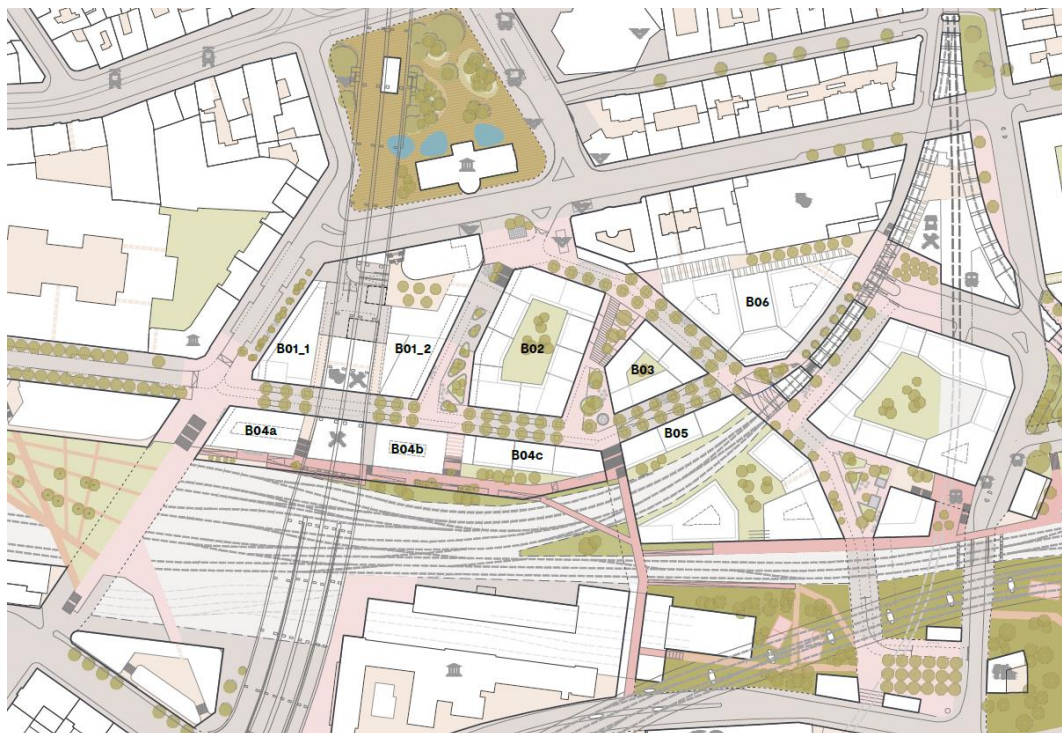
Bloková struktura je utvářena s respektem ke specifické morfologii místa a nesnaží se ji popírat nebo přetvářet. Racionalizace stavebních bloků v okolí liniových bariér a terénních zlomů vede ke vzniku pestré sítě neortogonálních náměstí.

Síť drobných veřejných prostranství

Území je navrženo téměř výhradně jako pěší, umožňuje tak vytvořit strukturu lidského měřítka navazující svým charakterem na historické centrum. Ulice se rozšiřují v uzlových bodech, aby poskytly dostatek světla a příjemné pobytové prostory namísto pouhých průchodů.

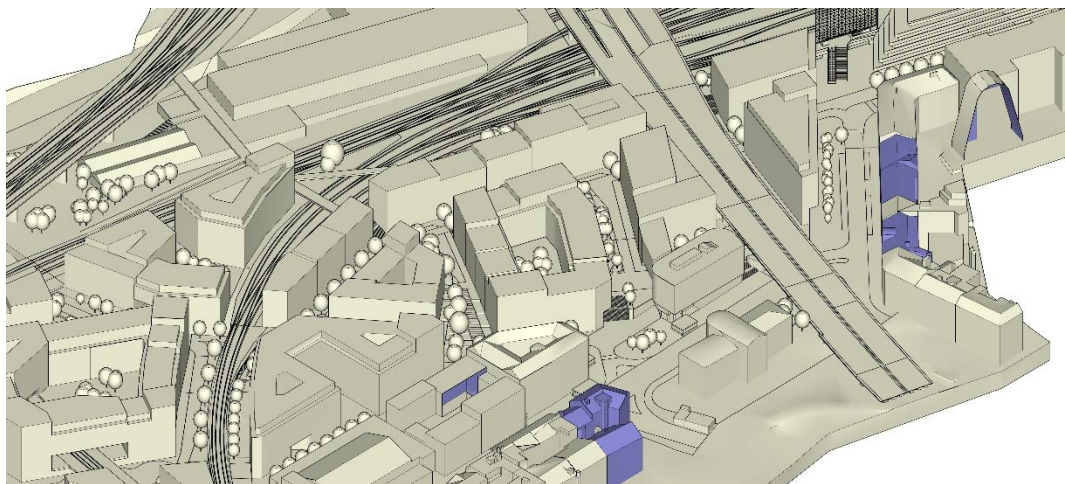
Obr. 2.1: Architektonická situace (poskytnuto objednatelem)

Obr. 2.2: Podpořená osová vazba na krajinnou a kulturní dominantu Národního památníku na Vítkově (GOOGLE EARTH PRO)

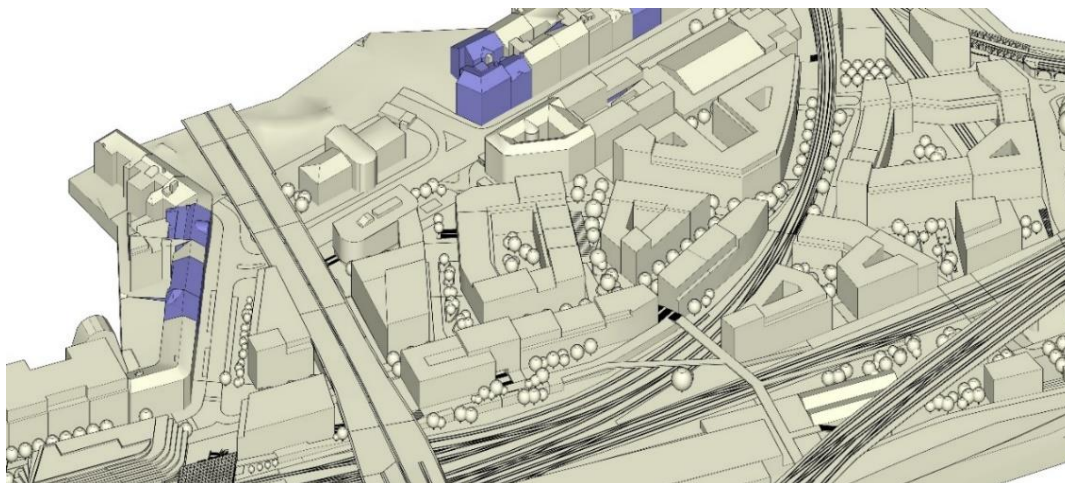
Na architektonické situaci je patrná struktura veřejných prostranství – ulic a náměstí provázených uliční zelení alejí. Z hlediska funkcí městské krajiny je důležité posílení napojení okraje Žižkova a úpatí Vítkova, i když se nejedná o posuzovanou etapu navrhovaného záměru (NZ). V tomto ohledu je důležité i napojení struktury nově vzniklých ulic na Křižíkovu ulici, a hlavně na park na Těšnově, přičemž toto napojení využívá tradičního a zažitého místa vstupu do území Florence.

Zásadním momentem návrhu z hlediska vztahu ke krajinné dominantě je navázání navrhované ulice mezi bloky B04 na jihu a B01 a B02 na severu, která osově navazuje na ulici Na Florenci, výrazně vymezenou v urbanistické struktuře Nového Města uličními frontami Masaryčky a Florentina. Tato osa směřuje na krajinnou dominantu Národního památníku na Vítkově, čímž je struktura NZ kontextuálně napojena nejenom na existující osu Na Florenci, ale i na významný bod městské krajiny.

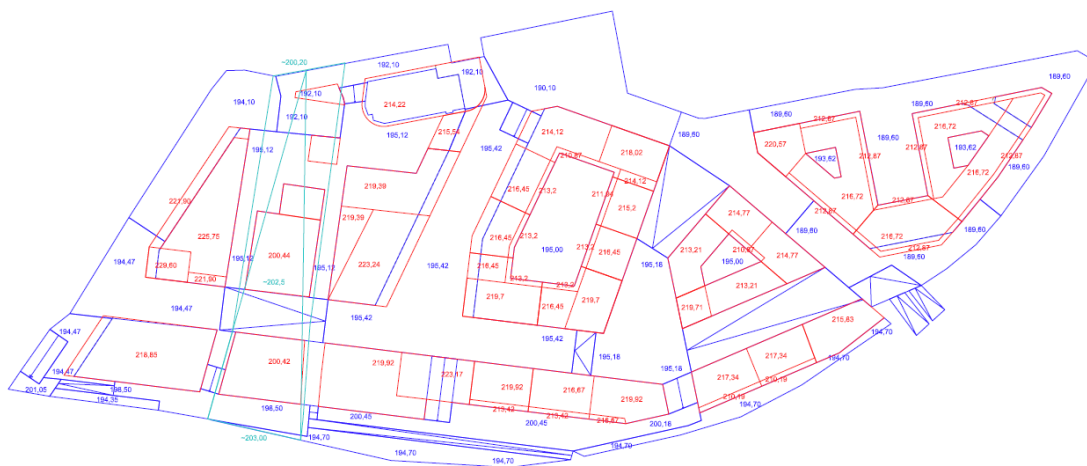

Obr. 2.3: 3D model NZ (včetně další etapy výstavby) ukazuje měřítko navrhované zástavby, nekonkurující navazující existující zástavbě (poskytnuto objednatelem)

Jak poloha NZ, tak zvolené principy jeho funkčně-prostorového řešení, vycházejícího z podmínek urbanistické soutěže nevytvářejí předpoklady pro vznik hmotově dominantního souboru, který by hmotově a výškově konkuroval novodobým dominantním objektům v ulici Na Florenci nebo snižoval dominanci historických budov Národního památníku na Vítkově nebo Muzeu hl. m. Prahy. Výška navrhovaného záměru bude korespondovat s výškami navazující blokové zástavby. Oproti velkým půdorysným dimenzím karlínských bloků, zahuštěným zástavbou vnitrobloků, pracuje NZ s menšími nepravidelnými bloky a soliterními objekty, podporujícími v komplikovaném místě návaznosti různých urbánních struktur význam uzlového místa.

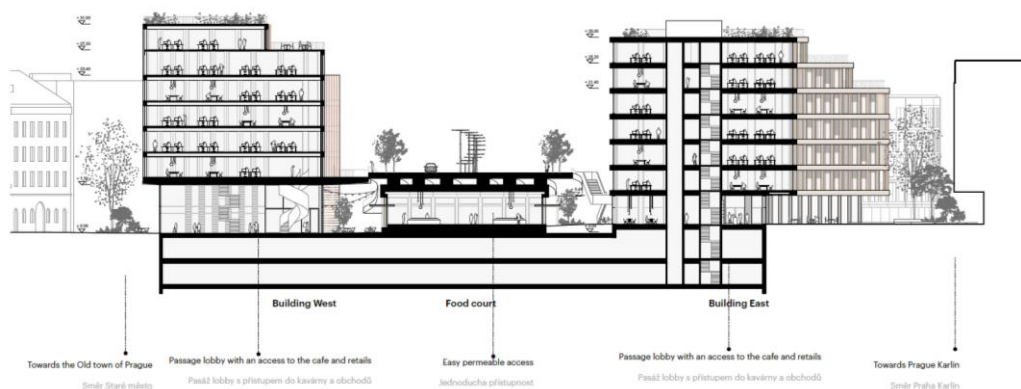

Obr. 2.4: 3D model NZ (včetně další etapy výstavby) ukazuje měřítko navrhované zástavby, nekonkurující navazující existující zástavbě (poskytnuto objednatelem)

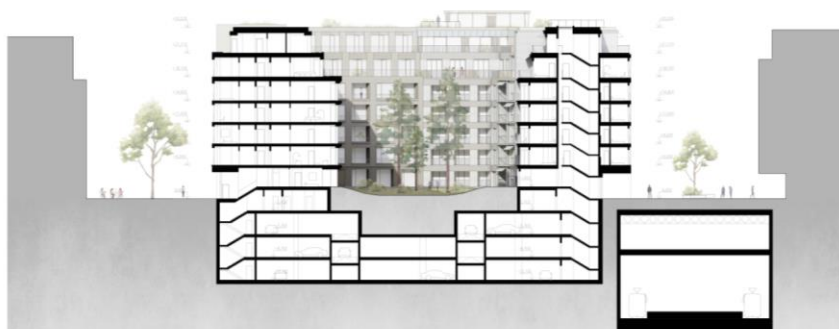

Obr. 2.5: Schematická situace s nadmořskými výškami upraveného terénu a budov ukazuje, že nejvyššími výškami NZ navazuje na ulici Na Florenci a na objekty Masaryčky a Florentina a směrem k Negrelliho viaduktu a k zástavbě jižní fronty Křižíkovy výšky budov klesají. Toto řešení je důležité pro viditelnost NZ v panoramatických pohledech vzhledem k zeleným svahů a horizontu Vítkova – zásluhou znaku a atributu městské krajiny v této části Pražské kotliny (poskytnuto objednatelům)

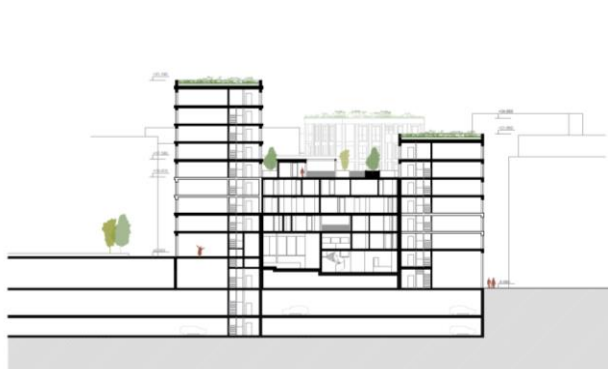
Následující výňatky z dokumentace jednotlivých bloků – pohledy, řezy, vizualizace – pocházejí ze soutěžní fáze projektu FLORENC 21 a nejsou předmětem posouzení stavby v rámci procesu EIA. V hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz mají pouze informativní charakter. Přesto jsou sice předběžnou, ale velmi cennou podrobnější informací o podobě a formách zástavby, zejména o členitosti hmot a vztahu těchto hmot k veřejným prostranstvím. Tyto vlastnosti zástavby se promítají do harmonického měřítká a harmonických prostorových vztahů v městské krajině, což jsou významné aspekty v hodnocení krajinného rázu.

BLOK B.01

BLOK B.02

BLOK B.03

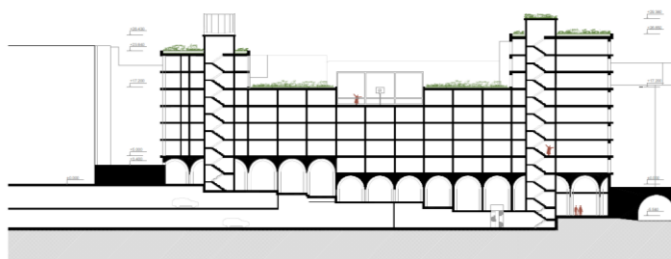
BLOK B.04a

BLOK B.04b

BLOK B.04c

BLOK B.05a

BLOK B.06

Obr. 2.6: Výběr řezů jednotlivými bloky (poskytnuto objednatelem)

Obr. 2.7: Příklady prostředí navrhovaného záměru (z ulice Na Florenci, z JZ nároží bloku B02, z promenády podél železniční trati na jižní fasádě bloku B04, blok B06 přes Negrelliho viadukt (poskytnuto objednatelem)

(2.1.2) (Shrnutí z hlediska rázu městské krajiny) Navrhovaný záměr (NZ) vytváří urbanistický soubor, který v uzlovém místě hmotově promyšleně navazuje na strukturu okolní zástavby okraje Pražské památkové rezervace a Městské památkové zóny Karlín i na novodobou výstavbu v okolí Masarykova nádraží. Navrhovaný urbanistický soubor (NZ) má úměrné dimenze a velmi příznivé měřítko a proporce veřejných prostorů. Navazuje také na krajinný celek hřbetu Vítkova i na významné plochy městské zeleně na okraji Nového Města i v koridoru Vltavy.

Plochám brownfield bez významnějších kulturních a historických hodnot a bez hodnot přírodních dává nové hodnoty urbanistické – nové funkce a nový charakter městského prostředí při zachování měřítkových vztahů okolní zástavby. Zdůrazňuje význam uzlové polohy dnes pouze částečně funkčního území a respektuje přitom existující dopravní bariéry. Vytváří nová propojení jednotlivých částí města a vzájemnou návaznost ploch městské zeleně.

V posouzení vlivu na krajinný ráz bude vedle vlivu na znaky a hodnoty krajinného rázu prověřeno podrobně, zdali NZ neovlivňuje vizuální projev zelených svahů a horizontu hřbetu Vítkova a ohraničení prostoru Vltavy levobřežní hranou Letné.

2.2 Určení potenciálních hrozeb ve vztahu ke KR

(2.2.1) **(Hlediska míry ovlivnění KR).** Z hlediska míry vlivu na KR je možno NZ charakterizovat dle níže uvedených hledisek:

Dimenze: Jedná se o urbanistický soubor úměrných dimenzí, které se nevymakají z dimenzí zástavby navazující struktury Karlína a Nového Města. Výškové řešení se rovněž přizpůsobuje podmínkám terénu. Je zjevné, že se nejedná o stavby rozměrově vybočující, či dokonce excesivní v prostorových souvislostech jak s charakterem zástavby a dopravních staveb, tak i s charakterem přírodních prvků a struktur, zejména hřbetu Vítkova.

Měřítko: Jedná se o soubor úměrného měřítka daného proporcemi půdorysných a výškových dimenzí a vztahem dimenzí hmot a dimenzí veřejných prostranství. Z hlediska potenciálního vlivu na ráz městské krajiny je měřítko kontextuální a nepředstavuje hrozbu.

Vizuální síla – nápadnost: Architektonické řešení se vyznačuje neagresivním, kontextuálním výrazem, a to navzdory skutečnosti, že se jedná o urbanistický soubor – novou část vystavěného městského prostředí. Struktura veřejných prostranství a jejich návaznost na okolní zástavbu a na zelené plochy Vítkova a architektonické řešení vytvářejí předpoklady živého městského parteru bez náznaku vybočení z obrazu městské krajiny ani vytvoření neadekvátní dominance navrhované zástavby.

Soulad či kontrast s charakterem lokality: Navrhovaný záměr představuje doplnění prostorové struktury jedné z obytných skupin velkého urbanistického souboru způsobem, který reaguje na urbanistický a architektonický kontext s charakterem území. Vzhledem k architektonickému ztvárnění, měřítku a dimenzím NZ lze vnímat soulad NZ s charakterem lokality.

Soulad funkčních návazností: NZ svými funkcemi splňuje úlohu uzlového místa okrajů existující zástavby Nového Města, Karlína a Žižkova.

Vizuální exponovanost lokality: Lokalita uvnitř silně urbanizovaného území je vizuálně exponovaná v rámci vizuálních vztahů mezi Vítkovem, koridorem Vltavy a Letnou, kde bude z výše položených míst dobře viditelná. Navržené výšky jednotlivých bloků, resp. jejich částí však nevytváří situaci pro nápadné uplatnění NZ v krajinných panoramatech.

Vizuální dosah – velikost okruhu (resp. sektoru) viditelnosti: Viditelnost NZ se bude uplatňovat především v pohledech z bezprostřední vzdálenosti, zejména v průhledech uličními koridory navazující zástavby a z estakády komunikace Wilsonova. Vizuálními bariérami jsou výše zmiňované krajinné celky, významné pro pozorování NZ – hřbet Vítkova a Letenská – levobřežní hrana koridoru Vltavy.

(2.2.2) (Shrnutí) Je evidentní, že záměr leží v lokalitě silně urbanizovaného charakteru. Blízké pohledy na NZ z urbanizovaných ploch v okolí mají pouze omezený krajinářský význam, jde především o záležitost urbanismu a urbanistické kompozice. Uplatnění NZ v dálkových pohledech v rámci Pražské kotliny mohou být z hlediska vzhledu urbánní krajiny významné.

(2.2.3) Tato zjištění mají v případě NZ různou relevanci. Jedná se o záměr, který má z hlediska vizuálního projevu v krajině více výhod a méně nevýhod:

Výhody

- poloha v intenzivně urbanizovaném území
- absence jedinečné či neopakovatelné siluety existující navazující zástavby vzhledem ke krajinným prvkům a strukturám
- omezená možnost vnímání NZ v celoměstských souvislostech vzhledem k poloze v zástavbě a vzhledem k výškově a architektonicky kontextuálnímu řešení

Potenciální nevýhody

- poloha v blízkosti úpatí hřbetu Vítkova s možnostmi vnímání eventuálního průmětu NZ na pozadí zelených svahů z důležitých vyhlídkových míst levo-břežní hrany koridoru Vltavy.

(2.2.4) Pro celkové posouzení NZ je kromě prověření výše nastolených otázek potřeba odpovědět na **standardní otázky**:

- a) Vyznačuje se ráz krajiny v prostoru dotčeném vlivem NZ znaky přírodní, kulturní a historické charakteristiky KR a hodnotami přírodními a estetickými? Mají přítomné znaky a hodnoty jedinečný význam?
- b) Pokud jsou přítomny znaky jedinečného a neopakovatelného významu, bude do nich NZ nepříznivě zasahovat a jakou měrou?
- c) Ovlivní NZ podstatným způsobem krajinná panoramata, bude zasahovat do cenných dílčích scenerií?

3 DOTČENÝ KRAJINNÝ PROSTOR (DKP)

3.1 DKP – lokalita NZ a její okolí, širší vztahy v městské krajině

(3.1.1) Po realizaci se každý záměr výstavby či změny využití území stává nedílnou součástí lokality, kam je situován, a tudíž i krajiny, v níž se daná lokalita nachází. Záměr tak může významně ovlivnit obraz krajiny nebo její části a prostorové či funkční vztahy v krajině, které společně vytváří charakter toho obrazu. Hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz tak vyžaduje vymezení prostoru, který může být, nebo jednoznačně je, záměrem ovlivněn – **dotčený krajinný prostor**. Dotčený krajinný prostor („DKP“) tak představuje území, na které se soustředí celé hodnocení, v němž budou identifikovány znaky a hodnoty KR.

Z hlediska §12 může být DKP tvořen jedním nebo více **místy KR** („MKR“).

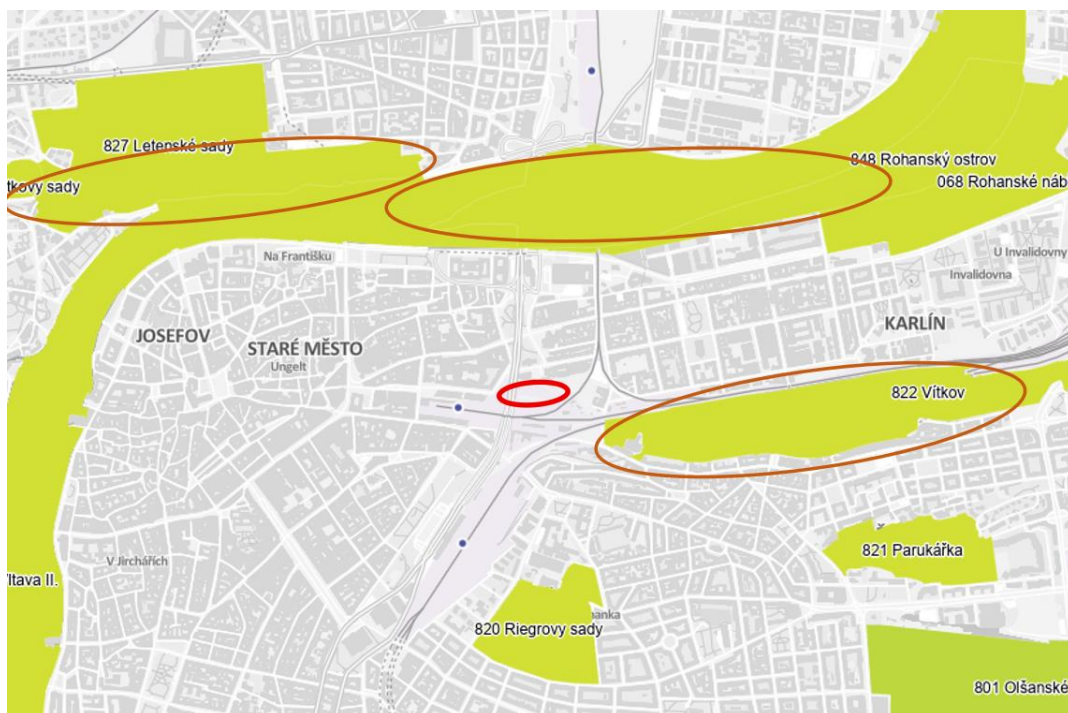
Hodnocení vlivu NZ na KR se provádí v prostoru, který může být fyzicky, vizuálně nebo dojemově dotčen NZ. V případě hodnoceného záměru se bude jednat – vzhledem k funkci a charakteru stavby – především o vlivy vizuální, které se uplatňují v širších krajinných souvislostech. Jiné vlivy – např. vlivy dopravní obsluhy objektu – se budou projevovat pouze ve vlastní lokalitě a v bezprostředním okolí silně urbanizovaného území Florence, kde však rysy KR nejsou čitelné.

Vymezení DKP vychází především z utváření georeliéfu a z prostorové skladby krajiny, tedy z přítomnosti, charakteru a vzájemného vztahu prvků terénu, vody, vegetace a v případě městské krajiny kompaktní zástavby městské struktury, která představuje zásadní charakterový rys městské krajiny, ovlivňující i podmínky pozorování NZ.

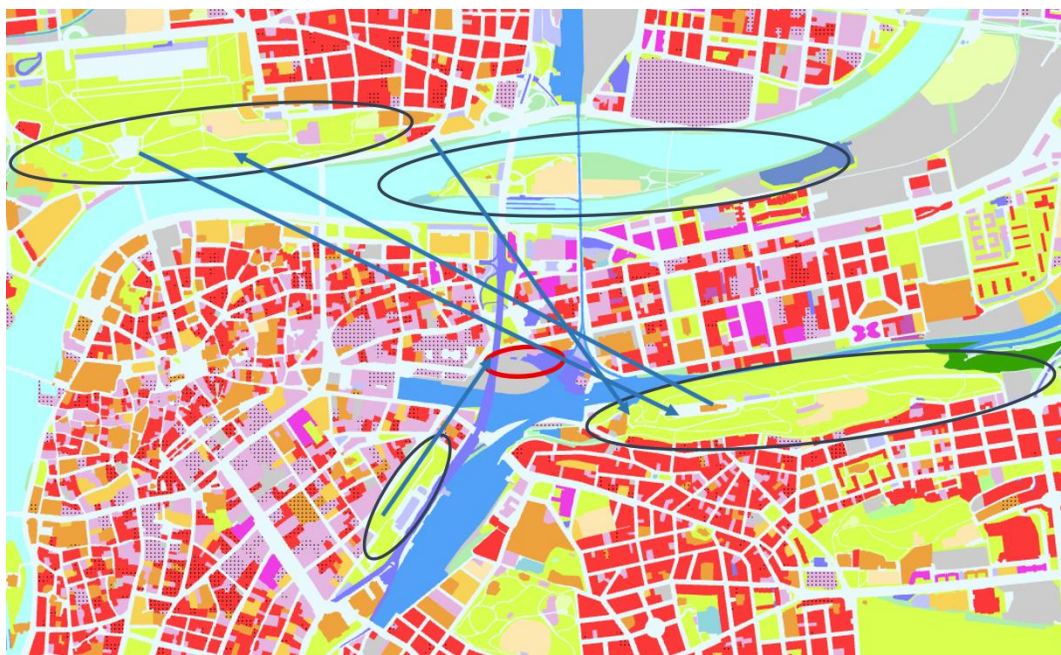

Obr. 3.1: Významné struktury georeliéfu městské krajiny – ležící v prostorové souvislosti a ve vizuální vazbě na lokalitu navrhovaného záměru – levobřežní hrana údolí Vltavy a Letenské sady, koridor Vltavy, hřbet Vítkova (DMP1G+DMR5G, <https://ags.cuzk.gov.cz/geoprohliзец/>)

Schéma ukazuje rozložení vyvýšených prvků (elevací) městské krajiny – hřbet Vítkova jakožto okraje Úvalské plošiny a hrana Letné jakožto východního výběžku Hostivické tabule. Tyto terénní elevace jsou významnými prostorotvornými prvky, ohraničujícími část Pražské kotliny, ve které se nachází navrhovaný záměr (NZ).

Obr. 3.2: Významné struktury městské krajiny – přírodní celky, ležící v prostorové souvislosti a ve vizuální vazbě na lokalitu navrhovaného záměru (Typy struktur městské přírody, Atlas ÚAP, , <https://uap.iprpraha.cz/>)

Obr. 3.3: Významné parkové plochy a jejich vizuální vazby na lokalitu navrhovaného záměru (Využití území, Atlas ÚAP, <https://uap.iprpraha.cz/>)

V městské krajině hrají zásadní roli přírodní celky, které se vyznačují převahou přírodních složek – výrazným terénem, výrazným vegetačním krytem či vodním prvkem. Jsou to typické atributy městské krajiny, díky kterým i v převážně urbanizovaném území města vyniká všeobecně sdílený význam slova krajina. Nemusí se proto jednat o přírodně blízké prvky či struktury (např. lesní porosty, vegetační doprovod vodotečí a jiné přírodovědně cenné plochy chráněné často jako ZCHÚ), ale i o prvky a struktury antropogenní povahy, kterými jsou v urbanizovaném prostředí parky, sady a jiné součásti městské zeleně. Při vymezení DKP je důležitá prostorová a také i vizuální souvislost NZ s přírodními celky a parkovými plochami. V případě

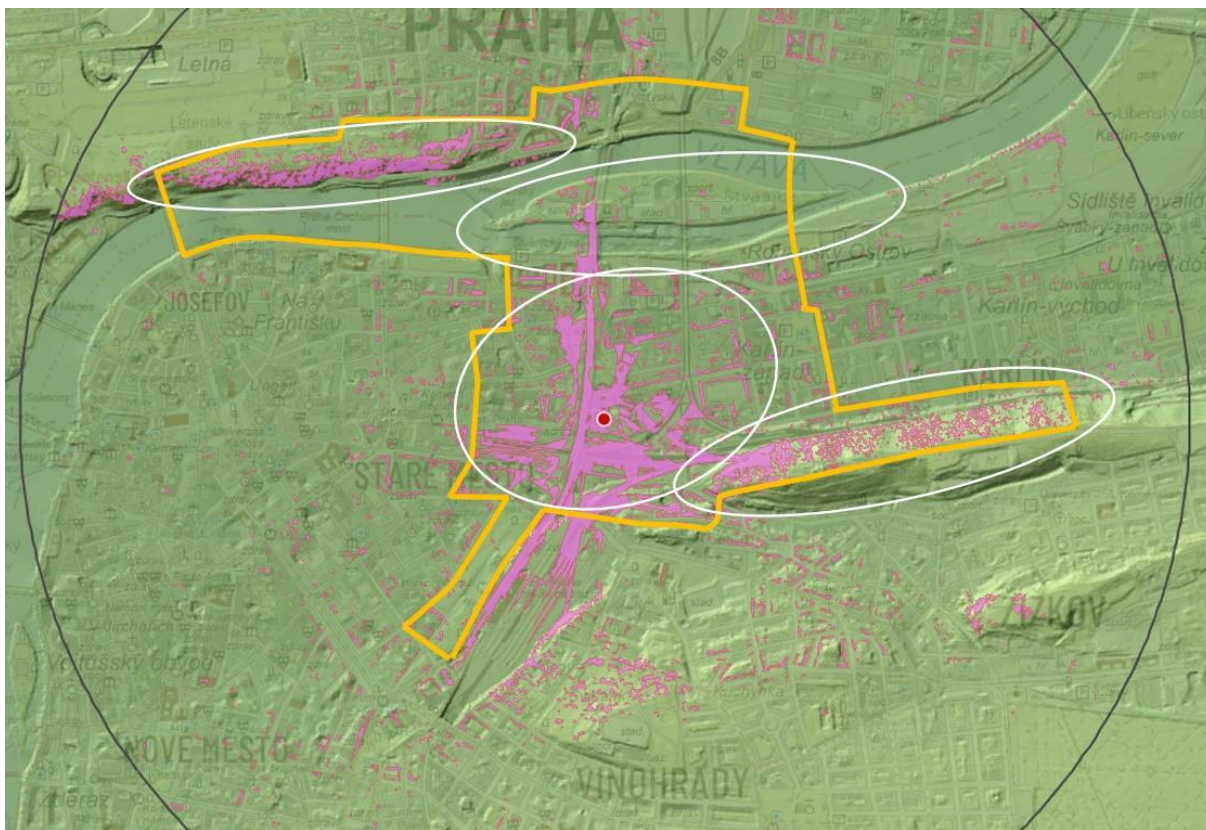
posuzovaného záměru se jedná o přírodní celky a parkové plochy, spjaté s terénními elevacemi hřbetu Vítkova a Letenské terasy, resp. hrany Letné a rovněž s korytem Vltavy s vodním tokem nábrežími ostrovy a ozeleněnými břehy. Významné parkové plochy, které vedle Letenských sadů a Vítkova zahrnujeme do DKP (Vrchlického sady, Štvanice) stejně jako Riegrovy sady, nezahrnuté do DKP nemají bezprostřední vizuální vazby na lokalitu navrhovaného záměru, jak ukazují i připojené fotografie.

Obr. 3.4: Parkové plochy v DKP a v návaznosti na DKP, které nemají přímý vizuální kontakt s lokalitou NZ (foto T. Kubištová – ATELIER V, 2026)

Na následujícím schématu je proveden orientační výpočet viditelnosti nejvyššího bodu urbanistického souboru. V hustě zastavěném území města s výškovou členitostí zástavby a s přítomností výškových dominant nemá smysl přesný výpočet diagramu viditelnosti, protože viditelnost uvnitř urbanizovaného prostředí (v interiéru města bez přírodních krajinných prvků) není pro hodnocení krajinného rázu městské krajiny rozhodující. Toto schéma má proto pouze orientační charakter a ukazuje graficky to, co je zřejmé z terénního průzkumu, že NZ je viditelný z hřbetu Vítkova a z hrany Letné a bude se proto i v určitých pohledech na tyto přírodní celky promítat.

Na základě úvah o možném vizuálním ovlivnění přírodních celků, prvků a struktur městské krajiny je v tomto schématu zakreslen obrys dotčeného krajinného prostoru (DKP), který je významný pro identifikaci a klasifikaci znaků krajinného rázu a později i pro hodnocení vlivu záměru na tyto znaky.

Obr. 3.5: Orientační vymezení viditelnosti navrhovaného záměru (vybrán pouze jeden bod o výšce 31 m nad teré-
nem) nástroje Pole viditelnosti (<https://ags.cuzk.gov.cz/av/>) a vymezení dotčeného krajinného prostoru (DKP)

Obr. 3.6: Vymezení dotčeného krajinného prostoru (DKP)

Pro účely hodnocení vlivu NZ na KR je důležitá analýza dostupných materiálů týkajících se KR v řešeném území. Jedná se o hodnocení území z hlediska KR, koncepci ochrany přírody a krajiny a nástroje územního plánování. Tato analýza probíhá na úrovni zjištění, jaké zásady a podmínky ochrany KR jsou pro řešené území v jednotlivých dokumentech stanoveny a jaké znaky a hodnoty týkající se KR jsou těmito materiály vymezeny. Tato zjištění jsou pak zohledněna při stanovení znaků a hodnot jednotlivých charakteristik KR a pro vyhodnocení souladu s podmínkami ochrany stanovenými v těchto materiálech. Hodnocení vychází z dostupných materiálů zveřejňovaných státní správou, případně Magistrátem Hl. m. Prahy.

4.1 Prognóza, koncepce a strategie ochrany P a K v Praze

(4.1.1) Pro území Prahy je zpracována *Prognóza, koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny* z roku 2008 (zpracovatel U-24, spol. s.r.o.).

Koncepce uvádí za účelem ochrany KR obecné požadavky, a to potřebu zohlednění pohledově exponovaných horizontů a os v územním plánu Hl. m. Prahy (kap. 1.7 Územní plánování) a potřebu diferencovaného přístupu k ochraně KR (kap. 2.1.3).

Dále formuluje opatření: Při posuzování investičních záměrů, které mohou významně zasáhnout do krajiny, požadovat kvalifikované zhodnocení dopadů na krajinný ráz, včetně předložení variantních řešení dle Metodického pokynu (1996).

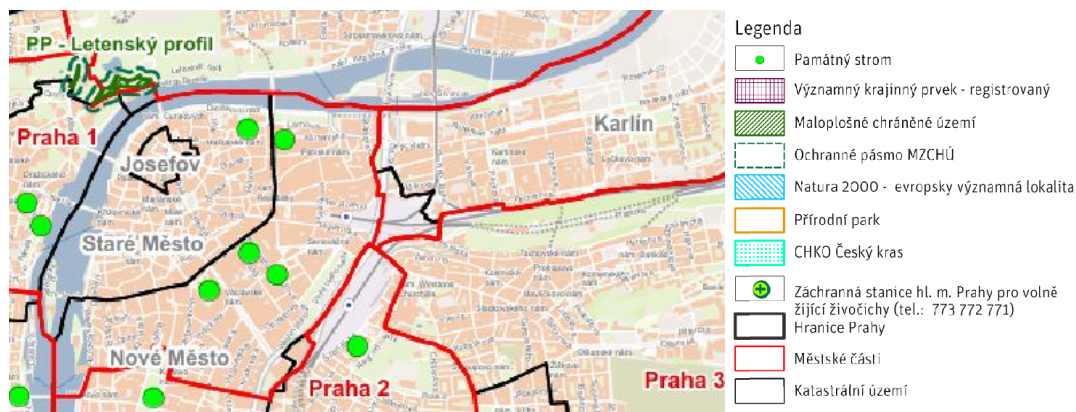
A dále opatření: Využívat územně plánovací proces: V ostatních územích mimo přírodní parky a ZCHÚ je rozhodujícím nástrojem ochrany KR územní plán.

Z Prognózy a strategie ochrany přírody a krajiny na území Prahy vyplývá, že je potřeba při vyhodnocení vlivu záměru na krajinný ráz zohlednit pohledově exponované horizonty a osy. Posouzení se na zmiňované zaměřuje.

(4.1.2) **Atlas životního prostředí v Praze** je komplexní soubor informací o stavu a ochraně životního prostředí v hl. m. Praze. Tematicky je rozčleněn do oblastí ovzduší, hluk, geologie, klima, odpady a ochrana přírody. Mapy v Atlasu jsou pravidelně aktualizovány na základě údajů od Magistrátu hl. m. Prahy, Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy a dalších městských a státních organizací.

Z Atlasu životního prostředí je patrné, že v DKP je přítomen ÚSES (nadregionální biokoridor N4/3 podél řeky Vltavy, s vloženým biocentrem R2/20, na Vítkově a na Letné pak lokální prvky systém ÚSES).

Součástí jsou tematické vrstvy k ochraně přírody a krajiny v Praze - zvláště chráněná území hl. m. Prahy, území Natura 2000, registrované významné krajinné prvky a přírodní parky v Praze (akt. vydání - stav 6/2025). Mapa Ochrany přírody a krajiny v Praze je součástí sady tematických map připravovaných v tištěné i elektronické podobě postupně od r. 2015. Dle této mapy se památné stromy nachází mimo DKP.

4.2 Hodnocení krajinného rázu území

(4.2.1) Vymezení oblastí a míst krajinného rázu je zpravidla obsaženo v územně analytických podkladech (jev č. 17a – krajinný ráz), případně v samostatných studiích. Na území Prahy není v ÚAP jev č. 17a naplněn. Dle dostupných informací byla pro území Hl. m. Prahy zpracována studie „Územně analytické podklady hlavního města Prahy, Jev 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a Jev 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristika“ (Löw & spol., s.r.o., Brno, 2008). Posouzení bude proto zohledňovat i tento materiál, ačkoli již není součástí platných ÚAP.

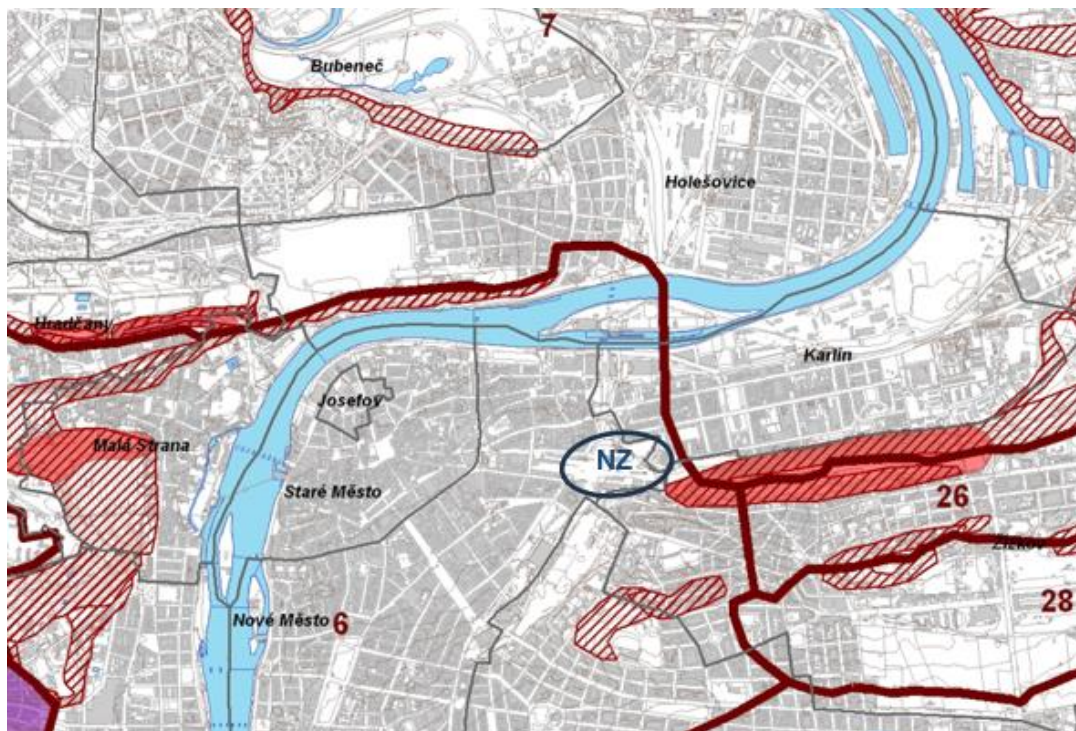
(4.2.2) Vymezení oblastí krajinného rázu

Pro zařazení území do určitého širšího krajinného rámce, do krajinných souvislostí (biogeografie, geomorfologie, vegetační kryt, osídlení, kultura, historie), byly v rámci posouzení krajinného rázu Pražska vymezeny tzv. **oblasti krajinného rázu** (ObKR), které reprezentují určitý charakter utváření krajiny z hlediska geomorfologie a vegetačního krytu, z hlediska charakteru a forem osídlení a hospodářského využití a tedy i hodnoty KR (podrobněji v pojmech kapitoly 1.3 Metodický rámec a specifika posuzování).

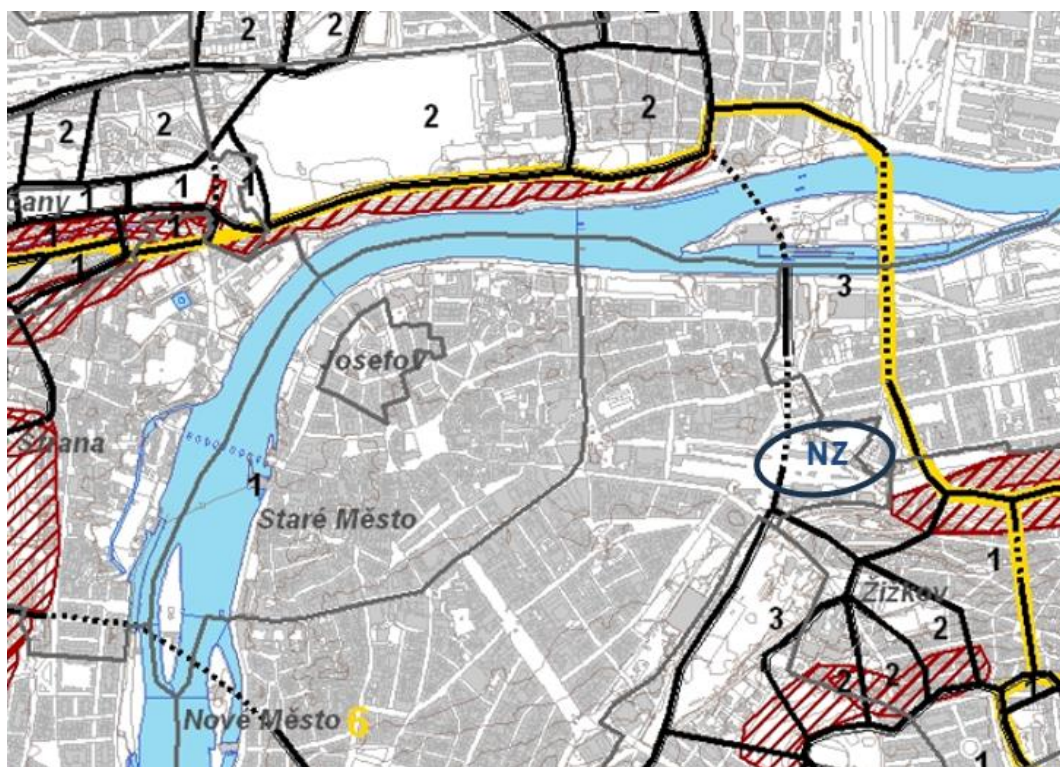
Dle uvedené studie je místo NZ a převážná část DKP zařazena do oblasti krajinného rázu ObKR 06 – Pražská kotlina, vymezené jako hlavní městský prostor Prahy s Hradčany a Starým Městem, na S ohraničen Hradčany s Letenskými svahy, nuančně klesajícími k Hlávkovu mostu, na SV otevřen do Holešovské kotliny, na V a JV je ohraničen od dominanty Vítkova přes nuanční svahy Žižkova a Vinohrad s akcentem TV vysílače. Již mimo prostor DKP je na J ohraničen okraji Nuselského údolí s dominantou Vyšehradu a za ním předpolím Nuselského mostu a dále je otevřen po toku Vltavy. Na Z je ohraničen svahy nad Vltavou, od Pavího vrchu přes Mrázovku po Petřín a Strahov. Tato oblast krajinného rázu je tvořena převážně blokovou zástavbou v sevřených tvarech, v ní je v části Starého Města a na Malé Straně dochována středověká struktura historického jádra. Oblast je hlavním rozhodujícím městským prostorem Prahy, chráněným jako MPR. Celý prostor neopakovatelně utváří a identifikuje 5 hlavních pólů, historických dominant (sv. Vít, Strahovský klášter, malostranský sv. Mikuláš, Týnský chrám a Vyšehrad). Zásadní úlohu v obraze města má i nuanční podoba vymezujičích vedut (Hradčany, Petřín, Vítkov, Letenská terasa). Právě Vítkov a Letenská terasa zřetelně vymezují severovýchodní hranici DKP. Specifické podmínky ochrany krajinného rázu, které se vztahují k DKP se týkají zvýšené pozornosti o lokality starých i nových dopravních staveb, vč. magistraly, čela tunelu pod Vítkovem a Letnou, estakádového slumu na Florenci.

Z širšího hlediska dotčený krajinný prostor (DKP) zasahuje i do dalších oblastí krajinného rázu: ObKR 7 Holešovicko – Trojské údolí (severně), dle (Löw, 2008) také zahrnuje krajinné póly Vítkov, Žižkovský hřbet a Letenské sady. Hodnotná a zvlášť

významná je niva Vltavy a její okraje. Zvláštní ochranu zasluhují veduty svahů terasového stupně mezi Letnou a Stromovkou. Dále ObKR 26 Žižkovský prolom (jižně), který je považován za krajinářsky specifickou oblast zasluhující zvýšenou ochranu. Urbanistická struktura i dominantní slohové pozadí by měly být zachovány a chráněny. Maximální krajinářskou ochranu zasluhuje celý Žižkovský hřbet.

Obr. 4.1: Oblasti krajinného rázu HMP (jev 17, resp. 17a) s označením lokality NZ (modře). V mapě jsou jako krajinné veduty v blízkosti NZ označeny pohledově exponované polohy hřbet Vítkova a Letenská terasa. (LÖW & spol., s.r.o., Brno, 2008, <http://www.urm.cz>)

Obr. 4.2: Krajinářská hodnota míst HMP (jev 18, resp. 17a) s označením lokality NZ (modře). (LÖW & spol., s.r.o., Brno, 2008, <http://www.urm.cz>)

V rámci hodnocení KR je. Část DKP v poloze Nového Města, úseku koryta Vltavy pod Letenskými svahy nad nábřežím Kap. Jaroše je zařazena do kategorie krajinářské hodnoty **1** (zásadní - nejhodnotnější celky - historické nenarušené soubory, výjimečné přírodní celky). Průběžný pás mezi Vrchlického sady a úpatím Vítkova vedoucí přes Štvanický ostrov severně k nádraží Bubny je řazen do kategorie krajinářské hodnoty **3** (střední – méně hodnotné celky, převážně homogenní, avšak esteticky málo kvalitní celky, např. kompaktní sídliště). V okrajových částech DKP se nachází exponované polohy míst krajinného rázu - krajinná veduta a současně dominanta Žižkovský hřeben a krajinná veduta Letenský svah, které budou referenčními body hodnocení vlivu NZ v širších celoměstských souvislostech. Závěrečná doporučení pro další územní rozvoj Prahy dle (Löw, 2008) se nevztahují k řešenému území NZ.

4.3 Nástroje územního plánování

Hodnocením je třeba ověřit, zda a jaké podmínky ochrany KR byly stanoveny v územně plánovacích podkladech a dokumentacích Hl. m. Prahy a vyhodnotit, zda NZ tyto podmínky splňuje, což je zhodnoceno v závěru kapitoly.

(4.3.1) Zásady územního rozvoje kraje Hlavního města Prahy

Zásady územního rozvoje Hl. m. Prahy, úplné znění ve znění aktualizací vydaných k 19.6. 2025 stanovují v rámci priorit územního plánování kraje pro ochranu příměstské i historické městské krajiny jako podstatné složky prostředí života obyvatel potřebu „respektovat, chránit a rozvíjet tzv. krajinný ráz městské i příměstské krajiny, postupně zlepšovat prostupnost krajiny“.

Mezi priority územního plánování je stanovena potřeba „respektovat a rozvíjet kulturní a historické hodnoty a rozmanité přírodní podmínky na území Prahy“.

Z hlediska územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních a kulturních hodnot území kraje jsou stanoveny podmínky týkající se ochrany krajinného rázu. Zejm. „*chránit a rozvíjet dochovaný charakter prostoru scény města, především vltavského údolí a pohledově exponovaných svahů a hran náhorních plošin včetně krajinných a historických dominant, kompozičních os, dálkových průhledů, měřítka zástavby*“ atd. Všechny stanovené podmínky, které se dotýkají ochrany krajinného rázu, jsou vyhodnoceny ve vztahu k navrhovanému záměru v kapitole 6.4.

Lokalita NZ je dle ZÚR transformační plochou Masarykovo nádraží (400/Z/54), jejíž cílovým stavem plnohodnotná městská zástavba převážně smíšeného využití. Pro tuto plochu byly stanoveny mj. tyto podmínky pro rozhodování o změnách:

- respektování členité střešní krajiny s lokálními dominantami,
- měřítko nové zástavby respektující okolní historickou strukturu,
- návaznost nově zakládaných parkových ploch na stávající plochy, jmenovitě na park u Muzea hl. m. Prahy, na Vrchlického sady a svahy Vítkova.

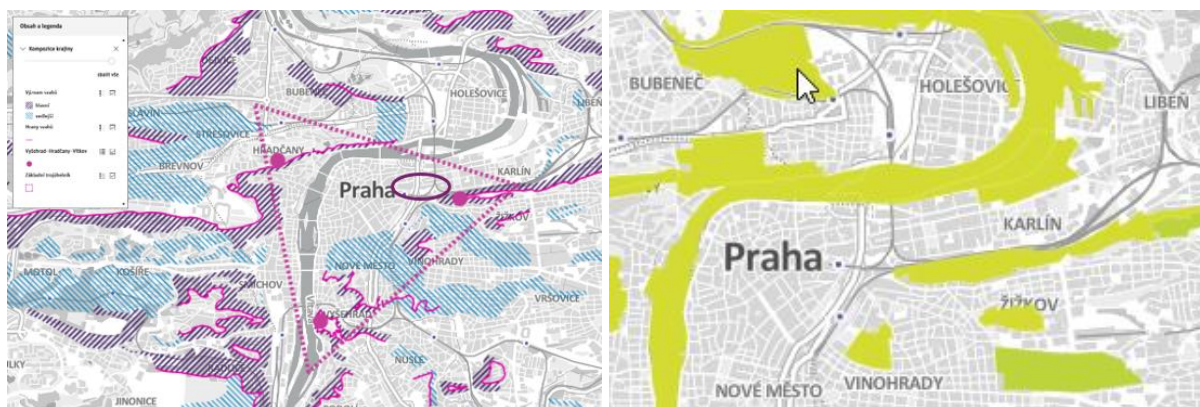
Území Hl. města Prahy je členěno na krajiny, pro které se stanovují cílové kvality. NZ leží v Městské krajině Prahy. K NZ lze vztáhnout:

- pro umísťování zástavby přednostně využívat transformační území,
- v enklávách otevřené krajiny zachovat vysoké přírodní a krajinné hodnoty; pro dosažení tohoto cíle udržet nezastavitelnost těchto území

- před zástavbou chránit výrazné morfologické tvary, které utvářejí specifický georeliéf v obrazu města Prahy a jako rozsáhlé vegetační plochy ve svazích a na hranách vymezujících Pražskou kotlinu i směřujících dále okraji města a do souvislé otevřené krajiny propojují historickou městskou krajinu s příměstskými krajinami Metropolitní rozvojové oblasti Praha.

(4.3.2) Územně analytické podklady Hlavního města Prahy

Územně analytické podklady jsou sledovány zejména pro identifikaci hodnot krajinného rázu, které jsou součástí tohoto územně plánovacího podkladu. V Územně analytických podkladech Hl. m. Prahy 2024 se pojem KR ve smyslu §12 zákona č. 114/1992 Sb. objevuje v rámci sledovaného jevu č. 17a. Ten je naplněn tématem Prostorové uspořádání krajiny, které obsahuje kompozici a vizuální podmínky krajiny, typy struktur krajiny, analýzu typů krajin, typy struktur vystavěného prostředí, struktura a charakter lokalit a významné pohledy na město. Na území Prahy existuje 10 typů krajin – struktur lokalit. Každá se liší nejen svým fyzickým a ekologickým charakterem, ale také tím, jak ji vnímají lidé. Sledovaný jev není bezešvou vrstvou. DKP zahrnuje pouze typy struktur městské krajiny - parkové prostranství s převládajícím využitím přírodním – Vítkov (822) část toku Vltavy s ostrovem Štvanice (845) a Letenské sady (827). Mimo struktury krajinné se nachází Vrchlického sady (typ rostlé struktury Nového Města (064) i plocha parku Těšnov (typ hybridní struktury zastavěného území s převládajícím produkčním využitím). Kompozice krajiny je znázorněna v následujícím schématu. DKP se nachází v trojúhelníku historických dominant Pražského hradu – Vyšehradu – Vítkova. Lokalita NZ je silně urbanizovanou částí města, ohraničenou nezastavěnými svahy Vítkova a v širším kontextu Letenskou hranou. Ty jsou vymezeny jako hodnotné terénní horizonty ve výkresu hodnot kompozice krajiny.

Obř. 4.2: Typy struktur městské přírody (vlevo) a Kompozice pražských svahů a práh viditelnosti – výřez (vpravo) – výřez (zdroj: ÚAP HMP, IPR Praha 2024)

V ÚAP nejsou stanoveny oblasti a místa krajinného rázu. Městská krajina je tvořena vystavěným prostředím města a krajinou ve městě, jejíž součástí je nejen „střešní krajina“ a budovy, ale také veřejná prostranství, parky a další vegetační prvky i některé přírodní lokality uvnitř města. Důležitým prvkem městské krajiny Prahy jsou také charakteristické zelené svahy, které spoluutvářejí hodnotná panoramata a přispívají k synergii kompozice historické městské krajiny a přírodního rámce. Cílem Prahy je zvyšovat prostupnost a obytnost městské krajiny, chránit typické veduty, výhledy na město, a zvyšovat celkovou kvalitu městské krajiny.

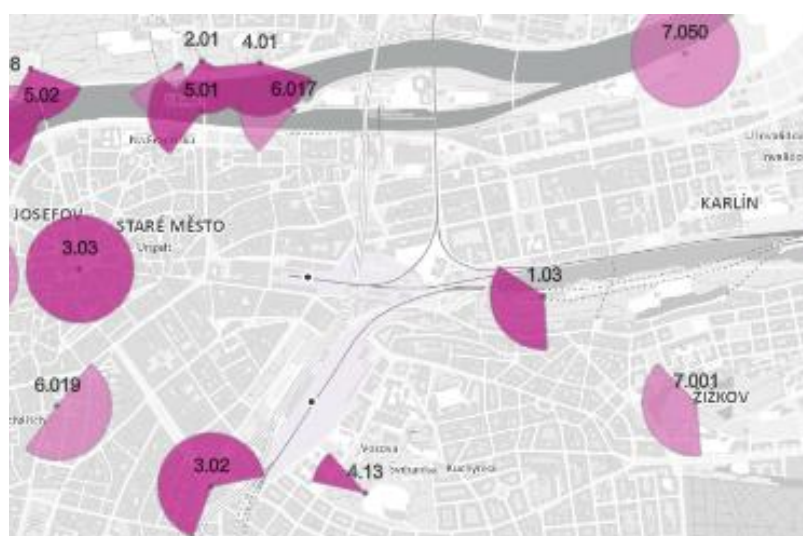
Dle ÚAP HMP jsou součástí DKP hlavní pohledově významné svahy, které hrají důležitou roli ve vizuálním působení krajiny, zejména pro svoji exponovanost a viditelnost z mnoha míst ve městě. DKP je vymezeno s ohledem na tyto svahy a jejich vztahy v městské krajině.

V rámci podlažnosti převažuje v lokalitě NZ nízká podlažnost do 3 NP. Jedná se však o transformační plochu s hybridní strukturou vystavěného prostředí, současný brownfield a již v Křižkové ulici je podlažnost 5 NP. Objekty na Masarykově nádraží a ulici na Florenci dosahují podlažností 9 - 12 NP. Objekt s podlažností nad 13 NP se nachází na náměstí Winstona Churchilla, mimo vymezený DKP (Radost). Stavebními dominantami v okolí NZ jsou dle ÚAP zejména Národní památník na Vítkově (32 m v 290 m n.m.), kulturní památka komínů dílen Masarykova nádraží (32 m), pohledový soubor Florentinum (40m) a Masaryčka (42 m). Z hlediska střešní krajiny převládá v bezprostředním okolí NZ rovná střecha, v blokové struktuře a individuální zástavbě střecha šikmá.

Obr. 4.3: Podlažnost zástavby (vlevo) a střešní krajina (vpravo) (ÚAP HMP, IPR Praha 2024)

Většina vyhlídkových míst se nachází na okrajích DKP, zejména na Vítkově, Letné, z Žižkovské věže a z významných objektů historického jádra města. Uplatnění NZ v krajinných panoramatech je rozebráno v kapitole 5.3.1 a vybrané pohledy jsou vyhodnoceny kapitoly 6.2.

Obr. 4.4: Významné vyhlídkové body v okolí NZ (ÚAP HMP, IPR Praha 2024)

(4.3.3) Územní plán Hl. města Prahy

Platnou územně plánovací dokumentací obce je Územní plán sídelního útvaru Hl. m. Prahy (Úplné znění účinné od 26. 2. 2026). V rámci řešeného území byly vydány 2 změny platného Územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy, a to Z 3791 a Z 3790. Vítězný návrh, resp. dokument Principy rozvoje a regulace byl v souladu se změnou Z3791 a zároveň byl podkladem pro dopracování návrhu změny Z 3790. Podmínky plošného a prostorového uspořádání území hlavního města Prahy jsou součástí Přílohy č.1 územního plánu. V ní je stanoveno, že prostorové uspořádání hlavního města Prahy je specifické:

- a) proporcemi a obrazem historického jádra (Památkové rezervace v hlavním městě Praze) s jeho uličními prostory, náměstími, historickými zahradami a parky, řekou Vltavou s ostrovy a nábřežími, architektonickými dominantami, utvářením terénu s dominantním meandrem Vltavy, údolími jejích přítoků i výraznými náhorními plošinami nad zachovanými přírodně hodnotnými svahy;
- b) výsledkem pozitivní lidské činnosti při tvorbě krajiny i kultivovaného městského prostředí sestávající ze zakládání historických obor a zahrad, příměstských hájů a významných městských parků v centrální části;
- c) dochovanými historickými jádry městských částí s prvky tvarosloví lidové architektury

Uvedené prvky prostorového utváření hlavního města Prahy jsou měřítkem a limitem pro hodnocení nové výstavby v území a je nutno je chránit a rozvíjet při rozhodování v území. Dále je v podmínkách prostorového uspořádání stanoveno, že výškové, převýšené a rozměrné stavby mj. neovlivní negativně panorama města, ani pohledově exponovaná území, podtrhnou hierarchii městské struktury v širším kontextu.

V současné době se pořizuje na území H. m. Prahy nový územní plán (tzv. Metropolitní plán). Pro lokalitu **064 / Masarykovo nádraží** je stanoven cílový charakter zastavitelné, transformační, obytné lokality Masarykovo nádraží se strukturou hybridní, dotvoření sítě veřejných prostranství a vytvoření pěšího propojení mezi ulicemi Opletalova a Na Florenci. Využití lokality je stanoveno jako obytné, součástí lokality je i Masarykovo nádraží. Individuální regulativy stejně jako konkrétní požadavky na ochranu KR nejsou stanoveny.

4.4 Souhrnné vyhodnocení dostupných materiálů

Podmínky ochrany týkající se ochrany krajinného rázu jsou stanoveny pouze v dílčích dokumentech. Soulad stanovených obecných zásad ochrany KR s realizací NZ je vyhodnocen v rámci podrobné analýzy vlivů NZ na znaky a hodnoty jednotlivých charakteristik KR v následujících kapitolách a je shrnut v **kapitole 6.4** Vyhodnocení souladu záměru se stanovenými podmínkami ochrany krajinného rázu v odborných dokumentech.

Ve smyslu díkce § 12 zákona a uvedených zásad metodického postupu posouzení bude pro vymezený DKP (kap. 3) provedena identifikace a klasifikace znaků KR (kap. 5). Následně bude definován vliv NZ na tyto znaky (kap. 6). Bude se jednat zejména o:

- přírodní charakteristiku (kap. 5.1) vč. přírodní hodnoty, ZCHÚ a VKP
- kulturní a historickou charakteristiku (kap. 5.2) vč. kulturních dominant
- prostorovou charakteristiku (kap. 5.3) vč. estetické hodnoty, harmonického měřítka a harmonických vztahů

Jednotlivé charakteristiky KR jsou popsány tabelární formou pomocí **identifikace a klasifikace znaků KR**. Klasifikace vychází z logického předpokladu, že znaky a hodnoty KR identifikované v hodnoceném území nemají stejnou váhu, stejný význam v KR ani stejnou cenu. Z toho důvodu je nutné jejich cenu a význam v KR hodnoceného území specifikovat (klasifikovat). Tato klasifikace se týká jak znaků přírodní charakteristiky, tak i charakteristiky kulturní a historické a prostorové.

Klasifikace dle projevu. Každá charakteristika, krom toho, že má určitý podíl na výrazu dané krajiny, se vyznačuje projevem. Projev může být **pozitivní (+)**, to znamená, že daná charakteristika resp. znaky, kterými je tvořena, působí v celkové krajinné scéně kladně, nebo **negativní (-)**, příp. **neutrální (N)**. Pro hodnocení pozitivnosti krajinného rázu podle zákona o ochraně přírody je rozhodující aspekt trvalé udržitelnosti dané charakteristiky, kterou znak prezentuje. Určení projevu je velmi důležité pro následné vyhodnocení charakteristik.

Klasifikace dle významu. Významem rozumíme určitý podíl znaku nebo hodnoty v celkovém výrazu krajiny. Význam stanovujeme ve třech stupních podle následující stupnice: **Znak zásadní (XXX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který v určité oblasti nebo místě krajinného rázu rozhodujícím způsobem determinuje charakter krajiny. **Znak spoluurčující (XX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který v určité oblasti nebo místě krajinného rázu významně spoluurčuje charakter krajiny. **Znak doplňující (X)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který v určité oblasti nebo místě krajinného rázu doplňuje charakter krajiny.

Klasifikace dle cennosti znaků. Znaky a hodnoty krajinného rázu, které byly identifikovány (...) nemají z hlediska obdoby stejnou cenu. Některé z nich můžeme proto označit jako jedinečné, jiné jako význačné nebo běžné. **Znak jedinečný (XXX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který je ojedinělý v rámci oblasti krajinného rázu, v rámci regionu nebo v rámci státu. **Znak význačný (XX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který je význačný v rámci oblasti krajinného rázu, v rámci regionu nebo v rámci státu. **Znak běžný (X)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který není významný ani ojedinělý v rámci oblasti krajinného rázu, v rámci regionu nebo v rámci státu.

Jednotlivé znaky přírodní charakteristiky mohou hrát roli v estetické a přírodní hodnotě KR, v harmonických vztazích a harmonickém měřítku krajiny, což jsou kritéria ochrany KR uvedené v §12 ZOPK. V tabulce identifikovaných a klasifikovaných znaků jsou takové položky označeny následujícími kódy:

E – znak tvořící estetickou hodnotu

P – znak tvořící přírodní hodnotu

H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině

M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny

D – znak je kulturní dominantou krajiny

Z – znak je předmětem ochrany ZCHÚ

V – znak je součástí VKP

5.1 Přírodní charakteristika KR

(5.1.1) Charakteristiky KR utváří jejich znaky, které můžeme v krajině nalézt a popsat. Přírodní charakteristika KR je utvářena přírodními složkami a prvky krajiny (reliéf, vegetace, geomorfologie, vodstvo...). Přírodní hodnoty KR jsou pak tvořeny souborem znaků přírodní povahy, které společně vytváří přírodní charakteristiku KR oblasti či místa, jejich mírou přítomnosti, kvalitou a vnímatelným projevem. Kvalitativní výše přírodní hodnoty závisí nejen na míře přítomnosti znaků přírodní charakteristiky

v krajině, ale především na jejich poměru vůči ostatním. Znak přírodní povahy neovlivněné nebo jen málo ovlivněné člověkem jsou vnímány vesměs kladně. Přírodní hodnota může být u některých prvků krajiny vnímána jako součást kulturní a historické hodnoty KR (např. aleje, parky...). Někteří odborníci však přírodní hodnotu spojují pouze s přírodními a přírodě blízkými dochovanými segmenty krajiny.

(5.1.2) Obecná přírodní charakteristika. Převážná část území Prahy se nachází v plochem až mírně zvlněném reliéfu Pražské plošiny. Typické jsou zde rozsáhlé plochy zarovnaných povrchů plošinného až velmi mírně ukloněného reliéfu, do něhož se zařezává výrazné údolí řeky Vltavy a jejích přítoků. Plochy zarovnaný reliéf s malými výškovými rozdíly dodává většině území celkově plošinný ráz. Naopak silně rozčleněné území zahloubených údolí, často se skalními stěnami na strmých svazích, výrazně zvyšuje členitost území (ráz vrchoviny až hornatiny). Pro reliéf na území Prahy je tedy typický nápadný rozdíl mezi dvěma základními soubory povrchových tvarů – vysoko položenými plošinami (zarovnanými povrchy) a poměrně hluboce zaříznutými údolními vodními toků a výraznými zelenými svahy (krajině veduty).

NZ se z geomorfologického hlediska nachází na rozhraní tří podcelků – v ploše Pražské kotliny, která se východně zvedá Žižkovských hřbetem do Úvalské plošiny. A dále Bělohorské pahorkatiny, která se projevuje v prudce se zvedajících svazích Letenské hrany na okraji Holešovického meandru.

Geomorfologický podcelek Pražská kotlina se vyvinula erozí měkkých hornin povodí Vltavy ve snížený rovinný reliéf pleistocenních říčních teras a údolní nivy Vltavy. S ohraničením strukturními hřbety modelovanými erozní činností Vltavy. V DKP se jedná o protáhlý západovýchodně orientovaný hřbet Žižkova a vysoké terasy Letenské pláně, které jsou součástí Letenského souvrství.

Z hlediska regionálně geologického členění se zájmové území nachází ve středočeské oblasti Českého masívu, v oblasti Barrandienu tvořeného horninami spodního paleozoika. Ty jsou směrem k povrchu překryty kvartérním pokryvem tvořeným převážně deluviálními sedimenty, sprašemi a antropogenními navážkami. Povrch terénu je prakticky v celé ploše tvořen antropogenními navážkami zejména v souvislosti s konstrukcí železničního svršku (kolejiště) a úpravami terénu.

Hydrograficky území náleží do povodí „stoky B“ (č. h. p. 1-12-02-0016-0-00), která odvodňuje zájmové území a je ovlivněno především antropogenní činností v bývalém areálu nádraží a existencí řady inženýrských sítí, takže není zcela zřejmé, kam je zájmové území přirozeně odvodňováno. Pravděpodobně ale do Vltavy.

V klimatologickém členění náleží zájmové území do teplé oblasti T2, která na území Prahy (a v úzkém pruhu podél Berounky dále na jihozápad) zasahuje od severu, z Polabí. Pro tuto oblast platí dlouhé léto, teplé a suché, přechodné období velmi krátké s teplým až mírně teplým jarem i podzimem, zima krátká, mírně teplá, suchá až velmi suchá, trvání sněhové pokrývky velmi krátké.

Projektovaný záměr je situován na převážně rovinatý pozemek o nadmořské výšce 189,5 - 201 m n. m., svažujícím se severovýchodně. Nadmořská výška koryta Vltavy na Štvanickém ostrově (v západní špičce nad Helmovským jezem, pod Letenskou hranou) je 184,5 m n.m. Hlavní horizonty se nachází oproti řece v převýšení cca 80 m (Žižkovský hřbet) a 40 m (Letenská pláň).

Rovinaté polohy Vltavské terasy tvoří náplavy písku a štěrku na břidlicovém podkladu. Žižkovský hřbet a Letnou tvoří odolnější horniny (křemenec a břidlice ordoviku). Povrch terénu území NZ je prakticky v celé ploše tvořen antropogenními navážkami, zejména v souvislosti s konstrukcí železniční tratě a tunelů.

DKP je severně ohraničeno korytem Vltavy - úsek u Štvanického ostrova. Ostrov rozděluje Helmovský jez, který udržuje stabilní hladinu vody v celém centru Prahy

(Staroměstská zdrž). Vltava se zde vyznačuje 4,4 m výškovým převýšením (největší soustředěný spád na celém pražském úseku řeky). Nad jezem proti proudu je tok silně regulován, pod jezem se řeka otevírá do širší nivy (Rohanský poloostrov). Ostrov je navržen tak, aby se při velkých vodách stal součástí koryta. Sportovní areály (tenisové kurty) jsou postaveny s tímto rizikem. Další vodní toky a plochy se v DKP nenacházejí. Stopy historického koryta Vltavy v území Florence byly zasypány.

Území spadá do fytogeografické oblasti Českého termofytika, okrsku 10b Pražská kotlina. Přirozená vegetace byla v minulosti tvořena lipovými doubravami (*Tilio-Betuletum*). Zájmová lokalita má dnes charakter spíše brownfieldu, lze na ni proto vztáhnout jen málo charakteristik Českobrodského bioregionu, ke kterému patří, protože se nachází prakticky v urbanizované a dlouhodobě technicky využívané části města. Z hlediska přítomnosti druhů cévnatých rostlin, bezobratlých živočichů a obratlovců lze očekávat pouze běžné druhy, široce rozšířené i na člověkem silně stresovaných lokalitách v městském prostředí (typický brownfield ponechaný několik let bez povšimnutí), které nemají k území žádný výhradní vztah. Řešené území představuje z celkového pohledu velmi chudou (nevýznamnou) lokalitu z hlediska druhové diverzity živočichů.

V souvislosti s geomorfologickým uspořádáním zůstalo zachováno několik nezastavěných zelených ploch, které dnes tvoří významnou část systému pražské zeleně. Tyto zelené plochy vznikaly vesměs až od konce 19. a v první polovině 20. století. Za historicky a krajinářsky cennější lze považovat jen parkovou úpravu Žižkova (Thomayer), Letenských sadů (Wünscher, Thomayer). Vrchlického sady, Těšnov a Štvanice jsou důležité z hlediska funkce celoměstské zeleně, nikoli však z hlediska krajinářského.

Žižkovský hřeben však vytváří pomyslný „zelený klín“ vedoucí až přírodnímu parku Smetanka. Lesnatý hřeben vrchu Smetanka (242 m n. m.), svah U Hloubětínské vinice (Hloub) a svah Pod Hájem nad osadou Aloisov pak navazují na východě na přírodní park Klánovice-Čihadla táhnoucí se až k východnímu okraji Prahy. Podobný klín tvoří přilehlé parky Parukářka a Židovské pece. S plochou Olšanských hřbitovů, které je dále napojeno sérií neurbanizovaných zalesněných ploch kolem Malešického lesa táhnoucích se podél železniční trati na přírodní parky Smetanka a Klánovice-Čihadla s vazbami až do otevřené krajiny za hranicí metropole. Právě tento širší kontext území představuje nejvýraznější přírodní hodnotu.

Žižkovský hřbet i Letenské svahy jsou součástí územního systému ekologické stability hlavního města Prahy a jsou zde vymezena biocentra a biokoridory, které slouží k zabezpečení volné migrace živých organismů.

- (5.1.3) Indikátory zvýšené přírodní hodnoty KR.** Často se při hodnocení KR objevuje otázka, zdali lze hodnoty, které jsou chráněny podle jiných částí ZOPK, než je §12, např. jako VKP, ÚSES, ZCHÚ, Natura 2000 či památné stromy, považovat za přírodní hodnoty ve smyslu tohoto paragrafu. Tyto přírodní hodnoty, spočívající např. v přítomnosti cenných biotopů a přirozených ekosystémů, však mohou být do určité míry viditelné a spoluvytvářejí krajinou scénu a dílčí scénérie, mají tedy nejen přírodovědnou, ale i senzuální hodnotu, tudíž spoluvytvářejí KR a jsou jeho hodnotou. Přítomnost lokalit chráněných podle ZOKP a další všeobecně ceněné znaky přírodní charakteristiky lze proto při identifikaci a klasifikaci znaků KR považovat za **indikátory přítomnosti přírodních hodnot**. Samotnou skutečnost, že se např. jedná o ZCHÚ, však nelze považovat za hodnotu KR, tou je cennost vlastní lokality a její vizuální projev, tvořící spolu znak přírodní charakteristiky. Vedle toho je zásah NZ do ZCHÚ a VKP tzv. kritériem ochrany KR dle §12 ZOPK.

Seznam indikátorů zvýšené přírodní hodnoty s popisem, jak se dané indikátory projevují v krajině DKP, případně co je předmětem jejich ochrany (zvýšené hodnoty),

slouží pro následné stanovení znaků a hodnot přírodní charakteristiky a zejména pro jejich klasifikaci.

Indikátory zvýšené přírodní hodnoty KR vč. hodnot indikovaných ochranou dle zákona		přítomnost indikátoru v řešeném území (DKP):
		X přítomen v DKP (X) přítomen v širším kontextu (DKP) – nepřítomen ani v širším kontextu DKP
1	Přítomnost NPR či NPP (vč. jejich OP)	-
2	Přítomnost PR či PP (vč. jejich OP)	X
3	Přítomnost velkoplošného ZCHÚ (NP vč. jeho OP, CHKO)	-
4	Přítomnost přírodního parku dle §12	-
5	Přítomnost území Natura 2000 (EVL či PO)	-
6	Přítomnost regionálních a nadregionálních funkčních skladebných ÚSES	X
7	Přítomnost VKP (ze zákona i registrovaných)	-
8	Přítomnost dalších území chráněných ZOPK (SCHÚ, pam. strom, biotopy ad.)	-
9	Přítomnost specifického terénního reliéfu (horizonty, údolí, svahy, dominanty)	X
10	Přítomnost zřetelných skalních útvarů či výrazně se projevujících půd	-
11	Přítomnost zřetelně se uplatňujících vodních ploch a toků v krajinné scéně	-
12	Přítomnost lokalit výrazně přírodního či přírodě blízkého charakteru	(X)
13	Přítomnost specifických a cenných prvků vegetačního krytu	-
14	Přítomnost prvků nelesní zeleně ve struktuře zemědělské krajiny	-
Odůvodnění: ad 1, 2, 3: V zájmovém území není vymezeno žádné území ochrany přírody a krajiny chráněné v kategoriích zvláštní ochrany (§§ 14 – 45 ZOPK), vyjma přírodní památky Letenský profil, jejímž předmětem ochrany jsou výchozy letenského souvrství s hojnou fosilní faunou. ad 4: V zájmovém území není vymezen přírodní park (§12 ZOPK). ad 5: Zájmové území není začleněno do soustavy Natura 2000 jako ptačí oblast či evropsky významná lokalita (§§ 45a-45j). Nenachází se ani v jejich relativní blízkosti. ad 6: V rámci celoměstského systému zeleně jsou v zájmovém území vymezeny následující prvky ÚSES. Na západních svazích Žižkovského vrchu lokální biocentrum L2/130 (charakter mozaiky lesních porostů, křovin a cenných nelesních společenstev). Biocentrum je stabilizované, ale pod silným tlakem tzv. „rekreačního sešlapu“. Na severní hraně lokální biokoridor L 4/257 s cennějšími a obnovovanými stanovišti skalních výchozů se stepními trávníky. Celý hřeben je považován za zásadní koridor souvislé zeleně Prahy pronikající hluboko do centra z východní periferie. Na jižních prudkých svazích Letenské pláně u nábřeží Kapitána Jaroše je vymezen nadregionální N3/5 a ve dvou částech vloženy lokální L1/182 a L2/182. Biocentra a biokoridory slouží k zabezpečení volné migrace živých organismů. Nadregionální koridor N4/3 tvoří vlastní těleso řeky, břehové porosty a v širším smyslu i nezastavěné inundační (záplavové) zóny koryta Vltavy až k Rohanskému ostrovu. Koryto je téměř bez břehových porostů, zeleň navazující na řeku je parkově upravena s omezenou funkčností. Stejně tak vložená lokální biocentra Štvanického ostrova L2/154 (západní cíp) a L2/423 (východní cíp). Převážně se jedná o navážky zeminy, s porosty většinou ruderálními, břehové porosty jen částečně vyvinuté. ad 7: V území se nevyskytují registrované VKP, nejbližší VKP ze zákona jsou mimo relevantní vliv. ad 8: V území se nenacházejí památné stromy a cenné biotopy. ad 9: Výraznými elevacemi zájmového území jsou Žižkovský strukturní hřbet a hrana Letenské pláně – nuancní svahy letenského souvrství českého ordoviku (prvohor). V dochovaných úsecích na skalních výchozech přetrvávají nenáročná rostlinná společenstva skalních stepí (PP Letenský profil). Tyto vyvýšeniny jsou z hlediska městské krajiny velmi významné.		

ad 10: Na upravených svazích Žižkovského hřbetu a Letenské hrany se téměř neprojevují. Výjimku tvoří **skalní výchozy Letenského profilu stepního charakteru.**

ad 11: Koryto toku Vltavy s ostrovem Štvanice a západním cípem Rohanského ostrova u Holešovického meandru, upravenými břehy a nábřežími. Přestože má zcela zásadní význam v území celoměstském systému krajiny Prahy zásadní význam, ve vztahu k NZ se neprojevuje.

ad 12: Přírodě blízké lokality jsou vázané na terén Žižkovského hřbetu, Letenské hrany. I tyto jsou historicky ovlivněny stavebními úpravami uvnitř i na povrchu terénu. V současnosti vynikají převážně parkovými úpravami městské zeleně na urbanizovaných navážkách (intenzívně obhospodařované kompaktní výsadby okrasných dřevin v kombinaci s pravidelně kosenými kulturními trávničky). Na Vítkově z taxonů stromů převládá trnovník akát, javor mléč, javor babyka, pajasán žláznatý, jeřáb, jasan ztepilý, z keřů střemchy, bezinky, zlatice, štědřence, šeříky, dřín, svída, ptačí zob, brslen a další. Nově revitalizované části jsou osázeny i půdopokryvnou révou vinnou a travo-bylinnými porosty. Na svazích Letenské pláně převažuje jasan ztepilý, trnovník akát, líska turecká, ruja vlasatá, dřezovec trojtrnný, jírovec červený, platan javorolistý.

ad 13, 14: Nevyskytují se.

Z tabulky indikátorů je zřejmé, že se v řešeném území nevyskytují cennější hodnoty přírodní charakteristiky, které by byly indikovány přítomností ploch chráněných dle ZOPK. Hlavní znaky přírodní charakteristiky jsou spojeny s reliéfem a se širším kontextem velkých zelených ploch v okolí, parkově upravených ploch vrchu Vítkova a Letenské stráně, které se v městské krajině výrazně uplatňují na pozadí urbanistických souborů Nového Města.

(5.1.4) Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky krajinného rázu jsou identifikovány a klasifikovány v následující tabulce:

Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR		Kód		Klasifikace identifikovaných znaků KR		
		E P H M	D Z V	dle projevu	dle významu	dle cennosti
				+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spoleupřijící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Nevýrazný, plochý reliéf okraje Pražské kotliny ohraničené východně a severně nuančními svahy Žižkovského hřbetu a hrany Letné			O	XXX	X
2	Protáhlý Žižkovský hřbet s prudkými svahy vystupujícími nad okraj Pražské kotliny	PM		+	XXX	XX
3	Linie svahů Letenské hrany nad levým břehem koryta Vltavy	PM		+	XXX	XX
4	Rozsáhlé plochy krajinné zeleně svahů Vítkova a Letné, s parkovými úpravami	PE Z		+	XX	XX
5	Nelesní zeleň veřejných prostranství okrajů Nového Města (Vrchlického sady, Těšnov), zeleň nábřeží, areálová zeleň vč. ruderalizované (ostrov Štvanice)			O	X	X
Kódy:		E – znak tvořící estetickou hodnotu, P – znak tvořící přírodní hodnotu, H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině, M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny, D – znak je kulturní dominantou, Z – znak je součástí (předmětem ochrany) ZCHÚ, V – znak je součástí VKP				

Komentář k tabulce. Z tabulek je zřejmé, že se záměr nachází z hlediska přírodních mimo cenná území, v silně urbanizovaném území na ploše brownfieldu s nepřímou vazbou na antropogenizované plochy zeleně Vítkova a vizuální vazbou na svahy Letenské pláně nad Štvanickým ostrovem. V rámci DKP lze identifikovat pouze nepřímý, pocitový vztah s Vrchlického sady a parkem Těšnov. Navzdory mimořádně cenné poloze se však jedná o plochy bez přírodních hodnot, s potřebou revitalizace. Tyto prvky městské zeleně nevykazují indikované hodnoty.

5.2 Kulturní a historická charakteristika KR

Odborná a metodická východiska kulturní a historické charakteristiky jsou podrobně popsána v publikaci *Krajiny kulturní a historické* (KUPKA, ČVUT 2010), ve které je uvedena veškerá použitá literatura a prameny.

- (5.2.1)** Krajina v sobě skrývá **stopy kulturního a historického vývoje**. Tyto stopy dokládají odlišnosti a specifické rysy vývoje krajiny v závislosti na přírodních podmínkách, na kulturních tradicích i na významných impulsech vývoje, jakými byly politické události nebo vliv významných osobností. Všechny tyto skutečnosti jsou významné pro ráz krajiny, neboť rázovitost a charakter krajiny, vyjádřené především působivostí vizuální scény, se skrývá též ve vlastnostech nehmotných, v kulturních a historických hodnotách a v symbolických významech. **Kulturní a historická charakteristika KR** je především dána způsoby využívání krajiny. Projevuje se vnímatelnými znaky, stopami kultivace a osidlování krajiny a způsobem využívání přírodních zdrojů. Kulturní charakteristika s sebou přináší historické souvislosti, a proto nelze jednu od druhé oddělit.

Mezi nejvýznamnější ze znaků kulturní a historické charakteristiky, které jsou zároveň tzv. zákonnými kritérii ochrany krajinného rázu, patří **kulturní dominanty**. Kulturní dominanty je prvek s kulturním, historickým či symbolickým významem, který se výrazně uplatňuje v krajinné scéně – jeho vizuální význam je v krajině dominantní (převládající svým významem). Nejčastějšími příklady jsou dominantní objekty hradů, zřícenin, zámků a kostelů. Kulturní dominanty však může mít podobu i významného místa bez výrazné stavby. Vizuální scéna může být však také ovládána výrazným rysem krajiny, který je tvořen civilizačními prvky. Jedná se o dominantní rysy vizuální scény, které ve smyslu §12 představují kulturní dominantu.

V případě **silně urbanizované krajiny**, krajiny města, musí být i kulturní a historická charakteristika KR vnímána v celkovém kontextu městské krajiny, přiměřeně cílům ochrany krajinného rázu. Souvisí zejména s charakterem zástavby, urbanistickou strukturou a kulturními dominantami, které mohou mít nějaký význam v celkovém obrazu města (v celoměstských krajinných souvislostech) či se projevovat v souvislosti s dalšími atributy městské krajiny, zejména s lokalitami přírodního nebo přírodě blízkého charakteru, které jsou významné svojí rozlohou nebo prostorovým významem. Obecně by ochrana krajinného rázu v případě znaků kulturní a historické charakteristiky neměla nahrazovat ani památkovou péči, ani ochranu urbanistických hodnot (územní plánování, urbanistickou koncepci), nemají-li posuzované záměry krajinářský rozměr či nezasahují-li do zákonných kritérií ochrany KR definovaných v §12 (VKP, ZCHÚ, kulturní dominanty, harmonie měřítka a vztahů v krajině).

- (5.2.2)** **Kulturní a historická charakteristika DKP.** Záměr se nachází na rozhraní Nového Města a Karlína, v prostoru někdejšího hradebního okruhu. Název této oblasti je doložen již v 15. století. Dnešní pojmenování ulice Na Florenci je odvozováno buď od italského slova *florentes* (kvetoucí zahrady), nebo od Italů z Florencie, které do Čech pozval Karel IV. při založení Nového Města roku 1348. Právě florentští řemeslníci se usazovali v okolí dnešní ulice Na Florenci.

Dnešní Karlín leží v široké, ploché říční nivě Vltavy. Její jižní okraj je ostře vymezen prudce stoupajícím úpatím Žižkova (Vítkova), zatímco na východě se terén zvedá směrem k Libni a Palmovce. Přestože dnešní Karlín vznikl až na počátku 19. století jako jednorázově založené předměstí, počátky osídlení tohoto území sahají hluboko do minulosti. Oblast patřila řádu křižovníků s červenou hvězdou, který zde provozoval špitál, odtud pochází historický název Špitálské údolí, resp. Špitálsko.

Po roce 1348 byla západní část Špitálského pole zahrnuta do hradeb nově budovaného Nového Města pražského, zatímco zbývající území se označovalo jako Zábransko. U břehu Vltavy zde od roku 1504 stál špitál s kostelem sv. Pavla, který fungoval až do roku 1648, kdy byl během švédského obléhání Prahy zbořen a přemístěn do Celetné ulice. Kostel byl roku 1787 zrušen císařem Josefem II. a přičleněn k továrně na kartouny. V jeho okolí se nacházel rozsáhlý hřbitov. Roku 1861 byl zpusťlý kostelík zcela zbořen a pahorek s četnými kryptami rozvezen.

V 15. a 16. století tvořilo toto předměstí významné hospodářské zázemí pražských měst. Jižní, tzv. křižovnická část měla výhradně zemědělský charakter, zatímco při řece se soustřeďovaly výrobní a zpracovatelské provozy, jako mlýny, sanytrová huť, prachovna či papírna. Rozvoj území pokračoval až do třicetileté války. Existovaly zde dvě ulice – Hlavní (Pobřežní) a Vrbová – každá s 23 usedlostmi, celkem tedy 46 hospodářství. Třicetiletá válka však přinesla zkázu: zahrady, vinice i domy byly zničeny. V roce 1639 byly zbořeny veškeré stavební objekty do vzdálenosti 300 sáhů (asi 530 metrů) od městských hradeb v rámci „demoličního reverzu“ (*Demolierungsrevers*). Definitivní zánik předměstí pak způsobila výstavba bastionového opevnění Prahy, při níž byly zbytky staveb rozebrány na stavební materiál. Pevnostní statut území následně znemožnil novou výstavbu. Obnoven byl pouze kostel a staroměstská papírna, zemědělská půda byla znovu obdělávána a vinice byly postupně nahrazeny zelinářskými zahradami.

Historie současného Karlína se začíná psát až v 19. století. Do konce 18. století se v rovinaté krajině za Poříčskou branou nacházel pouze bývalý špitál s kostelíkem obrácením sv. Pavla, několik hospod (zejména pro loďníky) a viniční dům Palmovka. Již roku 1787 vznikla při řece tzv. topografická zahrada Růžové údolí – anglický přírodní ovocný sad pojatý jako mikrokosmos propojující geografii s historií. Tato zahrada byla však brzy rozparcelována a stala se jednou z prvních obětí industrializace. Na jejím místě i na přilehlých ostrovech postupně vznikaly tovární areály známé pod názvem Růžodol. Většinu území však tvořily zahrady a pole, mezi nimiž se objevovaly jednotlivé chalupy. V pozadí, zhruba půl hodiny chůze od brány, stála Invalidovna, založená císařem Karlem VI. roku 1731 podle vzoru pařížské invalidovny. Rozvoj kartounek přivedl do oblasti pracovní sílu, což vedlo k živelnému vzniku nízkých dělnických domků podél brandýské silnice, hlavní spojnice Prahy s východními a severními Čechami. Roku 1816 již předměstí čítalo 43 domů.

Chaotický rozvoj byl zastaven schválením regulačního plánu v roce 1817. Téhož roku bylo území mezi Vltavou a Poříčskou branou povýšeno na předměstí *Karolinenthal*, pojmenované po Karolíně Augustě, čtvrté manželce císaře Františka I. Lidově se oblasti říkalo Poříčské předměstí, název Karlín se ustálil až ve 40. letech 19. století. Nová čtvrť byla budována v pravidelné klasicistní šachovnicové struktuře s hlavní západovýchodní osou – brandýskou silnicí (dnešní Sokolovskou). Tu doplňovaly dvě paralelní ulice (dnešní Křižíkova a Pernerova) a šest příčných ulic. Ve středu čtvrti bylo plánováno velké náměstí s kostelem. Výstavba postupovala zpočátku pomalu – roku 1840 zde stálo přibližně 90 domů – avšak do roku 1914 byl

Karlín v podstatě kompletně dostavěn. V době průmyslové revoluce se stal významným průmyslovým centrem a lidé sem dojížděli právě přes Florenc ze Starého i Nového Města. Na počátku 20. století byla zavedena elektrická tramvaj.

Florenc sehrála klíčovou roli i v rozvoji železniční dopravy. Od roku 1845 tudy vedla Severní státní dráha z Masarykova nádraží do Olomouce a od roku 1850 další větev po Negrelliho viaduktu do Drážďan. Monumentální viadukt o délce 1 327 metrů s 87 oblouky patřil k největším železničním stavbám své doby. Jihozápadní cíp Karlína – Florenc – se tak ocitl sevřen mezi železničními tratěmi, což zásadně ovlivnilo jeho další vývoj. Roku 1875 zde vzniklo Severozápadní nádraží, později známé jako Praha-Těšnov. Poslední vlak odtud odjel v roce 1972, budova byla zbořena roku 1985.

Florenc nabyla dalšího významu se zavedením autobusové dopravy, kdy zde vzniklo autobusové nádraží. Nachází se zde také Muzeum hlavního města Prahy. Roku 1974 byla oblast napojena na trasu C metra (stanice Sokolovská, dnes Florenc), od roku 1985 zde končila i trasa B. Významným zásahem do území byla výstavba Severojižní magistrály v roce 1976, která lokalitu výrazně znehodnotila, zejména v kontextu muzea a Čelakovského sadů. V roce 2002 byla Florenc spolu s metrem postižena povodní, která vedla ke zřícení několika obytných domů. Dnes je Florenc jednou z nejvýznamnějších dopravních křižovatek v Praze – soustřeďuje se zde mezinárodní, dálková i městská autobusová doprava, tramvajové tratě i přestupní stanice metra.

Sama podoba řešené lokality je ovlivněna jejím vývojem. Nemožnost výstavby v hradebním pásu vedla ke vzniku území, kde chybí starší urbanistická struktura. Množství dopravních staveb a potřeba velkých ploch vázaných na železnici spolu s pozdějšími dopravními stavbami, jež zapříčily další demolice, a to i cenných objektů, dotvořily území do podoby dopravního uzlu bez urbanistické hodnoty, ovšem s cenným kontextem okolních historických čtvrtí s cennými stavbami a urbanistickou strukturou.

(5.2.3) Indikátory zvýšené kulturní a historické hodnoty. Mnohé ze znaků kulturní a historické charakteristiky KR jsou takovými hodnotami, které jsou chráněny památkovou péčí. Skutečnost, že některý prvek krajiny je kulturní památkou, že určitý segment krajiny je krajinnou památkovou zónou nebo že sídlo je památkovou rezervací nebo zónou, představuje z hlediska KR **indikátor přítomnosti kulturních a historických hodnot** (tkvících v cennosti a významu nebo ve vizuálním projevu), které mohou významně spoluvytvářet rázovitost krajiny.

Seznam indikátorů zvýšené kulturní a historické hodnoty s popisem, jak se dané indikátory projevují v krajině DKP, případně co je předmětem jejich ochrany (zvýšené hodnoty), slouží pro následné stanovení znaků a hodnot kulturní a historické charakteristiky a zejména pro jejich klasifikaci.

Indikátory zvýšené kulturní a historické hodnoty KR vč. hodnot indikovaných ochranou dle Památkového zákona		přítomnost indikátoru v řešeném území (DKP):
		X přítomen v DKP (X) přítomen v širším kontextu (DKP) – nepřítomen ani v širším kontextu DKP
1	Přítomnost památkové rezervace (MPR, APR, VPR, PR vč. navrh. a vč. OP)	X

2	Přítomnost památkové zóny (MPZ, VPZ, KPZ vč. navrhovaných a vč. OP)	X
3	Přítomnost národní kulturní památky či areálu (vč. OP)	X
4	Přítomnost kulturní nemovité památky či areálu (vč. OP)	X
5	Památky kulturního světového dědictví UNESCO	X

Odůvodnění:

ad 1: Památková rezervace v hl. m. Praze. Podstatná část DKP je součástí památkové rezervace, část DKP je pak součástí **ochranného pásma památkové rezervace v hl. m. Praze**. Historické centrum Prahy bylo prohlášeno městskou památkovou rezervací v roce 1971 nařízením vlády ČSR č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze. Od roku 1992 je zapsané také v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jde o největší městskou památkovou rezervaci v ČR a jednu z největších na světě. Nachází se zde téměř 1 400 nemovitých kulturních památek, z toho 29 národních kulturních památek.

ad 2: Památková zóna Karlín. DKP zčásti zasahuje do MPZ Karlín. Specifikem PZ Karlín je záměrně založená pravidelnost zástavby s jednotným měřítkem a výškovou hladinou, na pravoúhlé osnově ulic, doplněná kompozicí parků. Hlavní dominantou je kostel sv. Cyrila a Metoděje, hl. osy Sokolovská, Křížkova a Pernerova ul. Vznik prvního pražského předměstí za hradbami jako moderního, obytného i průmyslového, architektonicky jednotného urbanistického celku s velkorysým rozvrhem lze zařadit k vrcholným projevům klasicistního urbanismu u nás. Od doby založení Nového Města pražského Karlem IV. se jednalo o první plánovitě rozšíření města.

Památková zóna Vinohrady, Žižkov, Vršovice. DKP částečně zasahuje do PZ Vinohrady, Žižkov, Vršovice. Rozsáhlá památková zóna zahrnuje převážně plánovitě koncipované urbanistické celky s výrazným podílem architektury 19. a 20. století s četnými dominantami a se strukturou uličních sítí, náměstími, zeleně i citlivě respektovaným terénním reliéfem.

Památková zóna Dejvice, Bubeneč, Horní Holešovice. DKP okrajově zasahuje do PZ. Rozsáhlé území, ve kterém urbanistické řešení s převažujícím charakterem zástavby koncipované do typických domovních bloků (mj. koncept A. Engela pro Dejvice z 20. let 20. století), zohledňuje i starší či odlišné enklávy, dominanty i rozmanitost terénu.

ad 3: Národní kulturní památka Národní památník na Vítkově s hrobem Neznámého vojína. DKP zasahuje vizuálně vrch Vítkov s uvedenou NKP. Areál památníku na Vítkově byl vystavěn v letech 1929-38 k počestí čsl. legionářů. Modernistickou klasicizující budovu navrhl J. Zázvorka, jezdecká socha je dílem B. Kafky. Monumentální architekturu doplňuje řada kvalitních uměleckých děl. Jedna z výrazných pražských dominant je i spojena s vítězstvím husitských vojsk nad nepřeteli pod vedením Jana Žižky v roce 1420. Událost připomíná kolosálně jezdecká socha Jana Žižky osazená v roce 1950. Místo je však i památníkem totalitní moci (někdejší mauzoleum). Dnes slouží v rámci instituce NM jako expozice Křížovanky české a československé státnosti.

ad 4: V DKP je vyhlášeno několik kulturních nemovitých památek. Z nejbližších záměru lze vyjmenovat: Masarykovo nádraží. DKP z velké části zasahuje do areálu (plochy) kulturní památky Masarykovo nádraží. Klasicistní areál nejstaršího pražského nádraží vznikl na vykoupěných pozemcích při hradbách v l. 1843-45. Autorem projektu odjezd. a příjezd. hal a budov je Ing. Antonín Jüngling. Z pův. prostor zach. např. císařský salónek v levém křídle. Areál nádraží je nejstarším parostrojním nádražím v Čechách, významnou technickou památkou železničního stavitelství z počátku jeho vývoje (pol. 19. stol.).

Hudební divadlo Karlín. Veřejná karlínská stavba dle plánů významných architektů divadelních budov. Budova karlínského divadla byla postavena roku 1884 podle návrhu Otty Ehlena, následně již v 90. letech 19. století upravovaná architektem Bedřichem Ohmannem. Interiér dokumentuje vliv vídeňské secese. Působilo zde mnoho osobností české kultury (K. Hašler, E. F. Burian, J. Werich, A. Radok, O. Nový, atd.)

Muzeum hl. m. Prahy. Pro potřeby rostoucích muzejních sbírek byla v l. 1896-98 vystavěna ryze novorenesanční muzejní budova podle projektu Antonína Balšánka. Na fasádě bohatá plastická výzdoba, průčelní sochařská výzdoba v tympanonu, nástěnné malby v interiéru. Budova pražského muzea je jednou z prvních samostatných staveb Ant. Balšánka, setrvávající ještě plně na neorenesančním stylovém názoru.

Negrelliho viadukt s viaduktem v Královské oboře a hradlem. Negrelliho viadukt s viaduktem v Královské oboře a hradlem byl postaven v letech 1846-1849 podle projektu Aloise Negrelliho a Jana Pernera. Ve své době šlo o největší železniční most v Evropě.

Soubor staveb Pražské spojovací dráhy, Státní dráhy a Turnovsko-kralupsko-pražské dráhy. Významný soubor budov, staveb a dalších prvků, dokládající vznik a rozvoj železniční dopravy v Praze od poloviny 19. století. Jednotlivé budovy a prvky svou architektonickou a slohovou kvalitou zároveň dokládají vývoj stavitelství v této specifické oblasti. Celek nese znaky postupného narůstání a doplňování včetně dílčích proměn jednotlivých částí i některých ztrát.

Usedlost Miranka. Usedlost Miranka, postavená kol. r. 1830, později přestavěna, stala se součástí továrního areálu. V jednom ze sousedních továrních objektů od r. 1910 provoz biografu F. Ponce. Areál sestává z objektu usedlosti, výrobní haly-biografu a režného komínu.

Desfourský palác. Hodnotný příklad elegantního domu palácového typu, budovaného v pol. 19. stol. na nově zastavovaných pozemcích v přímé blízkosti dožívajícího městského opevnění. Zachováno vysoce kvalitní umělecké a uměleckořemeslné vybavení domu.

Ferdinandova kasárna. Monumentální stavba kasáren výrazně dominuje svému okolí a zásadně určuje rozsah klasicistního bloku, jehož je součástí. Masivnost architektury ještě více umocňuje fortifikační ráz jejích fasád. Stavba je zachovaná v originální dispozici a s řadou původních architektonických prvků.

Sokolovna. Budova karlínské sokolovny byla postavena v letech 1886–1887 podle návrhu stavitele Josefa Blechy st. Ukázka reprezentativní budovy, ve které se snoubí historismus a moderna. Objekt zachovává původní dispozici, hmotové řešení a celou řadu uměleckořemeslných detailů – truhlářské práce, dlažby, architektonické detaily. Spolu s dalšími (divadlo, škola, radnice) patří do skupiny významných veřejných staveb v Karlíně a je dokladem pražské neorenesanční architektury.

Činžovní dům (Křížíkova 140/23). Klasicistní dům vznikl roku 1837 podle návrhu Jana Ripoty, spolupodílí se na hodnotách historické zástavby Karlína. Dům vznikl před průrazem Křížikovy třídy a postavením viaduktu. Budova je ukázkou typické karlínské obytné architektury s vysokým řádem.

Činžovní dům (Prvního pluku 144/14). Klasicistní nájemní dům byl postaven roku 1839 podle návrhu Johanna Maxmiliána Hegera, fasáda byla později upravena. Vytváří charakteristický vzhled karlínské čtvrti. Dům s dochovanou půdorysnou dispozicí zachovává spolu s okolními budovami původní výškovou úroveň zástavby.

Činžovní dům (Křížíkova 178/31). Řadový činžovní dům postavený dle plánu Johanna Ripoty z roku 1842 představuje typickou klasicistní zástavbu Karlína.

Venkovská usedlost Hrabovka. Patrová budova přestavěna v roce 1850 na zahradní restauraci byla původně součástí barokní usedlosti Hrabovka.

Činžovní dům (Husitská 1249/26). Nárožní byl postavený těsně před první světovou válkou. Jde o charakteristický příklad stylového propojení secese, moderny a kubismu.

Činžovní dům (Husitská 1251/28). Pětipatrový řadový činžovní dům byl postaven v období těsně před 1. světovou válkou, kvalitní příklad stylové syntézy secese, moderny a kubismu, příznačná právě pro hranici Žižkova v daném časovém období. Výzdoba fasády patrně dílem Antonína Vaiganta.

Řada dalších památek se vyskytuje ve vzdálenějším okolí záměru, v okrajových částech DKP. Vzhledem k charakteru záměru, vzdálenosti a předmětu památkové ochrany u nich nelze předpokládat negativní vliv NZ.

ad 5: Historické centrum Prahy (od roku 1992). DKP je součástí vymezeného území světového dědictví UNESCO, část je součástí navazující nárazníkové zóny statku světového dědictví "Historické centrum Prahy". Historické centrum Prahy je vynikajícím urbanistickým celkem s mnoha významnými památkami; svědčí o velkém kulturním vlivu Prahy od středověku. Území je totožné s rozsahem Pražské památkové rezervace. Světové dědictví zahrnuje rovněž Průhonický park.

(5.2.4) Znaky kulturní a historické charakteristiky KR jsou identifikovány a klasifikovány v následující tabulce:

Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	Kód	Klasifikace identifikovaných znaků KR		
	E D	dle projevu	dle významu	dle cennosti
	P Z			
	H V	+ pozitivní	XXX zásadní	XXX jedinečný
	M	O neutrální N negativní	XX spoleurčující X doplňující	XX význačný X běžný

1	Poloha ve staré sídlení krajiny s množstvím archeologických nálezů a dlouhou tradicí osídlení prostoru vázaného na Prahu		O	XXX	XX
2	Fragmenty historických urbanistických struktur na pomezí Nového Města a Karlína s navazující dochovanou strukturou Karlína (PZ), Nového Města (PR) a Žižkova (PZ)	EM	+	XX	XXX
3	Výrazné železniční objekty a struktury vázané na Masarykovo nádraží (železniční trati, viadukty, stavby Pražské spojovací dráhy, Státní dráhy a Turnovsko-kralupsko-pražské dráhy, Negrelliho viadukt 1849) – řada kulturních památek		+	XXX	XX
4	Novodobý dopravní uzel – tramvajové trati, přestupní stanice metra (1974 C, 1985 B), ÚAN Florenc (1929) – vstupující do historického prostředí vč. viaduktu severojižní magistrály přetínající území (1976, narušení původních historických struktur, ubourané objekty, slepé fasády, volně nevhodně využitý plochy ad.)		-	XXX	
5	Obytné objekty původního pražského předměstí – činžovní domy, Ferdinandova kasárna, v zachované pravidelné uliční struktuře klasicistního města	M	+	X	XX
6	Výjimečné veřejné budovy 19. století (kulturní památky) – hudební divadlo Karlín (1884), Karlínská sokolovna (1887), Muzeum hl. m. Prahy (1898)	EP	+	XX	XX
7	Kulturní dominanta Národního památníku na Vítkově (národní kulturní památka, Zázvorka, 1929-1933) s jezdeckou sochou Jana Žižky (Kafka, 1950) a parkovými úpravami svahů Vítkova (1938)	ED	+	XX	XXX
8	Čelakovského sady před Muzeem hl. m. Prahy (založeny na místě bývalých hradeb nejprve jako tzv. Malý park kolem Zemského muzea v roce 1882)	EP	+	X	XX
9	Park Těšnov na místě někdejšího nádraží Praha-Těšnov, které bylo důležitou součástí severojižní železniční trati směřující do centra Prahy (zbořeno 1972).		N	X	
Kódy: E – znak tvořící estetickou hodnotu, P – znak tvořící přírodní hodnotu, H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině, M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny, D – znak je kulturní dominantou, Z – znak je součástí (předmětem ochrany) ZCHÚ, V – znak je součástí VKP					

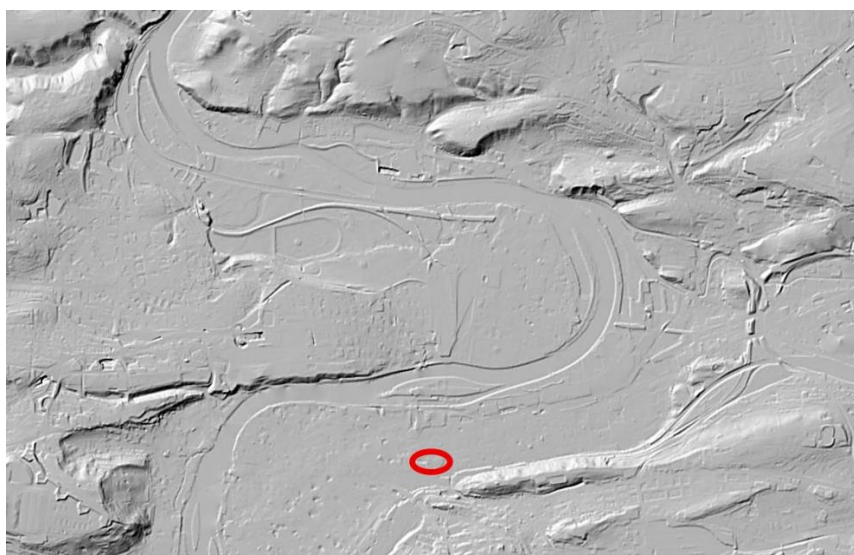
Komentář k tabulce. Z tabulek je zřejmé, že se záměr nachází z kulturně-historického hlediska v mimořádné lokalitě vázané na památkovou rezervaci, která je též památkou UNESCO, památkové zóny, národní kulturní památku, která je kulturní dominantou celopražského významu, a na řadu památek, činžovní domy, mimořádné veřejné budovy a zejména objekty a struktury vázané na počátky pražské železniční dopravy. V území je přítomna většina myslitelných indikátorů památkové (kulturní a historické) hodnoty vyplývajících ze zákona 20/1987 Sb. Na druhou stranu je vlastní lokalita záměru zásadně znehodnocena intervencemi probíhajícími ve druhé polovině 20. století (severojižní magistrála, bourání z důvodu výstavby stanice metra, dopravní uzel celostátního významu ad.). Navzdory mimořádně cenné poloze a kontextu se tedy jedná o zanedbané a (již historicky) nedořešené území s problematickým dědictvím, které je kromě provedených dílčích úprav (Čelakovského sady ad.), dlouhodobě těžko udržitelné bez výraznějších a komplexních zásahů.

5.3 Prostorová charakteristika KR

(5.3.1) Prostorová charakteristika vzhledu krajiny v DKP⁴

(5.3.1.1) Prostorové uspořádání městské krajiny

(Význam terénního reliéfu) Navrhovaný záměr (NZ) leží v pozici, kde část Pražské kotliny s historickými městy, vymezená na levém břehu strmými okraji Hostivické tabule a Třebotovské plošiny s hlubokými údolí Motolským a Hubočepským a s pravobřežními svahy, postupně stoupajícími k Vinohradskému hřbetu a k Třebešínu, se dostává do rozlehlého prostoru Holešovického meandru. Klesající terén Letné, ohraničený vůči koridoru Vltavy strmými zelenými svahy, přechází do plochého terénu meandru, ohraničeného na severu Trojskými svahy (výšiny Koráb 260 m n. m., Velká skála 314 m n. m., Palírka 267 m n. m.) a na východě dlouhým souvislým hřbetem táhnoucím se od ostrohu Žižkovského vrchu přes Vítkov (271 m n. m.), přes Pražačku a lokalitu Na Krejcárku k výšině Na Balkáně (286 m n. m.), Višňovka (266 m n. m.). Hrana Letné nad levým břehem Vltavy probíhá ve výšce cca 230 m n. m.

Obr. 5.1: Na digitálním modelu reliéfu ČR 5, generace (DMR 5G) je patrné výrazné ohraničení Holešovického meandru Žižkovským hřbetem na jihu a členitými Trojskými svahy na severu. Lokalita NZ se přimyká k úpatí svahu Vítkova a je pozorovatelná z bližších pohledů z Žižkovského vrchu, ale také v celkových panoramatech Holešovic a Karlína z vyhlídek na hraně Trojských svahů (<https://ags.cuzk.gov.cz/geoprohlizec/>).

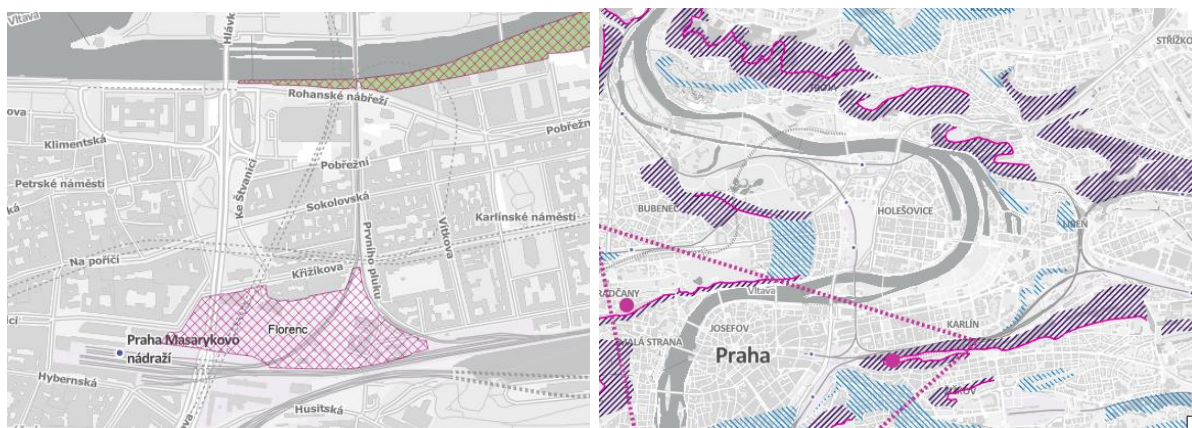
(Zástavba a krajinný rámeček) Navrhovaná stavba (NZ) leží v urbanizovaném území ohraničeném dopravními plochami železnice (Negrelliho viadukt, Masarykovo nádraží) na jihovýchodě a proťatém v severojižním směru estakádou ulice Wilsonova. NZ leží na styku různých funkcí a forem využití území a představuje v tomto smyslu uzlové místo. Tato lokalita charakteru brownfields v urbanistických souvislostech nemá bezprostřední kontakt s jihovýchodně ležícím úpatím hřbetu Vítkova, resp. ostrohu Žižkovského vrchu odděleném dnes nepřekonatelným koridorem železničních tratí a přístupným jedině frekventovanou komunikací Prvního pluku – Trocnovská. Poloha NZ je významná nejenom návazností na historickou ortogonální bloko-

⁴ V textu jsou využity poznatky z přednášky o krajině Vltavského koridoru doc. Ing. arch. Ivana Vorla, CSc ve výuce na ČVUT

vou zástavbu Karlína na východě, na rostlý půdorys okraje Nového Města s Petřskou čtvrtí na západě, ale také na novodobou přestavbu bloku v ulici Na Florenci (Florentinum) a zejména novodobé dominantní hmoty Masaryčky a na další revitalizaci okolí Masarykova nádraží a na záměry jeho přestavby.

Obr. 5.2: Vztah k navazující urbanistické struktuře (půdorysné i hmotové) je patrný na schématech – „Zastavěnost bloků“, „Výškové uspořádání zástavby“ (Atlas ÚAP, <https://uap.iprpraha.cz/>)

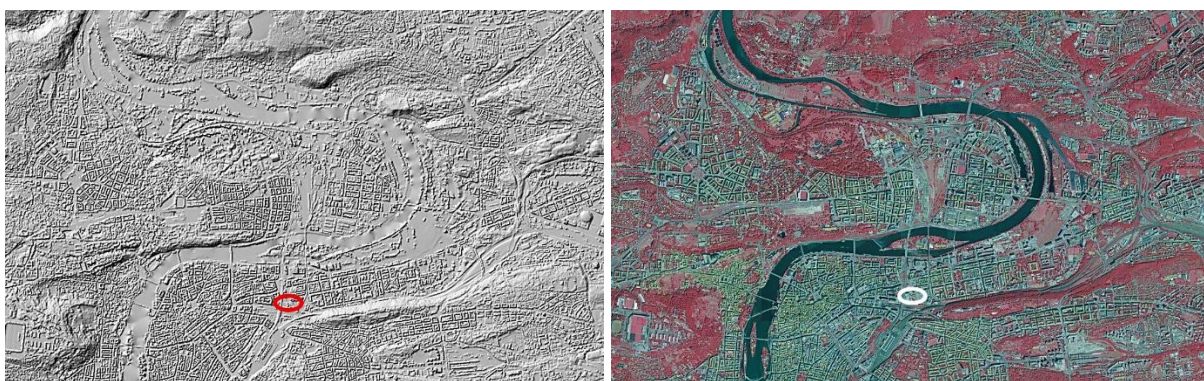
Obr. 5.3: Plochy recyklace území – brownfield, Kompozice krajiny – význam svahů (Atlas ÚAP, <https://uap.iprpraha.cz/>)

Obr. 5.4: Pohled na západní cíp lokality NZ – na sousedící hmoty novodobé přestavby ulice Na Florenci (Masaryčka, Florentinum) (<https://florenc21.eu/>)

Zásadní vlastností prostorových vztahů NZ k prvkům a strukturám městské krajiny, je poloha v blízkosti úpatí hřbetu Vítkova a bezprostřední vizuální vazba na ostroh Žižkovského vrchu (Vítkov) s kulturní dominantou Národního památníku. Nezastavitelné zelené svahy hřbetu Vítkova a jeho zelený horizont, budou mít svoji výraznost v panoramatu městské krajiny i v budoucnu a jsou pro ráz krajiny zcela zásadní. V bezprostřední blízkosti hřbetu Vítkova – při jeho severním úpatí se však projevují velké dopravní stavby – železniční trať k portálům Severního a Jižního vítkovského tunelu. Svahy pod Krejčárkem jsou zcela ovládnuty dopravním koridorem železničních tratí a lokomotivního depa Libeň.

Charakter silně urbanizovaného území na styku Nového Města, Karlína a Žižkova (okrajově Vinohrad) navazuje na prostorově otevřený a krajinářsky působící koridor Vltavy, ve kterém hraje roli zelená hrana a svahy Letné a zelené plochy v koridoru Vltavy.

Obr. 5.5: Na snímku ortofoto CIR vynikají červeně zbarvené plochy zeleně, které společně s reliéfem terénu výrazně formují prostředí Pražské kotliny v části Holešovického meandru (<https://ags.cuzk.gov.cz/geoprohlizec/>)

Lokalizace navrhovaného záměru (NZ), ve vazbě na svahy Vítkova a volnější souvislost s koridorem Vltavy a včetně uplatnění panoramaticky cenných partií levobřežních svahů Letné v potenciálně dotčeném krajinném prostoru, předurčuje krajinářsko-estetickou cennost lokality. Tyto hodnoty jsou o to cennější, že se lokalita nachází v centru hlavního města Prahy – na hranicích Pražské památkové rezervace.

Z výše uvedených popisů je zřejmé, že hlavní krajinnou atraktivitou řešeného území je jeho poloha při úpatí hřbetu Vítkova (Žižkovský vrch) s vazbou na cennou historickou zástavbu i na novodobou přestavbu okolí Masarykova nádraží. Jde jednoznačně o významnou lokalitu, jejíž hodnota je dnes zcela setřena nevyhovujícím využitím vlastní lokality a dopravních staveb, které jí obklopují.

Obr. 5.6: Lokalita NZ v pohledu z estakády ulice Wilsonova ukazuje nejenom charakter brownfields, ale zejména vazbu na okraje zástavby Karlína v ulici Křižíkova, Prvního pluku, na frontu zástavby na okraji Žižkova a zejména na ostroh Vítkova s kulturní dominantou Národního památníku (foto T. Kubištová – ATELIER V)

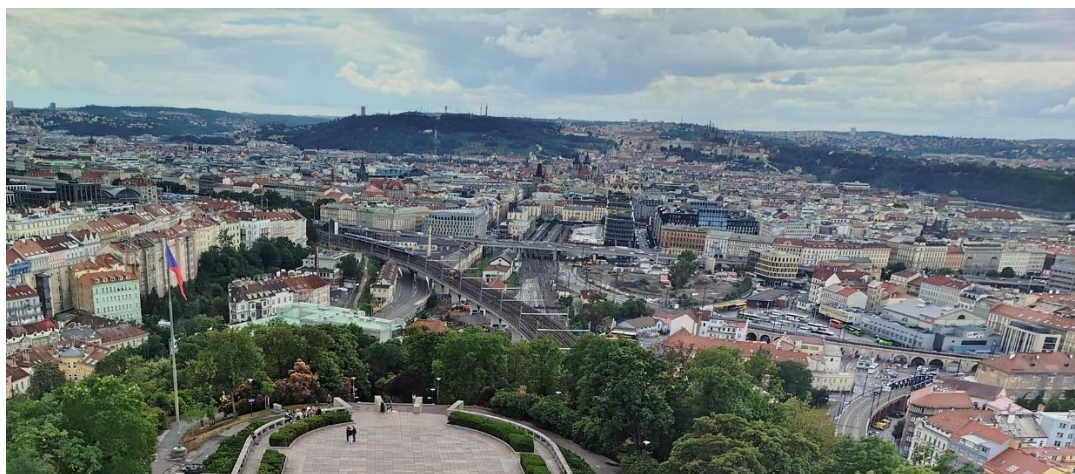
(5.3.1.2) Shrnutí vlastností prostorové skladby v dotčeném krajinném prostoru (DKP) a v jeho širších souvislostech je možno podrobněji vyjádřit třemi hledisky.

- **Způsob a čitelnost vymezení prostoru.** PDoKP je výrazně vymezen v úrovni ohraničujících linií tvořených terénní reliéfem – hřbetem Vítkova na jihu, hranou Letné na severozápadě a Trojskými svahy (hrana Bohnic – okraj Zdibské tabule). V silně urbanizované krajině plochého terénu dna Pražské kotliny nelze definovat vymezení prostoru v krajinném měřítku, neboť se zde jedná o urbánní strukturu – prostorovou skladbu zástavby tvořenou hmotami zástavby včetně infrastruktury a nezastavěnými plochami, zpravidla charakteru veřejného prostranství.
- **Formy prostorů, rozměry, otevřenost a uzavřenost, měřítko.** Lokalita NZ leží již v části velkého krajinného prostoru dna Pražské kotliny, který se otevírá od paty Vítkova přes Karlín, Rohanský a Libeňský ostrov do Holešovického meandru až k Trojským svahům. Jedná se o otevřený prostor, který je však zřetelně ohraničený zelenými svahy a zelenými hranami a jehož osou je koridor Vltavy s množstvím zelených loch na ostrovech i na březích.
- **Vazby prostorů – vizuální propojení, řazení horizontů.** Vizuální propojení PDoKP do sousedních prostorů je vnímatelné jak ve směru severním do Holešovického meandru až k Trojským svahům, tak i ve směru západním do prostoru historických měst až k ohraničení masivem Petřína.

(5.3.1.3) Měřítko krajiny a prostorové vztahy

- Měřítko krajiny v DKP je závislé na měřítku vymežujících prvků – zejména výšce staveb a na dimenzi šířky a délky prostoru. Jedná se o prostor velkého měřítka, jak je typické pro vnitřní části velkoměsta se stavebními dominantami. Harmonické měřítko velkého krajinného prostoru vzniká v DKP vztahem ohraničujících krajinných prvků a struktur a jedinečného obrazu zástavby historického jádra a navazujících ploch zástavby. V krajinném detailu se harmonické měřítko projevuje především v partiích krajiny hřbetu Vítkova, Letné a Trojských svahů a některých částí vltavských břehů a v partiích břehů Libeňského ostrova.
- V DKP a navazujících prostorových souvislostech vznikají harmonické prostorové vztahy určované (podobně jako u harmonického měřítka krajiny) vztahem ohraničujících krajinných prvků a struktur hřbetu Vítkova, hrany Letné, Trojských svahů a osy koridoru Vltavy k souvisle zastavěným plochám.

- (5.3.1.4) Hodnoty krajinného rázu ve vlastní lokalitě a v bezprostředním okolí.** Vlastní lokalita je částečně funkčně využitou (autobusové nádraží) plochou brownfield připravenou k transformaci. Vegetační prvky se vyskytují minimálně a jsou bez významnější hodnoty. Kulturní hodnotou je Negrelliho viadukt, který je zapojen do návrhu I. a II. etapy záměru.
- (5.3.1.5) Možnosti vnímání obrazu krajiny.** Pro vnímání krajinářsko-estetických hodnot a harmonie souladu kulturních a přírodních faktorů ve vzhledu krajiny jsou důležité možnosti pozorování. Jedná se o pozorování v panoramatických pohledech, v dálkových průhledech a v blízkých pohledech, ukazujících dílčí scenérie. Pozorovací místa, která jsou frekventovaná a veřejně přístupná, jsou tzv. referenčními místy vnímání krajiny. Zásadní jsou pohledy z vyvýšených poloh na svazích a horizontech terénních ohraničení prostoru, které umožňují vnímat dimenze, měřítko a prostorovou strukturu městské krajiny. Jedná se zejména o pohledy ze hřbetu Vítkova a hrany Letné, kde se NZ může promítat na pozadí zelených svahů a o zajímavý pohled z Trojských svahů, kde se NZ promítá mimo pozadí Vítkova.

Obr. 5.7: Pohled z Národního památníku na Vítkově ukazuje vizuální vazbu ostrohu hřbetu Vítkova přes lokalitu na levobřežní svahy Petřína a na hranu Letné

Obr. 5.8: Pohledová vazba hrany a svahu Letenské terasy a hřbetu Vítkov. Na horizontu hraje roli i zeleň Riegrových sadů na rozhraní Vinohrad a Žižkova (foto T. Kubištová – ATELIER V)

Obr.5.9: V pohledu z Petřína jsou na horizontu krajinného panoramatu rozpoznatelné přírodní prvky a struktury – výrazný hřbet Vítkova s dominantou Národního památníku, zeleň Riegrových sadů a zelená horizontálně okrajů Čakovické tabule (Prosecká terasa) a Zdibské tabule (Bohnická terasa). V tomto panoramatu nebude NZ rozpoznatelný. (foto T. Kubištová – ATELIER V)

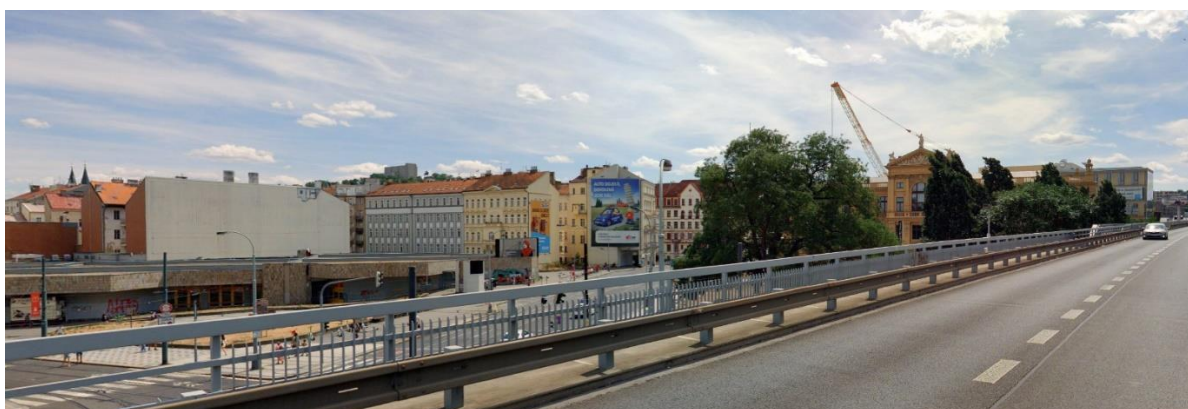
Obr. 5.10: Pohled z Trojských svahů – vyhlídka Havráňka. NZ se promítá mimo pozadí hřbetu Vítkova (foto R. Provazník, 2021, <https://mapy.com/>)

Obr. 5.11: V pohledu z nižšího horizontu úpatí Vítkova Žižkovský vrch) bude NZ svými hmotami navazovat na výškovou strukturu okolní existující zástavby a nesníží viditelnost vzdáleného svahu a hrany Letné nad levým břehem Vltavy. Nejvyšší stavby bloku B01_1 se budou promítat na pozadí Florentina Vltavy (foto J. Uhlíř, 2025, <https://mapy.com/>)

Obr. 5.12: V pohledech z úpatí svahů Letné nad Nábřežím Kapitána Jaroše je NZ zakryt hmotami nábrežní fronty zástavby pravého břehu Vltavy (<https://mapy.com/>)

Obr. 5.13: V pohledech z estakády ulice Wilsonova je průhled na zelené svahy Vítkova zakryt existující zástavbou (<https://mapy.com/>)

(5.3.2) Indikátory zvýšené hodnoty prostorové charakteristiky. Seznam pomocných indikátorů přítomných znaků a hodnot rysů prostorové skladby v DKP (analytická a

souhrnná kritéria) slouží pro následné stanovení znaků a hodnot prostorové charakteristiky, které budou uvedeny v další kapitole.

Indikátory přítomných znaků nebo hodnot rysů prostorové skladby (analytická kritéria) v dotčeném krajinném prostoru (DKP)		přítomnost indikátoru v DKP	
		ANO	NE
Charakter vymezení prostorů v DKP			
1	Zřetelné vymezení prostoru terénním horizontem <i>Zcela zásadní znak městské krajiny severního okraje Pražské kotliny se projevuje charakteristicky v panoramatech pravého břehu Vltavy s terénními horizonty hřbetu Vítkova a hrany Bohnic – okraje Zdibské plošiny, stejně jako s terénním horizontem hrany Letné nad levým břehem řeky.</i>	X	
2	Zřetelné vymezení prostoru okraji porostů <i>Plochy zeleně na svazích vymezujících Pražskou kotlinu v její severní části jsou významným atributem městské krajiny (severní svahy hřbetu Vítkova, zeleň Trojských svahů, zelené srázy okraje Letenské terasy)..</i>	X	
3	Zřetelné vymezení prostorů cennou zástavbou <i>Vymezení prostoru koridoru Vltavy okrajem zástavby Nového Města a nové výstavby na Rohanském ostrově na pravém břehu a zástavba okraje Holešovic na levém břehu.</i>	X	
4	Vymezení prostorů více horizonty <i>Efekt více horizontů není charakteristickým rysem obrazu krajiny v DKP ani v širších prostorových návaznostech</i>		X
5	Charakteristické průhledy, přítomnost míst panoramatického vnímání krajiny <i>Segment městské krajiny v DKP i v širších prostorových souvislostech je velmi dobře pozorovatelná v panoramatech vnímaných z výše položených míst na hranách ohraničujících tento prostor – Z Vítkova, z Letné i z vyhlídkových míst na hraně Bohnic a Bulovky.</i>	X	
Rysy prostorové struktury v DKP			
6	Maloplošná struktura (mozaika drobných ploch a prostorů převládajícím přírodním charakterem) <i>V silně urbanizovaném segmentu městské krajiny nepřichází v úvahu</i>		X
7	Maloplošná struktura (mozaika s výraznými prvky rozptýlené zeleně v zemědělské krajině) <i>V silně urbanizovaném segmentu městské krajiny nepřichází v úvahu</i>		X
8	Velkoplošná struktura otevřených ploch a větších porostních celků s harmonickým výrazem <i>V silně urbanizovaném segmentu městské krajiny nepřichází v úvahu</i>		X
Konfigurace liniových prvků v DKP			
9	Zřetelné linie morfologie terénu <i>Výrazné terénní horizonty hřbetu Vítkova, hrany Letné a okraje Zdibské plošiny vůči Pražské kotlině se působivě projevují v dílčích scénériích a v celkových panoramatech krajiny.</i>	X	
10	Zřetelné linie vegetačních prvků <i>V údolí Vltavy hrají roli liniové vegetační doprovodky na obou březích řeky.</i>	X	
11	Zřetelné linie zástavby <i>Severní okraje zástavby Nového Města a Karlína, formující pravobřežní nábrežní frontu historickými i novodobými objekty.</i>	X	
Konfigurace bodových prvků v DKP			
12	Přítomnost zřetelných terénních dominant <i>Terénní elevace mají charakter horizontálních linií bez výrazných terénních dominant.</i>		X
13	Přítomnost zřetelných architektonických dominant <i>Kulturní dominanty se v krajině projevují, přičemž Národní památník na Vítkově leží v blízké vizuální vazbě na NZ. Další dominantní stavby (kostely sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně, sv. Antonína Paduánského v Holešovicích a četné věže historické zástavby Nového Města stejně jako televizní věž na Žižkově neleží v blízkém kontaktu s lokalitou NZ.</i>	X	
14	Neobvyklý tvar nebo druh dominanty	X	

	<i>Všechny architektonické dominanty projevující se v DKP se vyznačují neobvyklostí – jedinečností – architektonického ztvárnění.</i>		
15	Přítomnost vedlejších prostorových akcentů <i>V souvisle zastavěném urbanizovaném prostředí centrální části města i Holešovického meandru je možno řadu prvků považovat za vedlejší prostorové akcenty, ty však nejsou významnými znaky rázu městské krajiny.</i>	X	
Indikátory přítomných rysů charakteru a identity DKP (souhrnná kritéria)		přítomnost indikátoru v DKP	
		ANO	NE
Rozlišitelnost			
1	Výraznost, neopakovatelnost, zapamatovatelnost scenerie <i>DKP vyniká výraznou rozlišitelností díky výraznému kontrastu urbanizovaného prostředí a krajinného rámce.</i>	X	
2	Neopakovatelnost krajinných forem <i>Krajinný rámec vytváří rysy neopakovatelnost – především v terénní morfologii a ve vztahu k jedinečné zástavbě centrální části města na pomezí Nového Města a Karlína.</i>	X	
3	Výraznost a nezaměnitelnost významu prvků krajiny ve vizuální scéně <i>Terénní hrany a svahy ohraničující Pražskou kotlinu a krajinná osa koridoru Vltavy představují rysy nezaměnitelnosti vzhledu krajiny.</i>	X	
4	Výraznost či nezaměnitelnost způsobů hospodářského využití krajiny <i>Není v DKP přítomna.</i>		X
5	Kontrast, symetrie, vyvážená asymetrie, gradace, dynamické či statické působení jako výrazný rys krajinné scény <i>Tyto jevy nejsou výraznými znaky krajinné scény.</i>		X
Harmonie měřítka			
6	Zřetelná harmonie měřítka zástavby bez výrazné měřítkově vybočujících staveb <i>Jedinečné kulturní a historické hodnoty zástavby na pomezí Nového Města a Karlína a cenná novodobá architektura představují harmonii vývoje města v krajinném rámci. Jedná se však především o hodnocení z hlediska urbanistického a architektonického, nikoliv o hlediska ochrany přírody a krajiny.</i>	X	
7	Zřetelný soulad měřítka prostoru a měřítka jednotlivých prvků <i>V silně urbanizovaném prostředí se jedná o hodnocení z hlediska urbanistického a architektonického, nikoliv o hlediska ochrany přírody a krajiny.</i>	X	
8	Dochované tradiční měřítkové vztahy stop hospodářské činnosti a krajiny <i>Tyto jevy nejsou výraznými znaky krajinné scény.</i>		X
Harmonie vztahů v krajině			
9	Soulad forem osídlení a přírodního prostředí <i>Vztah zástavby a přírodních prvků a struktur se vyvíjel historicky a vyvíjí se i v současnosti s respektováním hodnot těchto krajinných atributů.</i>	X	
10	Harmonický vztah zástavby a jednotlivých staveb a přírodního rámce <i>V některých partiích krajiny se jedná o charakteristický rys krajinného rázu – Vítkov, hrana Letné, nábreží Nového Města a Karlína, nábreží Holešovic.</i>	X	
11	Soulad hospodářské činnosti a přírodního prostředí <i>V silně urbanizovaném prostředí se nejedná o výrazný znak vzhledu městské krajiny.</i>		X
12	Uplatnění kulturních dominant v krajinné scéně <i>Kulturní dominanty se v městské krajině projevují zejména v souvislé zástavbě (věže Nového Města, kostely v Karlíně a v Holešovicích, televizní věž na Žižkově. Ve vizuální a prostorové vazbě na NZ leží dominanty Národního památníku na Vítkově.</i>	X	
13	Uplatnění míst s kulturním významem <i>Ve vzhledu krajiny se uplatňuje řada míst s kulturním významem.</i>	X	
14	Působivá skladba prvků krajinné scény <i>Je vnímatelná především v celkových panoramatických pohledech, ale projevuje se i v dílčích scénách jak přírodních partií, tak i souvislé zástavby..</i>	X	
15	Výrazně přírodní nebo přírodě blízký charakter scenerie <i>Partie ZCHÚ na Trojských svazích představují přírodě blízké scenerie, projevující se ve vzhledu krajiny.</i>	X	

(5.3.3) Z výše uvedené analýzy prostorové charakteristiky krajinného rázu DKP lze stanovit seznam znaků krajinného rázu a jejich hodnot. **Znaky prostorové charakteristiky**

krajinného rázu jsou identifikovány a klasifikovány v následující tabulce včetně vyhodnocení míry zásahů NZ do těchto znaků a včetně vyjádření úlohu znaku v estetické a přírodní hodnotě, v harmonických vztazích a harmonickém měřítku krajiny.

Znaky a hodnoty prostorové charakteristiky KR		Kód	Klasifikace identifikovaných znaků KR		
			dle projevu	dle významu	dle cennosti
			+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spoleupřijící X doplňující	XXX jedinečný XX vý- značný X běžný
1	Zřetelné ohraničení prostoru styku Nového Města a Karlína terénními horizonty a zelenými svahy a otevření prostoru do Holešovického meandru	EPH	+	XXX	XX
2	Velké měřítko krajinného prostoru severní části Pražské kotliny zahrnujícího jak Holešovický meandr, tak i pravobřežní urbánní celky Libně a Karlína	EH	O	XXX	XX
3	Zásadní význam ozeleněného hřbetu Vítkova jakožto přírodního atributu městské krajiny vnímaného v krajinných panoramatech z levého břehu Vltavy i z míst pozorování na dně Pražské kotliny	EPHM	+	XXX	XXX
4	Zásadní význam ozeleněné terénní hrany Letné a strmé zelené svahy nad levým břehem Vltavy vnímané nejenom v krajinných panoramatech společně s dominantou Petřína, ale i v pohledech z koridoru Vltavy	EPHM	+	XXX	XXX
5	Výrazná terénní hrana Bohnic a mohutné zelené plochy Trojských svahů, vytvářejících ohraničení severní části Pražské kotliny	EPHM	+	XXX	XX
6	Zásadní význam krajinné osy koridoru Vltavy v obrazu městské krajiny a uplatnění vegetace ostrovů, břehových porostů a další mimolesní zeleně v dílčích scénériích městské krajiny	EPHM	+	XXX	XXX
7	Silně urbanizované prostředí centrální části města a Holešovického meandru, funkčně, prostorově a charakterově heterogenní vnímatelné z vyvýšených vyhlídkových míst na hřbetu Vítkova, na hraně Letné i na hraně Trojských svahů	EH	+	XX	XX
8	Zásadní význam kulturní dominanty Národního památníku na Vítkově zdůrazněného pohledově exponovanou polohou na ostrohu Vítkova představující emblematickou scénérii dotčeného krajinného prostoru	EH D	+	XXX	XXX
9	Výrazná konfigurace bodových prvků architektonických dominant Nového Města, Karlína a Holešovic, zásadní výšková dominanta Žižkovské televizní věže	EH D	+	XX	XXX
10	Výrazný projev dopravních liniových staveb rozčleňujících zástavbu	EH	O	XX	XX
11	Krajinářsko-estetické hodnoty a harmonické vztahy v krajině – v dílčích partiích hřbetu Vítkova, vltavských břehů a ostrovů a hran Letné	EPHM	+	XX	XX
12	Jedinečnost scénérií spočívající ve vizuálním propojení zástavby historického města, krajinné osy Vltavy a zelených terénních hřbetů a hran	EPH	+	XXX	XX
Kódy: E – znak tvořící estetickou hodnotu, P – znak tvořící přírodní hodnotu, H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině, M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny, D – znak je kulturní dominantou, Z – znak je součástí (předmětem ochrany) ZCHÚ, V – znak je součástí VKP					

Výše uvedená tabulka svědčí o soustředění výrazných a jedinečných znaků rázu městské krajiny. Většina těchto znaků souvisí s kulturními a historickými

faktory a složkami silně urbanizované krajiny centrální části Prahy, Holešovic-
kého meandru a koridou Vltavy. Právě krajinná osa koridoru Vltavy a výrazné
terénní elevace (hřbet Vítkova, Petřín) a terénní hrany a svahy (hrana a svahy
Letné, hrana Bohnic a Trojské svahy) představují velmi výrazné přírodní atri-
buty městské krajiny. Vznikají tak estetické hodnoty a harmonické prostorové
vztahy, které jsou charakteristické pro panoramata Prahy – nejenom Pražské
památkové rezervace, ale i dalších částí, jakými je Holešovický meandr a Troj-
ská kotlina, nacházející se s širších vizuálních vazbách s dotčeným krajinným
prostorem (DKP). Harmonické měřítko krajiny lze ve smyslu ochrany krajinného
rázu hledat spíše v zelených plochách parkového nebo krajinného cha-
rakteru, nikoliv v zástavbě, kde jak harmonické vztahy, tak harmonické mě-
řítko jsou v silně urbanizovaném prostředí předmětem pohledů urbanistických
a architektonických, nikoliv pohledů ochrany přírody a krajiny. Navzdory tomu
je nutno považovat historickou i novodobou strukturu urbanizovaného území
v DKP za prostředí s harmonickým měřítkem a harmonickými prostorovými
vztahy. V plochách přírodních prvků a struktur městské krajiny jsou přítomny
pozitivní hodnoty, představované terénem vymezujícím prostor a lokalitami
přírodního charakteru, uplatňující se nejenom ve výše zmiňovaných v krajinných
panoramatech ale také v dílčích scénériích a podílející se na vzniku har-
monických vztahů pozorovatelných v těchto scénériích.

6.1 Vliv NZ na identifikované znaky a hodnoty KR

(6.1.1) Aby bylo možné určit s nejvyšší mírou objektivizace vliv záměru na zákonem stanovená kritéria (přírodní a estetické hodnoty, VKP, ZCHÚ, kulturní dominanty, harmonické měřítko a vztahy v krajině) a posoudit záměr z hlediska krajinného rázu, je nejdříve provedeno dílčí vyhodnocení vlivů záměrů na jednotlivé znaky a hodnoty stanovené v kapitole 5. Součástí dílčího vyhodnocení je i vyhodnocení vlivu NZ na krajinná panoramata, pozorovaná z některých vyhlídkových bodů stanovených v ÚAP HMP 2020. Vizualizace byly zpracovány objednatel. Vyhodnocení vizualizací doplňuje dílčí hodnocení znaků, co se týká vlivů na hodnoty prostorové charakteristiky, tedy na estetické hodnoty, harmonické měřítko a harmonické vztahy.

Tato kapitola je vedle kapitoly věnované identifikaci a klasifikaci znaků rozhodujícím podkladem pro stanovení **míry změny krajinného rázu**, míry **snížení přírodní a estetické hodnoty**. Slouží zároveň jako podklad pro vyhodnocení **vlivu záměru na zákonem stanovená kritéria** (samostatně uvedené v kap. 6.2)

Změnu krajinného rázu je možno odvodit od množství a míry zásahů do znaků jednotlivých charakteristik, a to zejména od míry zásahů do znaků, které byly vysoko klasifikovány z hlediska významu a z hlediska cennosti.

Snížení přírodních a estetických hodnot je možno odvodit od množství a míry zásahů do těch znaků jednotlivých charakteristik, které jsou označeny kódem E a P, a to zejména od míry zásahů do znaků, které byly vysoko klasifikovány z hlediska významu a z hlediska cennosti. Pro účel vyhodnocení jsou znaky též označeny podle jejich podílu na estetických (E) a přírodních (P) hodnotách, harmonických vztazích (H) a harmonickém měřítku (M). Kromě toho je dále vyznačeno, zda se jedná o kulturní dominanty ve smyslu §12 (D) či zda uvedený znak souvisí s vymezenými ZCHÚ (Z) či VKP (V).

(6.1.2) Základem hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz je vyhodnocení vlivu záměru na jednotlivé identifikované znaky základních charakteristik krajinného rázu. Tato část hodnocení slouží zároveň jako přehledný doklad objektivizace hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz. Na této úrovni hodnocení jsou sledovány dva aspekty vlivu:

- **míra (intenzita) vlivu** – představuje, jakou silou záměr na daný znak může působit;
- **charakter vlivu** – představuje projev záměru vůči stávajícím znakům KR

Vyhodnocení uvádí, jakou měrou záměr ovlivňuje daný znak bez ohledu na to, jaké povahy znak je nebo jaký je jeho projev či cennosti. Míra vlivu je vyjádřena dle následující škály:

- **žádný vliv** – tzn. nebyl hodnocením zjištěn žádný zásah daného znaku, vliv se vyznačuje do tabulky hodnotou „0“;
- **mírný vliv** – zjištěný zásah je nezanedbatelný, avšak je mírné povahy, tj. nepatrně ovlivňuje nerušené uplatnění daného znaku s pozitivním projevem / nepatrně posiluje rušivý projev daného znaku / nepatrně zmírňuje rušivý projev daného znaku. Vliv lze vnímat jen při bližším zkoumání, větším soustředěním se na obraz území, nebo jeho části. Vliv se vyznačuje do tabulky hodnotou „X“;
- **středně silný vliv** – zjištěný zásah je významnější než u předchozího, není však tak významný, aby bylo možné říci, že jde o silný vliv. Vliv je dobře patrný, představuje dílčí narušení nebo dílčí ovlivnění nerušeného uplatnění znaku s pozitivním projevem / významněji posiluje uplatnění znaku s rušivým projevem / významně potlačuje uplatnění znaku s rušivým projevem, a to především

lokálně nebo v dílčí části daného území DKP. Změna je patrná „na první pohled“. Vliv se vyznačuje do tabulky hodnotou „XX“;

- **silný vliv** – zjištěný zásah je jednoznačný a zřetelný, představuje významné celkové (trvalé) narušení uplatnění znaku s pozitivním projevem / silně a zřetelně posiluje uplatnění znaku s rušivým projevem / významně celkově potlačuje uplatnění znaku s rušivým projevem, a to jak lokálně v rámci nějakého místa, tak i v rámci území daného DKP nebo jeho dílčí části. Většinou se jedná o zásah do znaků, jež spoluurčují nebo zásadním způsobem vytváří krajinný ráz daného místa či celého území nebo znaky význačné cennosti. Změna je patrná a rušivá „na první pohled“. Vliv se vyznačuje do tabulky hodnotou „XXX“;
- **stírající vliv** – zjištěný zásah je natolik značný, daný celkovým potlačením nebo odstraněním znaku pozitivního projevu / značným posílením znaku s rušivým projevem / odstraněním nebo úplným potlačením znaku s rušivým projevem. Vliv je natolik patrný, že lze očekávat celkovou změnu obrazu či charakteru daného území DKP nebo jeho dílčí části. Zpravidla jde o zásah do znaků zásadně ovlivňujících ráz krajiny nebo znaků spoluurčujících ráz krajiny vyšší cennosti. Vliv se vyznačuje do tabulky hodnotou „XXXX“;

(6.1.3) Hodnocení vlivu NZ na jednotlivé znaky je provedeno do následující tabulky (jsou využity tabulky stanovených znaků a hodnot jednotlivých charakteristik KR, kap. 5).

Vlivy na identifikované a klasifikované znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR		Kód	Klasifikace identifikovaných znaků KR a míra vlivu na tyto znaky			
		E D P Z H V M	dle projevu	dle významu	dle cennosti	vliv záměru
			+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	O žádný X slabý XX středně silný XXX silný XXXX stírající
1	Nevýrazný, plochý reliéf okraje Pražské kotliny ohraničené východně a severně nuančními svahy Žižkovského hřbetu a hrany Letné		O	XXX	X	O
2	Protáhlý Žižkovský hřbet s prudkými svahy vystupujícími nad okraj Pražské kotliny	PM	+	XXX	XX	O
3	Linie svahů Letenské hrany nad levým břehem koryta Vltavy	PM	+	XXX	XX	O
4	Rozsáhlé plochy krajinné zeleně svahů Vítkova a Letné, s parkovými úpravami	PE Z	+	XX	XX	X
5	Nelesní zeleň veřejných prostranství okrajů Nového Města (Vrchlického sady, Těšnov), zeleň nábreží, areálová zeleň vč. ruderalizované (ostrov Štvanice)		O	X	X	O
Kódy: E – znak tvořící estetickou hodnotu, P – znak tvořící přírodní hodnotu, H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině, M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny, D – znak je kulturní dominantou, Z – znak je součástí (předmětem ochrany) ZCHÚ, V – znak je součástí VKP Odůvodnění míry vlivu: <i>NZ fyzicky nezasahuje do žádných cenných přírodních či přírodě blízkých prvků. Ty nejsou vzhledem k silně urbanizované lokalitě přítomny. V širším kontextu se objevují cennější plochy vázané na severní svahy Žižkovského hřbetu a Letenský profil.</i> ad 1: NZ nemá potenciál jakkoli změnit charakter a krajinářské působení reliéfu části Pražské kotliny v ohraničení nuančních svahů. ad 2: NZ nemá potenciál jakkoli změnit charakter a krajinářské působení reliéfu hřbetu Vítkova. ad 3: NZ vzhledem k poloze a vzdálenosti nezasahuje do plochy svahů Letenské hran. ad 4: NZ bude vzdálen od hřebene Vítkova méně než 400 m. Nemá tedy potenciál přímého vlivu na plochy zeleně Žižkovského hřbetu. S ohledem na výškovou hladinu souboru staveb se však bude v pohledech z Letenské pláně projevovat těsně nad úpatím Vítkova. V panoramatech je však NZ obtížně rozeznatelný a zásah do viditelnosti svahu Vítkova nebude prakticky vnímatelný. Z hlediska blízkosti nové kompaktní zástavby ke zmiňovanému úpatí je tento vliv hodnocen nejvýše jako slabý. Zároveň je třeba zvažovat i skutečnost, že sousedství plochy bývalého nádraží s charakterem brownfield se změní na kultivovanou městskou čtvrť, s výsadbami zeleně, což bude představovat pozitivní změnu území. ad 5: NZ fyzicky nezasáhne do ploch zeleně veřejných prostranství na území DKP. Nebude mít ani vliv na uplatnění parkových ploch v prostorové struktuře a jejich vizuální vnímání.						

Dojde k zintenzivnění využití území v blízkosti zelené plochy Vítkova, což může též ovlivnit jejich význam a uplatnění v organismu města. Ačkoli se jedná spíše o vizuální zásah, je zde jistý, byť slabý zásah identifikován. Na druhé straně je třeba zvažovat i skutečnost, že je NZ situován v ploše brownfieldu u bývalého nádraží a jeho realizací dojde k přeměně lokality na kultivovanou městskou čtvrť. V tomto smyslu se jedná o změnu pozitivní.

Vliv na identifikované a klasifikované znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR		Kód	Klasifikace identifikovaných znaků KR a míra vlivu na tyto znaky			
			dle projevu	dle významu	dle cennosti	Vliv záměru
			+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	O žádný X slabý XX středně silný XXX silný XXXX stírající
1	Poloha ve staré sídlení krajiny s množstvím archeologických nálezů a dlouhou tradicí osídlení prostoru vázaného na Prahu		O	XXX	XX	O
2	Fragmenty historických urbanistických struktur na pomezí Nového Města a Karlína s navazující dochovanou strukturou Karlína (PZ), Nového Města (PR) a Žižkova (PZ)	EM	+	XX	XXX	O
3	Výrazné železniční objekty a struktury vázané na Masarykovo nádraží (železniční trati, viadukty, stavby Pražské spojovací dráhy, Státní dráhy a Turnovsko-kralupsko-pražské dráhy, Negrelliho viadukt 1849) – řada kulturních památek		+	XXX	XX	X
4	Novodobý dopravní uzel – tramvajové trati, přestupní stanice metra (1974 C, 1985 B), ÚAN Florenc (1929) – vstupující do historického prostředí vč. viaduktu severojižní magistrály přetínající území (1976, narušení původních historických struktur, ubourané objekty, slepé fasády, volné nevhodně využitá plochy ad.)		N	XXX	---	---
5	Obytné objekty původního pražského předměstí – činžovní domy, Ferdinandova kasárna, v zachované pravidelné uliční struktuře klasicistního města	M	+	X	XX	O
6	Výjimečné veřejné budovy 19. století (kulturní památky) – hudební divadlo Karlín (1884), Karlínská sokolovna (1887), Muzeum hl. m. Prahy (1898)	EP	+	XX	XX	O
7	Kulturní dominanta Národního památníku na Vítkově (národní kulturní památka, Zázvorka, 1929-1933) s jezdeckou sochou Jana Žižky (Kafka, 1950) a parkovými úpravami svahů Vítkova (1938)	ED	+	XX	XXX	O
8	Čelakovského sady před Muzeem hl. m. Prahy (založeny na místě bývalých hradeb nejprve jako tzv. Malý park kolem Zemského muzea v roce 1882)	EP	+	X	XX	O
9	Park Těšnov na místě někdejšího nádraží Praha-Těšnov, které bylo důležitou součástí severojižní železniční trati směřující do centra Prahy (zbořeno 1972).		N	X	---	O

Kódy: E – znak tvořící estetickou hodnotu, P – znak tvořící přírodní hodnotu, H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině, M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny, D – znak je kulturní dominantou, Z – znak je součástí (předmětem ochrany) ZCHÚ, V – znak je součástí VKP

Odůvodnění míry vlivu:

Ad 1: Tento znak charakterizuje obecně typ osídleného území a jeho základní historickou charakteristiku. NZ nemá potenciál do tohoto znaku jakkoli zasáhnout.

Ad 2: NZ fyzicky vzhledem k poloze vůči zastavěnému území Karlína, Žižkova, Bubenče a Nového Města do jejich cenné urbanistické struktury nezasahuje. Je umístěn v území vázaném na plochy dopravy vznikající od poloviny 19. století do současnosti, které už historicky znemožnily vytvořit ucelenou urbanistickou strukturu.

Ad 3: NZ vznikne bezprostředně ve vazbě na historické objekty spojené se železniční dopravou. I když je fyzicky nezasáhne, změní se jejich kontext a uplatnění v organismu města, tj. jejich okolí i jejich vnímání. Být

<i>opuštěné železniční plochy nemají výraznou hodnotu, mají určitého historicky vzniklého ducha. Nemají však zřetelný krajinařský význam, aby bylo možno hodnotit silnější vliv než slabý či žádný.</i> Ad 4: Jedná se o znak, který je klasifikován jako negativní, popisující neutěšený stav a nízkou kvalitu prostředí. Vliv záměru, ať je jakýkoli, povede ke zlepšení stavu. Protože však ochrana KR není určena k tvorbě, nýbrž k ochraně, nelze hodnotit urbanistické a další okolnosti kvality prostředí, proto není vliv na tento znak kvantifikován. Ad 5: Cenné obytné domy (zejména památkově chráněné činžovní domy) jsou součástí stabilizované urbanistické struktury Karlína, Žižkova a Nového Města. Záměr nemá potenciál do tohoto znaku negativně zasáhnout. Ad 6: Cenné historické objekty nebudou záměrem zasaženy, sice se změní jejich kontext, nedojde však k jeho znehodnocení či snížení, proto je vliv klasifikován jako nulový. Ad 7: Poloha, výška a hmotové řešení NZ a jeho vzdálenost od památníku na Vítkově ukazují, že záměr nemá potenciál ovlivnit fyzicky národní kulturní památku ani snížit vizuální uplatnění a význam kulturní dominy. Ad 8: Čelakovského sady jsou umístěny před Muzeem hl. m. Prahy, zatímco záměr výstavby NZ je na druhé straně budovy, nebude tedy do sadů, zásadně ovlivněných viaduktem magistrály, zasahovat resp. snižovat jejich kvalitu a význam v organismu města. Ad 9: Park Těšnov je (z kulturně-historického hlediska) klasifikován jako neutrální znak, výsledek barbarství plánovačů města v 80. letech. 20. století. NZ nemá vzhledem ke vzdálenosti potenciál jakkoli do něj zasáhnout.						
Vliv NZ na identifikované a klasifikované znaky a hodnoty prostorové charakteristiky KR		Kód	Klasifikace identifikovaných znaků a míra vlivu na tyto znaky			
		E D P Z H V M	dle projevu	dle významu	dle cennosti	Vliv záměru
			+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	O žádný X slabý XX středně silný XXX silný XXXX strážící
1	Zřetelné ohraničení prostoru styku Nového Města a Karlína terénními horizonty a zelenými svahy a otevření prostoru do Holešovického meandru	E P H	+	XXX	XX	O
2	Velké měřítko krajinného prostoru severní části Pražské kotliny zahrnujícího jak Holešovický meandr, tak i pravobřežní urbánní celky Libně a Karlína	E H	O	XXX	XX	O
3	Zásadní význam ozeleněného hřbetu Vítkova jakožto přírodního atributu městské krajiny vnímaného v krajinných panoramatech z levého břehu Vltavy i z míst pozorování na dně Pražské kotliny	E P H M	+	XXX	XXX	O
4	Zásadní význam ozeleněné terénní hrany Letné a strmé zelené svahy nad levým břehem Vltavy vnímané nejenom v krajinných panoramatech společně s dominantou Petřína, ale i v pohledech z koridoru Vltavy	E P H M	+	XXX	XXX	O
5	Výrazná terénní hrana Bohnic a mohutné zelené plochy Trojských svahů, vytvářejících ohraničení severní části Pražské kotliny	E P H M	+	XXX	XX	O
6	Zásadní význam krajinné osy koridoru Vltavy v obrazu městské krajiny a uplatnění vegetace ostrovů, břehových porostů a další mimolesní zeleně v dílčích scénériích městské krajiny	E P H M	+	XXX	XXX	O
7	Silně urbanizované prostředí centrální části města a Holešovického meandru, vnímatelné z vyvýšených vyhlídkových míst na hřbetu Vítkova, na hraně Letné i na hraně Trojských svahů	E H	+	XX	XX	O
8	Zásadní význam kulturní dominy Národního památníku na Vítkově zdůrazněného pohledově exponovanou polohou na ostrohu Vítkova představující emblematickou scénérii dotčeného krajinného prostoru	E H D	+	XXX	XXX	O
9	Výrazná konfigurace bodových prvků architektonických dominant Nového Města, Karlína a Holešovic, zásadní výšková dominantka Žižkovské televizní věže	E H D	+	XX	XXX	O

10	Výrazný projev dopravních liniových staveb rozčleňujících zástavbu	EH	O	XX	XX	O
11	Krajinářsko-estetické hodnoty a harmonické vztahy v krajině – v dílčích partiích hřbetu Vítkova, vltavských břehů a ostrovů a hran Letné	E P H M	+	XX	XX	O
12	Jedinečnost scenérií spočívající ve vizuálním propojení zástavby historického města, krajinné osy Vltavy a zelených terénních hřbetů a hran	E P H	+	XXX	XXX	O

Kódy: E – znak tvořící estetickou hodnotu, P – znak tvořící přírodní hodnotu, H – znak tvořící harmonické vztahy v krajině, M – znak utvářející harmonické měřítko krajiny, D – znak je kulturní dominantou, Z – znak je součástí (předmětem ochrany) ZCHÚ, V – znak je součástí VKP

Odůvodnění míry vlivu:

ad 1: NZ nemůže nijak ovlivnit tento zásadní charakteristický rys vzhledu krajiny v dotčeném krajinném prostoru (DKP) a v jeho širším prostorovém kontextu.

ad 2: NZ nemůže nijak ovlivnit tento zásadní charakteristický rys vzhledu krajiny v dotčeném krajinném prostoru (DKP) a v jeho širším prostorovém kontextu.

ad 3: Doplnění existující zástavby na styku Nového Města a Karlína, která výškami jednotlivých hmot odpovídá výškám navazující existující zástavby, nemůže viditelně ovlivnit vizuální projev a dominanci hřbetu Vítkova jakožto klíčového atributu městské krajiny v DKP.

ad 4: Průmět hmot NZ na pozadí vzdáleného zeleného horizontu hrany Letné v krajinných panoramatech pozorovaných z vyšších poloh hřbetu Vítkova není reálný. V pohledu z nízko položené vyhlídky na severovýchodním konci ulice U Památníku se bude změna uvnitř zástavby nejvyšší hmoty bloku B 01_1 s nejvyšší nadmořskou výškou nárožního objektu 229,6 promítat na pozadí hmoty Florentina. Z výše položeného Vyhliďového altánu u pomníku bitvy na Vítkově bude NZ zacelovat prostor brownfields a nebude ovlivňovat levobřežní zelenou hranu ani svahy Letné.

ad 5: NZ nemůže nijak ovlivnit tento zásadní charakteristický rys vzhledu krajiny v dotčeném krajinném prostoru (DKP) a v jeho širším prostorovém kontextu.

ad 6: Vzhledem ke vzdálené poloze od toku Vltavy při úpatí hřbetu Vítkova NZ nemůže ovlivnit tento zásadní charakteristický rys krajiny v DKP a v jeho širším prostorovém kontextu.

ad 7: NZ představuje v obrazu městské krajiny hmotově kontextuální zástavbu, která nenarušuje celkový výraz harmonického měřítka ani nemůže negativně ovlivnit harmonické vztahy v krajině, a to jak v dotčeném krajinném prostoru (DKP), tak ani v jeho širším prostorovém kontextu.

ad 8: NZ nemůže nijak ovlivnit tento zásadní charakteristický rys vzhledu krajiny v dotčeném krajinném prostoru (DKP) v celkových panoramatech krajiny ani v hlavních průhledech z normálního horizontu městské zástavby (pohled z estakády ulice Wilsonova, průhled ulicí Na Florenci, pohledy od Masarykova nádraží).

ad 9: Hmotová skladba NZ jemně členitým obrysem zástavby, která navazuje na výšky a členitost existující okolní zástavby, nemůže ovlivnit tento zásadní charakteristický rys vzhledu krajiny v dotčeném krajinném prostoru (DKP)

ad 10: NZ zapojuje Negrelliho viadukt na zástavby a do určité míry zmírňuje členící vliv estakády Wilsonovy ulice v obrazu městské struktury.

ad 11: NZ nemůže nijak ovlivnit tento dílčí estetické hodnot vzhledu krajiny vnímané v dílčích scenériích jednotlivých přírodních ploch v dotčeném krajinném prostoru (DKP) a v jeho širším prostorovém kontextu.

ad 12: NZ jakožto hotově kontextuální forma zástavby doplňující návaznost historických i novodobých souborů zástavby v ploše charakteru brownfield nemůže zasáhnout do tohoto jedinečného charakteristického znaku DKP a jeho širšího prostorového kontextu.

6.2 Vliv na krajinná panoramata

Vliv na znaky prostorové charakteristiky a tím i na estetické hodnoty, spoluvytvářející ráz krajiny, je ověřen posouzením vlivů NZ na krajinná panoramata pozorovaná z některých vyhlídkových bodů IPR Praha. Vizualizace byly poskytnuty objednatelem.

Analýza krajinné scény při hodnocení vlivu záměru (NZ) na krajinný ráz podle § 12 zák. č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny se zpravidla týká panoramat, která musí splňovat tři podmínky:

- a) v panoramatu bude **NZ viditelná společně s přírodními či přírodě blízkými prvky krajinné scény**, které se výrazně podílejí na rázu krajiny.
- b) jedná se o **pohledy pozorovatelné z významných míst vnímání krajiny**.
- c) **místa pozorování by neměla ležet ve větší vzdálenosti od NZ než 2 km**, což je při běžné viditelnosti a povětrnostních podmínkách hranice zřetelné viditelnosti objektu, který není excesivní výškově, hmotově ani architektonicky.

Byly stanoveny následující vyhlídkové body, relevantní pro posouzení NZ:

ID a NÁZEV STANOVIŠTĚ

- 1.03 Pohled ze střechy Národního památníku na Vítkově
- 2.01 Pohled z Letenských sadů od Letenského zámku
- 3.03 Pohled z věže Staroměstské radnice
- 4.01 Pohled od restauračního pavilonu Praha – Expo 58
- 4.03 Pohled z barbakánu Pražského hradu

Hodnocení vlivu NZ dle jednotlivých zákresů do panoramat bude věnováno především tomu, zdali má NZ schopnost změnit krajinný ráz nebo snížit přírodní a estetickou hodnotu, harmonické měřítko a harmonické vztahy v krajině. Bude zjištěno, zdali může NZ znamenat *zásadní zásah do krajinného rázu začleněním do území v němž jsou významnou měrou zastoupeny* – a v panoramatech města se projevují – *přírodní prvky jako les, výrazné nezastavěné svahy, vodní toky apod*

Zákresy do panoramat (poskytnuto objednatelem) jsou doprovázeny komentáři k pohledům z jednotlivých vyhlídkových míst.

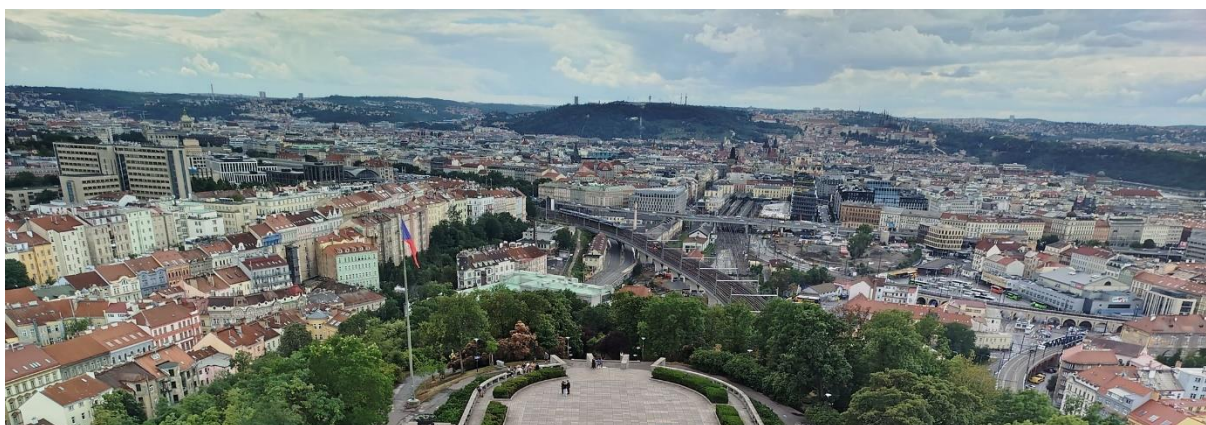
1.03 Pohled ze střechy Národního památníku na Vítkově (vzdálenost cca 750 m)

V pohledu z bezprostřední vzdálenosti z vysokého horizontu ostrohu hřbetu Vítkova je viditelný celý záměr z nadhledu, přičemž v popředí záměru se objevuje naznačení druhé etapy výstavby. V panoramatu jsou dobře viditelné krajinné celky Petřína a hrany Letné a strmých svahů Letenských svahů ohraničující levý břeh Vltavy. NZ se promítá hluboko pod horizontem těchto významných zelených struktur panoramatu a navazuje v detailu urbanistické struktury na osu ulice Na Florenci a na mohutnou frontu zástavby, ohraničující prostor Těšnova.

Navrhovaný záměr (NZ) nepředstavuje výškově dominantní či excesivní hmotově propojuje okraje zástavby Nového Města západně od Wilsonovy a Na Florenci a Karlína východně do Negrelliho viaduktu, aniž by jakkoli zasáhl do vizuálního projevu přírodních atributů městské krajiny. NZ v tomto pohledu nezasahuje do estetických hodnot, do harmonického měřítka a do harmonických vztahů v městské krajině.

Výše uvedená konstatace platí jak pro samotný NZ, tak, pro jeho vizuální kumulaci se záměrem další etapy.

Reálný pohled z Národního památníku (foto J. Antoš, 08/2025, <https://mapy.com/>) ukazuje neobyčejnou rozmanitost a komplikovanost urbanistické struktury na rozhraní Nového Města, Karlína, Vinohrad a Žižkova s pestrou vizuální texturou výraznosti odlišných hmot a jejich barevnosti. Ve fotopanoramatu vyniká souvislý zelený pás rozčleněných okrajů Pražské kotliny nad levým břehem koridoru Vltavy.

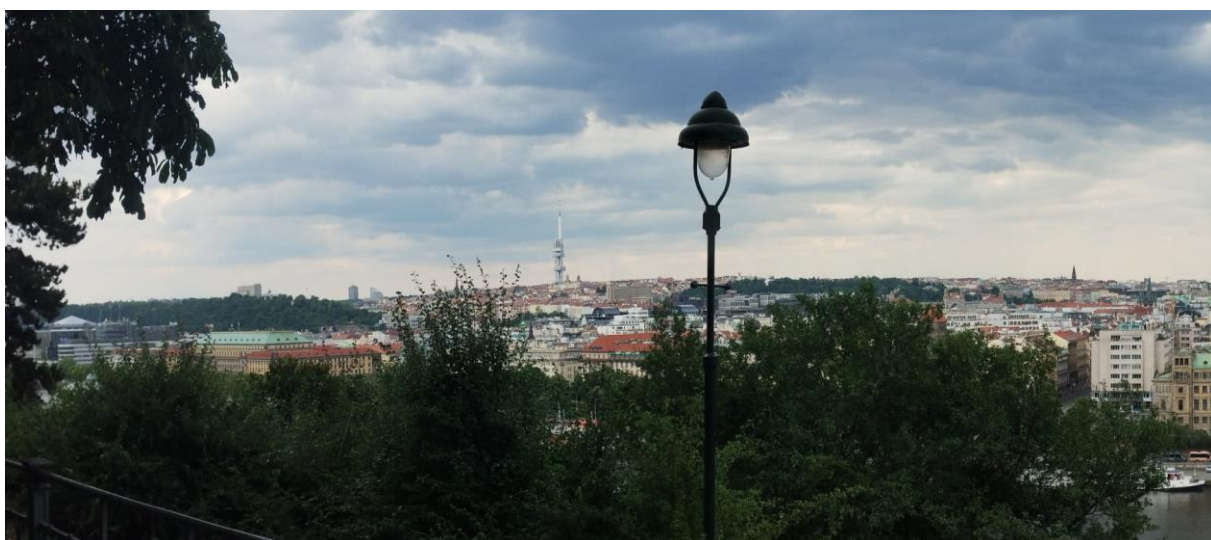
2.01 Pohled z Letenských sadů od Letenského zámku (vzdálenost cca 1,3 km)

Jedinečné místo výhledu na pravý břeh Vltavy s nábřežím Ludvíka Svobody a frontou ulice Lannovy s dominantou Novomlýnské vodárenské věže ukazuje zásadní přírodní atributy městské krajiny – koridor Vltavy s vodní plochou a nábřežími a výraznou vyvýšenou horizontálu hřbetu Vítkova s dominantou Národního památníku. Hmoty Navrhovaného záměru (NZ) vytvářejí členitou, avšak výškově jednotnou linii, která se promítá za siluetou budovy Ministerstva dopravy až na úpatí zelených svahů Vítkova.

NZ nezasáhne do vizuálního projevu přírodních atributů městské krajiny. Změna v hmotovém projevu zástavby se v panoramatu neprojevuje rušivě, i když tento aspekt nepatří do problematiky ochrany přírody, nýbrž urbanistické kompozice a památkové péče. NZ neovlivní vizuální projev krajinného prvku hřbetu Vítkova ani jedinečné kulturní dominanty Národního památníku na Vítkově. NZ neovlivní vzhled městské krajiny.

Silueta druhé etapy není v panoramatu rozeznatelná. Výše uvedená konstatace proto platí jak pro samotný NZ, tak, pro jeho vizuální kumulaci se záměrem další etapy.

V reálném fotopanoramatu (foto T. Kubištová – ATELIER V, 2025), ve kterém je výhled omezen existující vegetací hrany Letné se objevuje vedle hřbetu Vítkova také zelený horizont Riegrových sadů, který však leží mimo prostorový kontext s navrhovaným záměrem.

3.03 Pohled z věže Staroměstské radnice (vzdálenost cca 1,3 km)

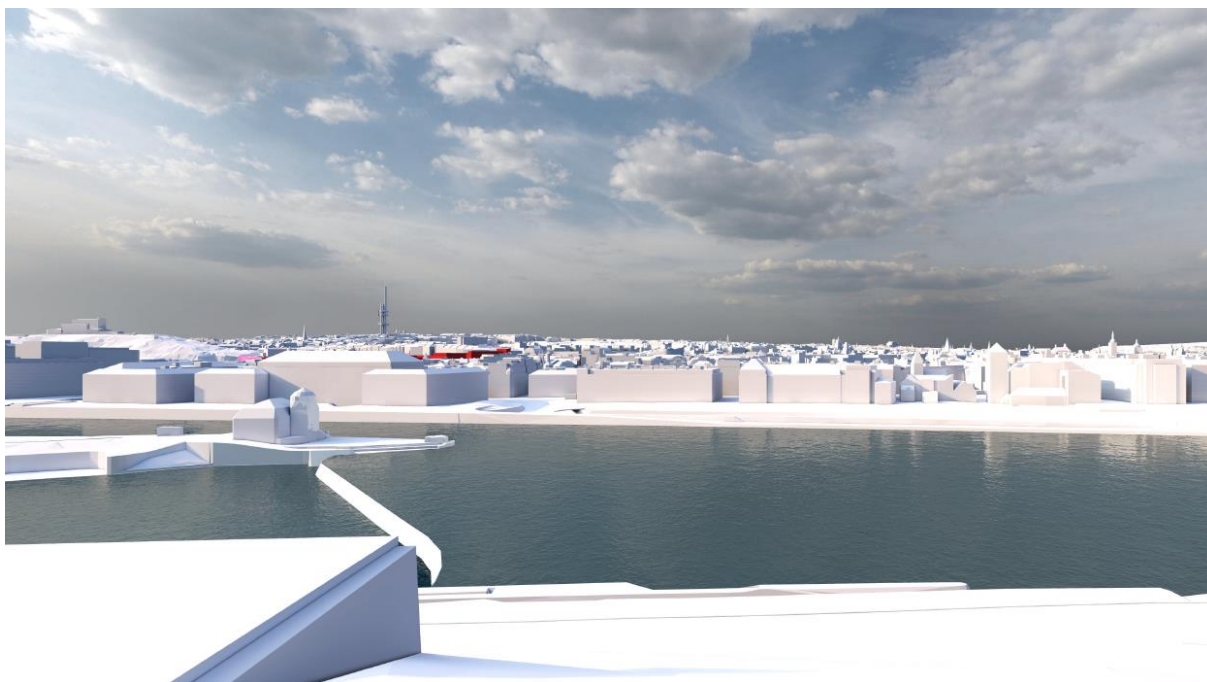
Malé části navrhovaného záměru (NZ) a jeho další etapy se promítají na úpatí svahů hřbetu Vítkova a doplňují tak existující výškovou úroveň siluety zástavby vůči zeleným svahům Vítkova. NZ nepředstavuje výškově ani hmotově excesivní stavbu a význam přírodního prvku (atributu) městské krajiny a konfigurace kulturních dominant zůstává nedotčen.

Navrhovaný záměr včetně další etapy je prakticky nerozpoznatelnou změnou v obrazu městské krajiny. NZ doplňuje existující zástavbu, aniž by jí převyšovala. NZ nesníží význam hřbetu Vítkova a panoramatu ani nesníží význam dominant, zejména Národního památníku na Vítkově. NZ neovlivní existující ráz krajiny.

V reálném fotopanoramatu (foto Kesko 7, 2024, <https://mapy.com/>) vyniká architektonická bohatost urbanistické struktury včetně výrazné architektonické, materiállové a barevné odlišnosti dominant Týnského chrámu, Prašné brány a Obecního domu, za kterým se promítá na pozadí úpatí svahů Vítkova navrhovaný záměr (NZ).

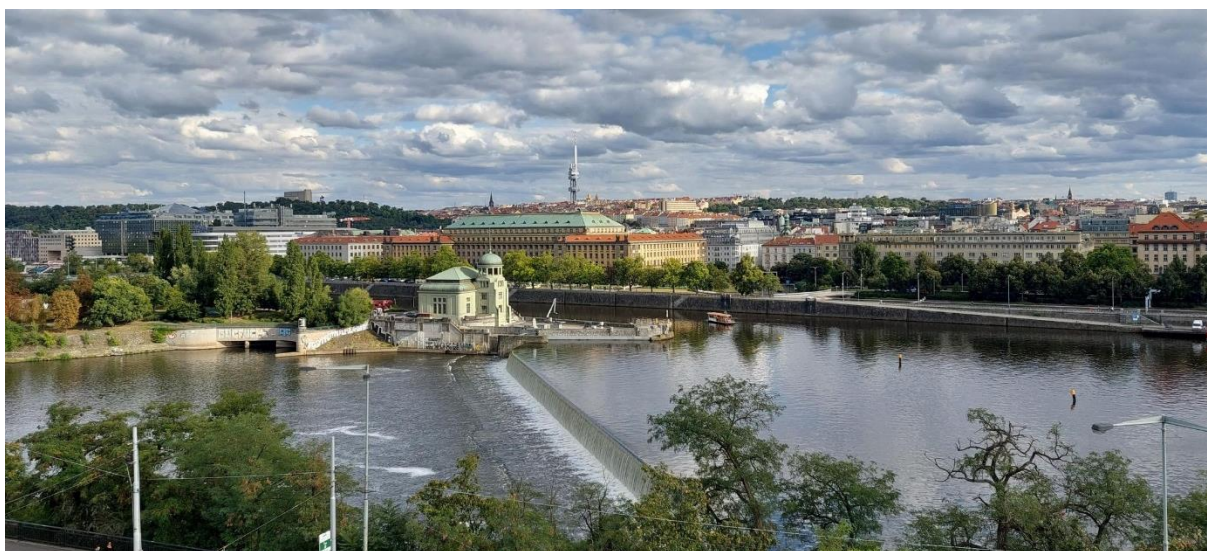
4.01 Pohled od restauračního pavilonu Praha – Expo 58 (vzdálenost cca 1,1 km)

V pohledu z hrany Letné – z níže položeného pozorovacího místa – je navrhovaný záměr viditelný ve struktuře existující zástavby hluboko pod horizontem Vinohrad a Žižkova. Nedostává se do kontaktu s výrazným atributem městské krajiny – zeleným horizontem a svahy hřbetu Vítkova.

Za objektem Ministerstva dopravy se nachází obtížně rozpoznatelná část záměru další etapy, která se promítá do blízkosti úpatí svahu Vítkova.

Viditelná část NZ ani malá viditelná část další etapy záměru neovlivňuje výraznost horizontu a svahu Vítkova ani nemůže konkurovat dominantě Národního památníku na Vítkově. NZ nepředstavuje žádný zásah do rázu městské krajiny, což se týká i kumulativního vlivu s vizuálním projevem další etapy.

Reálné fotopanorama (foto P. Kolář, 08/2025, <https://mapy.com/>) ukazuje, že v rozmanitosti a hamrnni existující zástavby bude NZ splývat se strukturou zástavby a nebude zasahovat do panoramatu městské krajiny.

4.03 Pohled z barbakánu Pražského hradu (vzdálenost cca 2,4 km)

V pohledu z větší vzdálenosti na široké panorama Prahy je navrhovaný záměr ve struktuře zástavby nepostřehnutelný. I když se jedná o polohu, promítající se na úpatí hřbetu Vítkova, nemůže NZ představovat žádnou změnu v rázu městské krajiny, ani nemůže snížit přírodní a estetické hodnoty. Tato konstatace se týká jak vlastního NZ, tak i jeho případného kumulativního vizuálního vlivu s další etapou výstavby.

Z reálného fotopanoramatu (foto T. Kubištová – ATELIER V, 2025) je evidentní, že záměr, který nepředstavuje výškově ani hmotově excesivní hmoty, které by se vymykaly z nesmírně bohaté struktury zástavby, nemůže ovlivnit ráz městské krajiny.

Celkově je ke kapitole 6.2 možno shrnout, že zákresy navrhovaného záměru včetně další etapy výstavby do panoramat pořízených z vyhlídkových bodů IPR Praha, neprokázaly čitelné a většinou ani měřitelné zásahy do rázu krajiny. Není z nich patrná změna nebo snížení přírodních a estetických hodnot krajinného rázu ani nejsou viditelné zásahy do dalších významných hodnot krajinného rázu městské krajiny – hodnot kulturních a historických včetně kulturních dominant, do harmonického měřítka a harmonických vztahů v městské krajině.

6.3 Vliv NZ na zákonem stanovená kritéria ochrany KR

Na základě výše dílčího vyhodnocení vlivu NZ lze určit vliv záměru na jednotlivá kritéria uvedená v §12 zákona. Vyhodnocení se opírá o zjištění vlivů na jednotlivé znaky základních charakteristik.

Tabulka hodnocení vlivu na zákonem uváděná kritéria ochrany KR		
Kritérium	Vyhodnocení vlivu (slovní)	Odůvodnění
Estetická hodnota	NZ nesnižuje estetické hodnoty krajiny. Nebude do nich zasahovat.	Estetické hodnoty krajiny severní části Pražské kotliny spočívají v integritě jedinečných kulturních a historických hodnot historické zástavby okrajů Nového Města a Karlína a krajinného rámce. Estetické hodnoty městské krajiny⁵ zde – v krajinně horní části Pražské kotliny spoluvytvářejí prvky a struktury krajiny, jakými jsou výrazné ozeleněné terénní hrany a svahy Hřbetu Vítkova a okraje Zdíbské plošiny na pravém břehu Vltavy a svahy a hrana Letné na levém břehu spolu s mohutnou krajinnou osou koridoru Vltavy. Jedinečnost estetických hodnot je dána vzhledovou harmonií těchto krajinných prvků a struktur se zástavbou Pražské památkové rezervace a Městské památkové zóny Karlín – historickou urbanistickou strukturou s architektonickými dominantami, nábřežními frontami historické zástavby Nového Města a Holešovic a novodobou nábřežní frontou Karlína. NZ nezasahuje do krajinných prvků a struktur z jejichž harmonie vznikají estetické hodnoty. Představuje urbanistický soubor, který hmotově, výškově i funkčně kontextuálně navazuje na charakter okolní zástavby na pomezí Nového Města a Karlína. V krajinných panoramatech se projevuje minimálně a reálně nepředstavuje nepříznivé ovlivnění krajinných panoramat. *
Přírodní hodnota	NZ významně nesnižuje přírodní hodnoty krajiny. Nebude do nich zasahovat, případně jen velmi omezeně.	NZ fyzicky nezasahuje do cenných přírodních či přírodě blízkých prvků a ploch. Přírodní hodnotu pro danou lokalitu představuje rozsáhlá plocha vzrostlé vegetace Vítkovského vrchu a zejm. obnovovaná stanoviště severních svahů. NZ do nich fyzicky nezasahuje. Uplatnění a význam Vítkovského ostrohu v krajinné scéně bude zanedbatelně ovlivněn při pohledu z Letenské stráně. Výšková hladina NZ bude dosahovat pouze mírně nad úpatí Vítkova, vliv na přírodní hodnotu krajinného rázu bude minimální.**
Harmonické měřítko krajiny	NZ bere ohled na zachování harmonického měřítka. Nebude do něj zasahovat.	Harmonické měřítko krajiny je v silně urbanizovaném segmentu městské krajiny s historickou zástavbou Pražské památkové rezervace a Městské památkové zóny Karlín představováno jedinečným charakter urbanistické struktury v krajinném rámci severní části Pražské kotliny. NZ nenarušuje toto harmonické měřítko. Harmonické měřítko krajiny je

⁵ Nejedná se o samotné estetické hodnoty vznikající v zástavbě a ve veřejných prostranstvích, které jsou v silně urbanizovaném prostředí bez atributů krajiny vznikají vlivem urbanistických a architektonických hodnot.

		rovněž přítomno v dílčích partiích a scénériích městské krajiny, jakými je hřbet Vítkova, hrana a svahy Letné, Trojské svahy a hrana Zdíbské plošiny (Bohnic), či partie Vltavských ostrovů a břehů. NZ do těchto poloh z hlediska zachování jejich měřítka nijak nezasahuje.***
Harmonické vztahy v krajině	NZ bere ohled na zachování harmonických vztahů v krajině. Nebude do nich zasahovat.	Harmonické vztahy se spolu s harmonickým měřítkem krajiny podílejí na vzniku estetických hodnot. Ty spočívají v integritě jedinečných přírodních hodnot a kulturních hodnot tohoto segmentu městské krajiny. NZ do těchto poloh z hlediska zachování harmonických vztahů nezasahuje, a tudíž se nedotýká harmonických vztahů v krajině.****
Významné krajinné prvky (VKP)	NZ bere ohled na zachování VKP. Nebude do nich zasahovat.	NZ fyzicky nezasahuje do žádných významných krajinných prvků (registrovaných ani ze zákona), nejbližší VKP lesy na Krejčárku se nachází 2 km východně).*****
Zvláště chráněná území (ZCHÚ)	NZ bere ohled na zachování ZCHÚ. Nebude do nich zasahovat.	NZ fyzicky nezasahuje do žádných zvláště chráněných území, ani nejsou taková v jejím okolí vymezena.*****
Kulturní dominanty	NZ nemá vliv na kulturní dominanty	Výraznou kulturní dominantou v DKP je Národní památník na Vítkově s jezdeckou sochou Jana Žižky (NKP). Stavba je dominantou celopražského významu, umístěná na hřbetu Vítkova vysoko nad úrovní Florence. NZ vzhledem ke vzdálenosti a výšce nemá jakýkoli potenciál ovlivnit význam kulturní dominanty, jak v celopražských, tak v lokálních souvislostech.*****

- *) V tabulce vlivů (6.1.3) jsou všechny znaky prostorové charakteristiky (č. 1-12) označeny jako znaky, které ovlivňují estetickou hodnotu krajiny. Pouze znak č. 10 je klasifikován jako neutrální a to proto, že dopravní stavby historické – estakáda ulice Wilsonovy a železniční tratě, mezi nimiž pozitivně vyniká památkově chráněný Negrelliho viadukt, se již staly zažitými součástmi této části Pražské kotliny. Žádné zásahy do pozitivních znaků prostorové charakteristiky NZ nevykazuje.
- **) V tabulce vlivů (6.1.3) jsou znaky, které spoluvytváří přírodní hodnotu krajiny, označeny čísly 2,3 a 4 (Přírodní charakteristika); Slabý vliv v bodě 4 přírodní charakteristiky se týká potenciálního vizuálního průmětu NZ na okraj zelených svahů Žižkovského hřbetu v pohledech z Letenské hrany. Jde spíše o záležitost vizuální, zohledněnou viz výše, z hlediska přírodní hodnoty krajinného rázu bude negativní vliv NZ na hřbet Vítkova minimální.
- ***) V tabulce vlivů (6.1.3) jsou znaky, které spoluvytváří harmonické měřítko krajiny označeny čísly 3, 4, 5, 6 a 11. Žádné zásahy do těchto pozitivních znaků prostorové charakteristiky NZ nevykazuje.
- ****) V tabulce vlivů (6.1.3) se všechny pozitivní znaky prostorové charakteristiky (č. 1-12) podílejí na vzniku harmonických vztahů v krajině. Žádné zásahy do těchto pozitivních znaků prostorové charakteristiky NZ nevykazuje.
- *****) V tabulce vlivů (6.3) nejsou žádné znaky označené jako součást VKP.
- *****) V tabulce vlivů (6.3) nejsou žádné znaky označené jako součást ZCHÚ.
- *****) V tabulce vlivů (6.3) je pouze znač č. 7 označen jako kulturní dominanty. NZ do něj nezasahuje.

6.4 Vyhodnocení souladu s odbornými dokumenty vztahujícími se k NZ

Vyhodnocení podmínek ochrany krajinného rázu stanovených v oborových dokumentech (viz kap. 4) je provedeno tabelární formou. Cílem je zjištění souladu záměru s navrženými podmínkami, resp. obecnými zásadami ochrany KR. Výstupem je uvedení vyhodnocení ve stupnici: je zajištěn soulad/podmínka je respektována, částečně respektována, není respektována. Pokud je respektována částečně anebo

respektována není, je vždy uvedeno odůvodnění.

Tabulka hodnocení souladu NZ s podmínkami ochrany KR v odborných dokumentech			
Dokument	Opatření	Soulad	Odůvodnění
Hodnocení krajinného rázu (Löw a spol. 2008)	Ochrana nuanční podoby veduty Vítkova a Letenské terasy	Soulad	Terénní průzkumy ověřily, že výhledy z Žižkovského hřbetu (z památníku Žižkov) budou záměrem v bezprostřední blízkosti dotčeny. Avšak výstavbou urbanizovaného souboru dojde ke kultivaci prostoru současného brownfieldu. Navrhovaný záměr se zároveň nedostane do pohledového uplatnění se zalesněným horizontem Žižkovského hřbetu při pohledu z Letenské pláně (jeho výšková hladina bude dosahovat pouze úpatí Vítkova). Hodnocení ukázalo, že veduta Letenské terasy nebude záměrem dotčena, nejsou v přímé ani vizuální vazbě.
Zásady územního rozvoje kraje Hl. města Prahy	Respektovat a chránit krajinný ráz zastavěného i nezastavěného území města, postupně zlepšovat prostupnost krajiny.	Soulad.	Posouzení prokázalo minimální zásahy do hodnot krajinného rázu s ohledem na přítomné v DKP. NZ transformuje stávající omezeně prostupné území a vytváří tak plnohodnotnou městskou strukturu s aktivací významných vazeb na okolní prostředí.
	Respektovat přírodní hodnoty městské krajiny, zejména dochované kompozice uměle založených částí krajiny.	Soulad.	Do DKP jsou zahrnuta exponovaná území Vítkova a Letenských svahů, a okolí řeky Vltavy (Štvanice), aby bylo možné určit ovlivnění těchto krajinných fenoménů městské krajiny. Posouzení prokázalo, že vliv bude minimální a NZ je navržen s ohledem na zachování těchto hodnot.
	Chránit dochovaný charakter prostoru scény města, především vltavského údolí a pohledově exponovaných svahů a hran náhorních plošin včetně krajinných a historických dominant, kompozičních os, dálkových průhledů, měřítka zástavby atd.	Soulad.	Posouzení prokázalo omezené vizuální uplatnění v dálkových pohledech a nenarušení významných přírodních prvků města a kulturních hodnot území. NZ je navržen s ohledem na měřítko zástavby.
	Zachovat a chránit zelené svahy Vltavy a dosud nezastavěné přírodní horizonty, zohlednit význam krajinných dominant a dálkových pohledů.	Soulad.	Viz výše. Horizonty zůstanou nedotčeny záměrem, záměr se nedostane do pohledového uplatnění s hranou horizontu.
	Respektovat a rozvíjet hodnoty ucelených architektonických souborů a vymezených částí městských čtvrtí, které nejsou památkově chráněné, ale jsou charakteristické pro dané území a pro dobu svého vzniku.	Netýká se.	NZ leží v transformační ploše heterogenní zástavby. Nejedná se o ucelený architektonický soubor. NZ svým rozsahem nezasahuje do cených architektonických souborů.
	Respektovat přírodní a kulturní hodnoty historické městské krajiny, zejména dochované kompozice uměle založených částí krajiny.	Soulad.	Vymezení hodnot přírodní a kulturní a historické charakteristiky a stanovení vlivu záměru na tyto hodnoty prokázalo, že většina těchto hodnot je respektována, dochází pouze ke slabému vlivu na některé složky kul-

			turní charakteristiky (Výrazné železniční objekty a struktury vázané na Masarykovo nádraží).
	Před zástavbou chránit výrazné morfologické tvary, které utvářejí specifický reliéf v obrazu města Prahy a jako rozsáhlé vegetační plochy ve svazích a na hranách vymezujících Pražskou kotlinu.	Soulad.	Významný horizont Žižkovského hřbetu nebude záměrem významně dotčen, nenaruší fyzicky pohledové uplatnění horizontu. Ostatní významné horizonty nebudou záměrem vzhledem k charakteru a vzdálenosti NZ dotčeny.
	V enklávách otevřené krajiny zachovat vysoké přírodní a krajinné hodnoty.	Soulad.	Hodnoty byly stanoveny a klasifikovány a byl vyhodnocen vliv záměru na tyto hodnoty v kap. 6.1. Vlivy jsou žádné, max. slabé.
Územně analytické podklady Hl. m. Prahy 2020	Zvyšovat prostupnost a obytnost městské krajiny, chránit typické veduty, výhledy na město, a zvyšovat celkovou kvalitu městské krajiny.	Soulad.	NZ nenarušuje typické historické veduty, dotváří transformační zanebané území.
	Zachovat zelené nezastavěné svahy v centrální části města, které jsou nejen historickou součástí pražských vedut.	Soulad.	Viz výše. Horizonty zůstanou nedotčeny záměrem, záměr se nedostane do pohledového uplatnění s hranou horizontu.
Územní plán Hl. m. Prahy	Chránit proporce a obraz historického jádra s řekou Vltavou a výraznými náhorními plošinami nad zachovanými přírodně hodnotnými svahy.	Soulad.	NZ nezasahuje do obrazu historického jádra. NZ nepřevyší stávající horizonty.
	Výškové, převýšené a rozměrné stavby mj. neovlivní negativně panorama města, ani pohledově exponovaná území, podtrhnou hierarchii městské struktury v širším kontextu	Soulad.	Plošné i funkční řešení celého areálu NZ (výšková členitost budov, uspořádání nezastavěných ploch atd.) je v souladu s plánovanou transformací lokality. Hodnocení prokázalo, že výšková hladina nenaruší přírodní a estetické hodnoty území, horizonty, a nedostane se do pohledového uplatnění ve významných panoramatech města.

7

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ

7.1 Shrnutí

(7.1.1) Vliv NZ na KR byl stanoven na základě podrobné analýzy jeho vlivu na zákonná kritéria formulována v úvodu materiálu. Hlavním cílem je zjištění:

- a) zda záměr **změní krajinný ráz** vymezeného území DKP (případně jeho dílčích částí) a jak;
- b) zda záměr může **snížit estetickou a přírodní hodnotu** vymezeného území DKP (případně jeho dílčích částí) a jak;
- c) zda záměr **je prováděn s ohledem na zachování**:
 - významných krajinných prvků (VKP),
 - zvláště chráněných území (ZCHÚ),
 - kulturních dominant,
 - harmonického měřítka krajiny,
 - harmonických vztahů v krajině.

(7.1.2) Rozbory KR v DKP ukázaly na skutečnosti (skutková podstata), které mohou být podkladem pro závěry dokumentace č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí. Jedná se o to, že:

- NZ je záměrem, který je umístěn uvnitř existující urbanistické struktury centrální oblasti Prahy na okraji Nového Města (Pražské památkové rezervace) s vazbou na další historické pražské čtvrti – Karlín, Žižkov a okrajově i Vinohrady. Jedná se o silně urbanizovaný prostor, kde atributy městské krajiny jsou představovány výraznými prvky a strukturami georeliéfu a vegetačního krytu, které tvoří ve vzhledu městské krajiny výrazná ohraničení a předěly.
- v DKP jsou přítomny pozitivní znaky a hodnoty jednotlivých charakteristik KR, mnohé z identifikovaných a klasifikovaných znaků jsou vyhodnoceny jako jedinečné v rámci regionu nebo státu. Do takto cenných znaků však NZ nemůže vzhledem ke svému hmotovému a prostorovému uspořádání zasahovat, ani neovlivní svým vizuálním dopadem nejcennější scénérie obrazu historického města v jeho krajinném rámci.
- NZ vzhledem ke své poloze v lokalitě velkého urbanizovaného území na kontaktu Pražské památkové rezervace a dalších historických čtvrtí Prahy a vzhledem ke svému hmotovému a prostorovému uspořádání nemůže viditelně snížit přírodní a estetickou hodnotu krajiny. Identifikované vlivy na jeden ze znaků přírodní charakteristiky a na jeden ze znaků kulturní a historické charakteristiky jsou v ojedinělých případech nejvýše slabé. Výše uvedené analýzy prokázaly, že je NZ navržen s ohledem na zachování kulturních dominant a s ohledem na harmonické měřítko a vztahy v krajině (VKP ani ZCHÚ nejsou v DKP přítomny).
- Navrhovaný záměr (NZ) respektuje dokumenty týkající se krajinného rázu ve vztahu k navrhovanému záměru.

(7.1.3) **Shrnutí ve smyslu §12 zák. č. 114/1992 Sb.** Jak bylo předchozím rozborem prokázáno, navrhovaný záměr „FLORENC 21“

- a. **nenarušuje význačné nebo charakteristické vlastnosti krajiny a nemůže změnit krajinný ráz** vymezeného území DKP,

- b. **nepředstavuje relevantní zásah** do znaků a hodnot jednotlivých charakteristik krajinného rázu dotčené krajiny, neovlivňuje jedinečné hodnoty krajiny vymezeného území DKP a **nemůže nepřiměřeně snížit jeho hodnoty přírodní a estetické**,
- c. **je navržen s ohledem na zachování** významných krajinných prvků (VKP), zvláště chráněných území (ZCHÚ), kulturních dominant, harmonického měřítka krajiny, harmonických vztahů v krajině. To znamená, že **není ohroženo zachování** těchto kritérií krajinného rázu stanovených zákonem.

7.2 Závěr – shrnutí

Toto hodnocení vlivu záměru „FLORENC 21“ na krajinný ráz mělo za úkol zjistit míru vlivu záměru na krajinný ráz dotčeného krajinného prostoru (DKP), zahrnujícího velmi cenný segment urbanizované městské krajiny s jedinečnými hodnotami kulturními a historickými a s výrazným uplatněním přírodních prvků a struktur v obrazu města.

DKP byl vymezen na základě analýzy viditelnosti a existence ohraničujících vizuálních bariér, zejména terénních horizontů.

V DKP hrají ve vztahu k poloze NZ v městské krajině významnou roli přírodní prvky a struktury významné v georeliéfu Pražské kotliny, které představují ohraničující prvky v silně urbanizované městské krajině přechodu zástavby Nového Města do prostoru Karlína a do prostoru Holešovického meandru. Zásadní roli hraje koridor Vltavy a levobřežní zelené horizonty Petřína a hrany Letné, uplatňující se v krajinných panoramatech a zároveň umožňující vnímání panoramat pravobřežních poloh až k horizontu a svahu hřbetu Vítkova. Podobný význam v prostorových vztazích má hřbet Vítkova. Vedle hřbetu Vítkova hrají roli severního prostorového ohraničení výrazné Trojské svahy a hrana Bohnic. Do zmíněných přírodních prvků krajiny – terénních hřbetů, hran a svahů – nebude NZ zasahovat a pouze zanedbatelně se bude projevovat v jejich vizuálním projevu. Záměr, který není vzhledem k navazující zástavbě Nového Města, Karlína, Vinohrad a Žižkova excesivní a je situovaný v silně urbanizovaném území, má především rozměr urbanistický a územně-plánovací než krajinářský a dotváří tak harmonické měřítko a harmonické vztahy silně urbanizovaného segmentu městské krajiny.

Kumulativní vliv s další etapou výstavby navazující na posuzovaný záměr FLORENC 21 se ve vzhledu městské krajiny neprojevuje, jak prokázaly zákresy NZ a i další etapy výstavby do 3D modelu Prahy.

Hodnocení prokázalo, že vlivem navrhovaného záměru „FLORENC 21“ **nedochází ke snížení přírodní a estetické hodnoty, ke změně krajinného rázu, ani není ohroženo zachování kritérií stanovených zákonem – VKP, ZCHÚ, kulturní dominanty, harmonické měřítko a harmonické vztahy v krajině.**

Z hodnocení nevyplynuly takové skutečnosti, které by vyžadovaly úpravu projektu nebo opatření k minimalizaci vlivů na krajinný ráz.

V Praze dne 19.03.2026

doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc.

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D.

Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D.

Ing. Tereza Kubištová

8 PODKLADY A LITERATURA

8.1 Podklady

- Terénní průzkum byl v lokalitě proveden v na podzim 2025 a v zimě 2026.
- Poklady poskytnuté objednatelem (situace, vizualizace stavby, dokumentace, průvodní zpráva)
- *Územně analytické podklady hlavního města Prahy, Jev 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a Jev 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristika* (LÖW & spol., s.r.o., Brno, 2008)(<http://www.urm.cz>)
- *Územně analytické podklady hl. m. Prahy* (<http://www.urm.cz>)
- CULEK, Martin a kol., *Biogeografické členění české republiky. II. díl.* Praha: AOPK ČR, 2005.
- DEMEK, Jaromír (ed.), *Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČSR.* Praha: Academia, 1987.
- DEMEK, Jaromír, MACKOVČIN, Petr (eds.) a kol., *Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČR.* Brno: AOPK ČR, 2006.
- *Historický lexikon obcí České republiky 1869 - 2005.* Praha: ČSÚ, 2006.
- HOLEC, František, *Kronika královské Prahy a obcí sousedních. IV. díl.* Praha: NLN, 1996.
- Kol., *Pravěká Praha.* Praha: Libri, 2005.
- KOVANDA, Jiří a kolektiv: *Neživá příroda Prahy a jejího okolí.* Praha: Academia, 2001.
- KUBÍKOVÁ, Jarmila, LOŽEK, Vojen, ŠPRYŇAR, Pavel a kol., *Praha.* In: MACKOVČIN, Peter a SEDLÁČEK, Miroslav (eds.), *Chráněná území ČR, svazek XII.* Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2005.
- NEUHÄUSLOVÁ, Zdenka a kol., *Mapa potenciální přirozené vegetace ČR.* Praha: Academia, 2001.
- *Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850-1970.* Praha: Federální statistický úřad, 1978.
- VOREL, Ivan (ed.) et al., *Krajinný ráz a východiska jeho hodnocení.* Praha: Nakladatelství Naděžda Skleničková, 2006.
- *Vyšší geomorfologické jednotky České republiky. Major Geomorphological Units of the Czech Republic.* Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, 1996.
- ŠITTLER, Eduard – PODLAHA, Antonín: *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Karlínském.* Praha, Archeologická komise při České Akademii císaře Františka Josefa pro vědy..., 1901.
- ŽÁČEK, Franta – STEHLÍK, František: *Historický a orientační průvodce Prahou.* Praha, Nakladatelství Františka Stehlíka, 1929.
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Česká geologická služba, mapový server (<http://www.geology.cz>)
- Mapový portál Seznam (<http://www.mapy.cz>)
- Mapový portál Cenia (<http://geoportal.cenia.cz>)
- Mapový server AOPK ČR (<http://mapy.nature.cz>)
- Mapový portál Google Earth
- Mapová aplikace Laboratoře geoinformatiky UJEP (<http://oldmaps.geolab.cz>)
- Lesy hl. m. Prahy (<http://www.lesypraha.cz>)
- Péče o památky hl. měst Prahy (<http://pamatky.praha-mesto.cz>)
- ÚHUL Brandýs n. L. (<http://www.uhul.cz>)
- Ústřední seznam kulturních nemovitých památek, NPÚ (<http://monumnet.npu.cz>)
- Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP), AOPK ČR (<http://drusop.nature.cz/>)
- Vodohospodářský informační portál (<http://www.voda.gov.cz/portal>)
- Wikipedie, otevřená encyklopedie (<http://www.wikipedia.org>)

8.2 Výběr referenčních prací zpracovatele

(8.2.1) Výběr teoretických prací zpracovatele k tématu krajinného rázu:

- VOREL, I. – KUPKA, J. – VONDRÁČKOVÁ, S. et al., *Krajinný ráz. Analytické a plánovací přístupy a metody.* Praha: ČVUT, 2021. ISBN 978-80-01-06838-0 (monografie).
- VOREL, I. – KUPKA, J.: *Krajinný ráz. Identifikace a hodnocení.* Praha: ČVUT, 2011. ISBN 978-80-01-04766-8 (monografie).
- KUPKA, J.: *Krajiny kulturní a historické. Vliv hodnot kulturní a historické charakteristiky na krajinný ráz naší krajiny.* Praha: ČVUT, 2010. ISBN 978-80-01-04653-1 (monografie).
- VOREL, I. – KUPKA, J. – ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. (ed.): *Hodnoty krajinného rázu, charakter a identita v analýzách a v plánování.* Praha: ČVUT, 2015. ISBN 978-80-01-05835-0 (kolektivní monografie).

- ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. – VOREL, I. (ed.): *Osobitost kulturní krajiny. Od rozpoznání k ochraně*. Praha: ČVUT, 2014. ISBN 978-80-01-05607-3 (kolektivní monografie).
- ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. (ed.): *Ochrana kulturní krajiny – hledání cílů, možností a pravidel*. Praha: ČVUT, 2013. ISBN 978-80-01-05391-1 (kolektivní monografie).
- VOREL, I. – KUPKA, J. (ed.): *Krajinný ráz v sídlech. Sídla v rázu krajiny*. Praha: ČVUT, 2011. ISBN 978-80-01-04908-2 (kolektivní monografie).
- VOREL, I. – KUPKA, J. (ed.): *Aktuální otázky ochrany krajinného rázu*. Praha: ČVUT 2010. ISBN 978-80-01-04537-4 (kolektivní monografie).
- VOREL, I. – KUPKA, J., Metoda posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz. *EIA – IPPC – SEA*. roč. XIV/2009, č. 2, s. 7–14.
- VOREL, I. – KUPKA, J. – HRONOVSKÁ, K. Landscape character assessment at the regional level [online]. *Journal of Landscape Studies*. 2009, 2(1), s. 17–25. ISSN 1802-4416.
- VOREL, I. – KUPKA, J. – HRONOVSKÁ, K. Preventive Evaluation of Landscape Characteristics and Scenery as a Basis for Regulating Construction in Protected Areas [online]. *Journal of Landscape Studies*. 2009, 2(3-4), s. 69–75. ISSN 1802-4416.
- VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. Krajinný okrsek jako prostorová a charakterová jednotka krajiny. *TZB-info*, 2018, roč. 20, č. 29, s. 1–12. ISSN 1801-4399.
- VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. Vymezení hranic vlastních krajin na území kraje jako podklad pro aktualizaci zásad územního rozvoje. *TZB-info*, 2018, roč. 20, č. 32, s. 1–14. ISSN: 1801-4399.
- KUPKA, J. – ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. Příklady regulativů ochrany krajinného rázu. *TZB-info*, 2015, roč. 17, č. 37, s. 1–15. ISSN: 1801-4399.
- ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. Výstavba ve vztahu k ochraně krajinného rázu. *TZB-info*, 2015, roč. 17, č. 17, s. 1–18. ISSN: 1801-4399.
- ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. Využití různých typů preventivních hodnocení krajinného rázu při výstavbě. *TZB-info*, 2015, roč. 17, č. 32, s. 1–14. ISSN: 1801-4399.
- Desítky odborných článků vč. řady recenzovaných periodik, příspěvků na konferencích ad.

(8.2.2) Preventivní hodnocení KR od roku 2018 – názvy studií jsou zjednodušené:

- VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. – NOVÁKOVÁ, L., *Preventivní hodnocení CHKO Český ráj*. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 2021.
- VOREL, I. – VONDRÁČKOVÁ, S. – KUPKA, J. – NOVÁKOVÁ, L., *Krajinný ráz SO ORP Třinec. Studie vyhodnocení krajinného rázu dle §12 zákona 114/1992Sb., o ochraně přírody a krajiny pro SO ORP Třinec*. Magistrát města Třince, Třinec 2021.
- T-PLAN, s.r.o. – VRV, a.s. – Atelier V (VOREL, I. – KUPKA, J. – VONDRÁČKOVÁ, S.) – ČVUT. *Územní studie krajiny Královéhradeckého kraje*. Královéhradecký kraj, 2017-2018.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Hradec Králové*. Magistrát města HK, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Liberec*. Magistrát města Liberec, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Nová Paka*. MěÚ Nová Paka, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Nový Bydžov*. MěÚ Nový Bydžov, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Plzeň*. Magistrát města Plzně, 2017-2019.

(8.2.3) Výběr hodnocení záměrů od roku 2019 – názvy studií jsou zjednodušené:

- KUPKA, J.; VOREL, I.; VONDRÁČKOVÁ, S.; KUBIŠTOVÁ, T. *Lanová dráha Podbaba – Troja – Bohnice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zadavatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, 2023.
- KUPKA, J. *D11, Jirny – Poděbrady. Zkapacitnění. Příloha B7. Studie vlivů na krajinný ráz*. Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2023.
- KUPKA, J. *D0, stavba 520 Březiněves – Satalice. Studie vlivů na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, pro potřeby dokumentace EIA*. Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2023.
- KUPKA, J. *Obchvat Kralup nad Vltavou včetně mostu, jako součást aglomeračního okruhu – I. etapa. studie vlivů na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, pro potřeby prodloužení platnosti stanoviska EIA podle §9a odst. 4 zákona 100/2001 Sb.* Zadavatel: Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, 2023.
- KUPKA, J.; VOREL, I.; VONDRÁČKOVÁ, S.; KUBIŠTOVÁ, T. *Lichoceves. Obec v zahradě. Studie vlivů na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zadavatel: Pavel Hnilička Architects+Planners, 2023.
- KUPKA, J.; VOREL, I. *D3 0301-0303 Praha – Václavice, přivaděč Benešov. Příloha B7 Studie vlivů na krajinný ráz*. Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2023.
- KUPKA, J. *Přeložka silnice II/620. Příloha B4 Studie vlivů na krajinný ráz*. Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2023.
- VONDRÁČKOVÁ, S. – KUPKA, J. – VOREL, I. – ŠVÁROVÁ, T. *D52, Pohorelice – státní hranice ČR/Rakousko. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2022.

- KUPKA, J. – VOREL, I. *D0 518, 519. Ruzyně – Březiněves. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel ŘSD ČR, 2022.
- VOREL, I.; KUPKA, J.; VONDRÁČKOVÁ, S. *Blue Building Kaplanova. Studie vlivů navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.* Zadavatel: CMC ARCHI-TECTS, 2022.
- VOREL, I.; KUPKA, J.; VONDRÁČKOVÁ, S. *Palmovka Park V a VI., Libeňský most, Voctářova, Tkalcovská a Vojenova ul. Praha 8 – Libeň k.ú. Libeň. Posouzení vlivů navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.* Zadavatel: Aulík Fišer Architekti, 2022.
- VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. *Elektrické vedení ZVN 400 kV Otrokovice – Vízovice – Střelná – hranice ČR/SR. Posouzení vlivu tras na krajinný ráz ve smyslu § 12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.* Zad. Ateliér Cihlář-Svoboda (pro ČEPS Invest), Beroun 2021.
- VONDRÁČKOVÁ, S. – KUPKA, J. – VOREL, I. *Vedení VVN 110 kV Slušovice – Slavičín. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.* Zadavatel SPIE Elektrovod a.s. (pro E.ON Distribuce a.s.), Bratislava 2021.
- VOREL, I. – KUPKA, J. – VONDRÁČKOVÁ, S. *Skladový a výrobní areál Ševětín II. Studie vlivu na KR dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel EIA Servis, 2021.
- KUPKA, J. *D3 Odpočívka Dunávice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel ŘSD, 2021.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *I/22 Horažďovice – obchvat. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel ŘSD, 2021.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *Dálnice D0, stavba 520 Březiněves – Satalice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel ŘSD, 2020.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *Stavba č. 42821 Dvorecký most. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel TUBES, s.r.o., 2020.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *SOKP 519 Suchdol – Březiněves. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel ŘSD, 2019.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *D3 0301 Praha – Jílové, D0 – kolektory mezi MÚK Exit 1 D3 a MÚK Exit 82 Ješenice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.* Zadavatel ŘSD, 2019.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *SOKP 518 Ruzyně – Suchdol. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.* Zadavatel ŘSD, 2019.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Návrh variantního vedení trasy silnice II/240 v souběhu se železnicí v úseku D7 – Kozinec. Studie vlivu na KR dle §12 zák. č. 114/1992 Sb. pro účely oznámení podle zákona 100/2001 Sb. v rozsahu přílohy č. 4.* Zadavatel Krajská správa a údržba silnic SČK, 2019.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Smíchov City South. Posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.* Zadavatel AED project a.s., 2019.